A° 1931. N° 45.

PUBLICATIEBLAD.

PUBLICATIE *van den 14den Juli 1931, waarbij wordt afgekondigd het Koninklijk besluit van den 16den April 1931 no. 50 tot vaststelling van een Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.*

Verbeteringen.

In artikel 5 laatste alinea en artikel 9 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt in plaats van „no. 7" gelezen „No. 6".

N. B. Tengevolge van foutieve nummering sluit artikel 178 aan op artikel 180.

IN NAAM DER KONINGIN!

De GOUVERNEUR van Curaçao,

Van wege de Koningin den last ontvangen hebbende tot afkondiging van onderstaand Koninklijk besluit:

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Koloniën van 25 November 1930, 7de Afd., nº. 16;

Gelet op de artikelen 138 en 189 van het Reglement op het beleid der Regeering in de kolonie Curaçao;

Den Raad van State gehoord (advies van 3 Februari 1931, nº. 20);

Gezien het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van 11 April 1931, 7de Afd., nº. 5;

Hebben goedgevonden en verstaan:

vast te stellen de bij dit besluit gevoegde bepalingen, uitmakende het *Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.*

Deze bepalingen mogen bij koloniale verordeningen worden gewijzigd, aangevuld en door andere vervangen.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's-Gravenhage, den 16den April 1931.

WILHELMINA.

De Minister van Koloniën,
DE GRAAFF.

Heeft de opneming daarvan in het *Publicatieblad* bevolen.

Gedaan te Willemstad, den 14den Juli 1931.

VAN SLOBBE.

De Gouvernements-Secretaris,
BOOMGAART.

Uitgegeven den 16den Juli, 1931.
De Gouvernements-Secretaris,
BOOMGAART.

CURAÇAOSCH WETBOEK
VAN
BURGERLIJKE RECHTSVORDERING.

EERSTE BOEK.

Van de wijze van procedeeren voor de kantongerechten en voor het hof van justitie.

EERSTE TITEL.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Eerste Afdeeling.

Van exploiten van oproeping, aanzegging en beteekening.

1. Elk exploit wordt gedaan door een deurwaarder, die tot het exploiteeren in de plaats bevoegd is; hij laat afschrift van het exploit aan den persoon of aan de woonplaats van den geëxploiteerde.

Het afschrift geldt voor hem, die het ontvangen heeft, als het oorspronkelijke.

2. Ingeval de deurwaarder noch den geëxploiteerde, noch iemand van diens huisgenooten aan zijne woonplaats vindt, stelt hij het afschrift terstond ter hand aan den ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht, die het oorspronkelijke kosteloos voor gezien teekent; deze doet het afschrift, zoo mogelijk, aan den geëxploiteerde toekomen, zonder dat echter van dit laatste in rechten behoeft te blijken.

De deurwaarder maakt van die terhandstelling melding in het oorspronkelijke stuk en in het afschrift daarvan.

3. Indien de geëxploiteerde in een buitendistrict woont, is de deurwaarder niet verplicht het exploit in persoon te doen, maar

is hij bevoegd om in de plaats daarvan het oorspronkelijke en het afschrift aan den ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht ter hand te stellen, die alsdan het afschrift door een ambtenaar in het district aan den geëxploiteerde in persoon of aan diens woonplaats doet afgeven. Deze ambtenaar stelt op het afschrift eene door hem onderteekende verklaring, houdende vermelding van den dag der afgifte, en geeft daarvan onverwijld kennis aan den ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht, die gelijke verklaring op het oorspronkelijke stelt, hetwelk hij zoo spoedig mogelijk aan den deurwaarder teruggeeft of terugzendt.

Ingeval gezegde ambtenaar noch den geëxploiteerde, noch een van zijne huisgenooten aan zijn woonplaats vindt, doet hij daarvan dadelijk aanteekening op het afschrift. Hij dagteekent en onderteekent die aanteekening en zendt het afschrift zoo spoedig mogelijk aan den ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht terug, die op het oorspronkelijke eene door hem onderteekende verklaring stelt, houdende vermelding van alles, wat door dien ambtenaar op het afschrift is gesteld.

De ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht geeft of zendt het oorspronkelijke dadelijk aan den deurwaarder terug, en doet het afschrift zoo mogelijk aan den geëxploiteerde toekomen, zonder dat van dit laatste in rechten behoeft te blijken.

4. Aan elk der geëxploiteerden moet een afschrift van het exploit gelaten worden.

Echter behoeft aan echtgenooten, die niet van tafel en bed of van goederen gescheiden zijn, slechts één afschrift te worden gelaten.

5. Alle exploiten worden gedaan op de volgende wijze:

1°. ten aanzien van den Lande en van den Gouverneur, in zaken hem bijzonder aangaande, aan den persoon of in het parket van den procureur-generaal;

2°. ten aanzien van openbare instellingen, stichtingen of zedelijke lichamen, aan den persoon of ter woonplaats van het hoofd des bestuurs of ter plaatse, waar het bestuur zitting of kantoor houdt;

3°. ten aanzien van vennootschappen van koophandel, aan haar gemeenschappelijk kantoor en, zoo dit er niet is, aan den persoon of de woonplaats van een der besturende vennooten en,

na de ontbinding, aan den persoon of de woonplaats van een der vereffenaars;

4°. ten aanzien van den boedel eens gefailleerden aan den persoon of de woonplaats van den curator of, indien er meer zijn, aan één hunner;

5°. ten aanzien van overledenen, aan de gezamenlijke erfgenamen en in eens, zonder uitdrukking van namen of woonplaatsen, ter laatste woonplaats van den overledene, doch niet langer dan gedurende één jaar na het overlijden;

6°. ten aanzien van hen, die geene bekende woonplaats in Curaçao hebben, ter plaatse van hun werkelijk verblijf.

Indien deze plaats niet bekend is, gelijk mede ingeval in rechten worden opgeroepen onbekenden, of wel houders van aandeelen in geldleeningen of maatschappijen, welke niet op naam staan, wordt het exploit aangeplakt aan de hoofddeur van de gehoorzaal van den rechter, voor wien de vordering gebracht wordt of aanhangig is, en wordt een tweede afschrift overgegeven aan den ambtenaar van het openbaar ministerie bij dien rechter, welke het oorspronkelijke voor gezien teekent. Daarenboven wordt het gedaan exploit aangekondigd in het nieuwsblad, waarin van Overheidswege de officieele berichten worden geplaatst.

Op gelijke wijze wordt gehandeld ten aanzien van naamlooze vennootschappen, bestaande of ontbonden, bij gebreke van gemeenschappelijk kantoor, bestuurder of vereffenaar, of indien van den bestuurder of vereffenaar eene woonplaats of de plaats van diens werkelijk verblijf in Curaçao niet bekend is.

Indien het exploit niet een te voeren of aanhangig rechtsgeding betreft, wordt het aangeplakt aan de hoofddeur van de gehoorzaal van den kantonrechter op het eiland waar de verzoeker zijne woonplaats heeft, wordt het tweede afschrift aan den ambtenaar van het openbaar ministerie bij dien rechter overgegeven en geschiedt de aankondiging daarvan in het blad, waarin van Overheidswege de officieele berichten worden geplaatst;

7°. ten aanzien van hen, die niet in Curaçao wonen, voor zooverre zij daarin evenmin een bekend verblijf hebben, aan den ambtenaar van het openbaar ministerie bij den rechter, voor welken de vordering moet gebracht worden of aanhangig is, en die de oorspronkelijke oproeping voor gezien zal teekenen; deze

doet het afschrift van het exploit ten behoeve der belanghebbenden aan den Gouverneur toekomen.

Indien het exploit niet een te voeren of aanhangig rechtsgeding betreft, wordt het gedaan aan den ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht op het eiland waar de verzoeker zijne woonplaats heeft, die daarmede handelt als in het eerste lid van dit nummer is omschreven.

De Gouverneur zendt het afschrift aan den Minister van Koloniën, tenzij hij, in het belang der geëxploiteerden eene andere wijze van verzending verkieselijk acht;

8°. ten aanzien van de getrouwde, niet van tafel en bed gescheiden vrouw, wat betreft de exploiten, die haar ten verzoeke van haren echtgenoot worden uitgebracht, aan haar in persoon of aan haar werkelijk verblijf en, wanneer dit is ter woonplaats van haren echtgenoot, alsdan aan haar in persoon of, zoo de deurwaarder haar aldaar niet vindt, aan den ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht in voege als in artikel 2 is voorgeschreven, terwijl bovendien in dat geval het exploit wordt aangekondigd in het nieuwsblad, waarin van Overheidswege de officieele berichten worden geplaatst; een afschrift van die aankondiging wordt voorts aangeplakt aan de buitenzijde van de hoofddeur van het door hen bewoonde huis.

Deze aankondiging behoeft alleen te bevatten de dagteekening van het exploit, de aanwijzing van den persoon te wiens verzoeke of naar aanleiding van wiens aan den rechter gericht verzoek geëxploiteerd wordt, de aanwijzing van den persoon aan wien het exploit is gedaan, de vermelding van den deurwaarder, die het gedaan heeft, en van den persoon aan wien afschrift van het exploit gelaten is; voorts, indien de aankondiging eene oproeping ter terechtzitting betreft, de aanwijzing van den rechter en van den dag en het uur der terechtzitting, en indien de aankondiging de beteekening van eene rechterlijke uitspraak of beschikking betreft, de aanwijzing van den rechter door wien, en van den dag waarop die uitspraak gewezen of die beschikking genomen is.

De deurwaarder is verplicht om op verzoek van de vrouw het aangeplakte afschrift der aankondiging onmiddellijk te verwijderen.

Indien de vrouw haar werkelijk verblijf niet heeft ter woonplaats van den man en de deurwaarder aan dat werkelijk verblijf iemand aantreft, wordt artikel 2 toegepast.

Indien het verblijf in Curaçao van de vrouw niet bekend is, geschiedt het exploit op de wijze bij n°. 7 van dit artikel omschreven.

6. Het exploit moet vermelden:

1°. den dag, de maand en het jaar;

2°. de namen en de woonplaats van den persoon, te wiens verzoeke of naar aanleiding van wiens aan den rechter gericht verzoek het gedaan is;

3°. de namen en woonplaats van den geëxploiteerde en van den deurwaarder;

4°. den persoon, aan wien het afschrift van het exploit gelaten is.

Indien eene partij eene corporatie, maatschap of handelsvereeniging is, moet hare benaming in de plaats van naam en voornaam worden vermeld.

Eene oproeping om in rechten te verschijnen moet bovendien behelzen de aanwijzing van den rechter, die van de zaak moet kennis nemen, en den dag en het uur, waarop de geëxploiteerde in rechten moet verschijnen.

De deurwaarder moet het exploit en het afschrift daarvan onderteekenen.

7. De gewone termijn van oproeping is van ten minste drie dagen voor den geëxploiteerde, die woonachtig is, of, bij gebreke van bekende woonplaats in Curaçao, verblijf houdt op het eiland, waar de rechter voor welken hij opgeroepen wordt, zitting houdt.

In spoed vereischende zaken, bij zijne beschikking als zoodanig vermeld, is de kantonrechter of de president van het hof van justitie bevoegd om den tijd, welke tusschen de oproeping van partijen en den rechtdag verloopen moet, te verkorten.

8. Wanneer de geëxploiteerde op een ander eiland van het gebiedsdeel woont, of verblijf houdt dan waar de rechter, welke van den eisch moet kennis nemen, zitting houdt, zijn de termijnen van oproeping ten minste van den volgenden duur:

1°. tusschen Curaçao en Bonaire onderling, twee weken;

2°. tusschen Curaçao en Aruba onderling, drie weken;

3°. tusschen Bonaire en Aruba onderling, vijf weken;

4°. tusschen St. Martin, St. Eustatius en Saba onderling, eene maand;

5°. tusschen Curaçao, Bonaire of Aruba eenerzijds en een van de Bovenwindsche eilanden anderzijds, tien weken.

9. In het geval, in het tweede lid van art. 5, n°. 7 uitgedrukt, is de termijn van oproeping ten minste vier maanden.

10. Wanneer de geëxploiteerde niet in Curaçao woont of verblijft, is de termijn van oproeping ten minste twee maanden indien hij woont of verblijft op een van de West-Indische eilanden, of op plaatsen behoorende tot de Staten van Amerika aan den Atlantischen Oceaan en gelegen tusschen Brazilië en Noord-Amerika; ten minste drie maanden indien hij woont of verblijft in andere dan de hierboven genoemde gedeelten van het vaste land en de eilanden van Amerika, op het vaste land of op een der eilanden van Europa, in de Levant, aan de noordelijke of westelijke kusten van Afrika tot en met de Kaap de Goede Hoop of op een der eilanden van Afrika bewesten dat werelddeel gelegen, en ten minste zes maanden, indien hij elders woont of verblijft.

11. Indien een exploit aan iemand, die buiten Curaçao woont, aan zijn persoon binnen het gebiedsdeel gedaan wordt, of indien deze in eene bepaalde zaak woonplaats binnen Curaçao heeft gekozen, gelden de termijnen bij de artt. 7 en 8 vastgesteld, naar gelang van den afstand der plaats, waar het exploit aan hem gedaan wordt.

12. Wanneer meer personen wegens dezelfde vordering op verschillende termijnen moeten opgeroepen worden, geschiedt dit voor allen tegen den dag van verschijning, voor den verst verwijderd wonende bepaald.

13. De dag van het exploit en de dag van verschijning worden niet medegerekend onder den algemeenen termijn, bepaald voor oproeping, aanzegging en beteekening.

In het geval voorzien bij art. 2 geldt de door den ambtenaar van het openbaar ministerie vermelde dag van terhandstelling, en, in het geval van art. 3 de door den ambtenaar in het buitendistrict vermelde dag van afgifte of poging tot afgifte, voor dag van exploit.

14. De aanzeggingen of oproepingen, om tegenwoordig te zijn bij deze of gene akte van procedure of van instructie, behooren alleen de plaats, den dag en het uur van de eerste terechtzitting uit te drukken; zij behoeven niet herhaald te worden, ook al wordt de terechtzitting op een anderen dag verlegd of voortgezet.

15. Een exploit mag niet op Zondag worden gedaan, tenware uit kracht van eene bijzondere vergunning van den kantonrechter of van den voorzitter van het hof van justitie. Indien de laatste dag van den termijn, binnen welken het exploit geschieden moet, op een Zondag valt, mag het nog op den daaropvolgenden werkdag gedaan worden.

16. Een exploit of de tenuitvoerlegging van een vonnis mag niet geschieden vóór zes uren des morgens en na zes uren des avonds, tenware de kantonrechter of de voorzitter van het hof van justitie, in zaken welke buitengewonen spoed vereischen, daartoe verlof mocht hebben verleend.

17. De deurwaarder of de ambtenaar die hem vervangt mag een exploit niet uitbrengen voor zijne bloedverwanten of aangehuwden in de rechte linie onbepaaldelijk, en in de zijlinie tot den graad van broeders- en zusterskinderen ingesloten. Ingeval van beletsel uit dien hoofde van den ambtenaar, die, overeenkomstig art. 3, den deurwaarder vervangt, voorziet de ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht in zijne plaatsvervulling.

Bij afwezigheid, belet of ontstentenis van bevoegde deurwaarders is de kantonrechter of de voorzitter van het hof van justitie bevoegd om een of meer geschikte en vertrouwde personen aan te wijzen tot het verrichten van de vereischte werkzaamheden, daaronder begrepen die welke na elk eindvonnis noodig zijn.

18. Indien een exploit door toedoen van den deurwaarder of van een ambtenaar die hem vervangt, nietig verklaard wordt, is de rechter bevoegd om hem in de kosten van het exploit en van de vernietigde procedure te verwijzen, onverminderd de aanspraak op schade en interesten van de partij, naar de omstandigheden.

Tweede Afdeeling.

Van de terechtzittingen.

19. De rechter is bevoegd om in het belang van de openbare orde of van de zedelijkheid te bevelen, dat de behandeling van een rechtsgeding op de terechtzitting geheel of ten deele met gesloten deuren zal plaats hebben.

Het getuigenverhoor wordt op een openbare terechtzitting gehouden, tenzij de rechter om gewichtige redenen mocht bevelen, dat het geheel of gedeeltelijk met gesloten deuren zal plaats hebben.

In zaken van echtscheiding of scheiding van tafel en bed heeft het getuigenverhoor steeds met gesloten deuren plaats.

De redenen van zoodanig bevel worden in het proces-verbaal der zitting vermeld.

20. Partijen verschijnen in persoon voor den rechter, desgewenscht door een raadsman bijgestaan, tenware zij verkiezen mochten zich door een gemachtigde te doen vertegenwoordigen.

De rechter is bevoegd om in alle gevallen en in elken stand van het geding, hetzij ten einde een vereeniging te beproeven, wanneer de zaak hem voor minnelijke schikking vatbaar schijnt, hetzij om andere gewichtige redenen, de persoonlijke verschijning van een of meer der partijen te gelasten. Deze bevoegdheid geldt niet ten aanzien van den Gouverneur.

De rechter houdt bij de beslissing van de zaak met het nietverschijnen op een bevel tot persoonlijke verschijning of met eene weigering om te antwoorden, zoodanige rekening, als hij met inachtneming van de wettelijke regelen omtrent het bewijs meent te behooren.

21. Indien eene minnelijke schikking tot stand komt, maakt de rechter, wanneer partijen zulks verlangen, een proces-verbaal op en doet dit onderteekenen door partijen of door hunne tot dat einde bijzonderlijk gemachtigden; in dat proces-verbaal worden de verbintenissen, welke partijen tengevolge van die schikking op zich nemen, uitgedrukt.

De uitgifte van dit proces-verbaal geschiedt in executorialen vorm.

Indien eene minnelijke schikking niet tot stand komt, bepaalt de rechter aanstonds den dag, waarop de zaak weder ter terechtzitting behandeld zal worden.

22. De machtiging op een vertegenwoordiger wordt verleden bij onderhandsche of notarieele akte van algemeene of bijzondere lastgeving, bij akte van bijzondere lastgeving voor den griffier van een kantongerecht of mondeling ter terechtzitting, als wanneer daarvan aanteekening wordt gehouden in het procesverbaal. De griffier geeft de voor hem verleden akten van lastgeving in het oorspronkelijke uit.

Als gemachtigden van partijen mogen slechts optreden personen, die hunne woonplaats hebben op het eiland, waar de kantonrechter zitting houdt.

Praktizijns, die als gemachtigden optreden, verklaren zulks in het door hen onderteekend stuk of wel mondeling ter terecht-

zitting, als wanneer eene schriftelijke of eene mondelinge door den vertegenwoordigde ter terechtzitting verleende machtiging niet gevorderd wordt.

De partij, die zich door een gemachtigde doet vertegenwoordigen, wordt geacht woonplaats te hebben bij dien gemachtigde, tenzij hij zelf woont op het eiland, waar de kantonrechter zitting houdt, of aldaar eene andere woonplaats mocht hebben gekozen.

23. De partijen en hare gemachtigden of raadslieden zijn verplicht om de zaak voor den rechter met bezadigdheid te verdedigen of te bepleiten, en in alles den eerbied in acht te nemen en te bewaren, dien men aan de justitie schuldig is. Wanneer zij zich daarin te buiten gaan, is de rechter bevoegd hun het voortgaan te beletten.

24. De toehoorders mogen de terechtzittingen alleen met ongedekten hoofde bijwonen en moeten voorts een betamelijk ontzag en stilzwijgen bewaren; al wat de president of de kantonrechter tot handhaving van de goede orde beveelt, moet stiptelijk en terstond ten uitvoer gelegd worden.

25. Personen, die gedurende de terechtzitting de stilte storen, beweging verwekken of teekenen van goed- of afkeuring geven, moeten, indien zij zich niet dadelijk na de waarschuwing van den rechter of den deurwaarder stil houden, vertrekken; hij die daaraan geen gevolg geeft, mag terstond in bewaring gesteld worden en daarin voor den tijd van vierentwintig uren blijven op vertoon van een bevelschrift van den kantonrechter of voorzitter van het hof van justitie. De uitgifte van dergelijk bevel moet in het proces-verbaal der zitting vermeld worden.

26. Indien een deurwaarder of bediende van het hof van justitie of van het kantongerecht de orde heeft verstoord, is de rechter bevoegd om hem bovendien voor ten hoogste zes weken in zijne bediening te schorsen.

27. Wanneer de opschudding op de terechtzitting vergezeld is geweest van beleedigingen of bedreigingen jegens de rechters of de rechterlijke ambtenaren in het waarnemen van hunne bedieningen, welke beleedigingen of bedreigingen het kenmerk van misdrijf dragen, is de rechter of de president van het hof van justitie bevoegd om den dader terstond te doen aanhouden en proces-verbaal van het ter terechtzitting voorgevallene te doen opmaken.

28. Evenzoo wordt gehandeld indien de beleedigingen of de bedreigingen tegen een rechter of tegen rechterlijke ambtenaren in het waarnemen van hunne bedieningen, doch buiten de terechtzittingen, hebben plaats gehad.

29. Wanneer in den loop van een rechtsgeding de bijstand van een tolk vereischt wordt, wordt die door partijen, of, ingeval van verschil, door den kantonrechter of voorzitter van het hof van justitie gekozen.

Indien de gekozene niet is een door het bestuur toegelaten beëedigd vertaler, legt hij, alvorens zijne werkzaamheden aan te vangen, op de terechtzitting den eed, of, indien hij niet tot eene erkende godsdienstige gezindte behoort, de belofte af, dat hij de van hem als tolk gevorderde diensten met getrouwheid en naar zijn geweten zal verrichten.

Wordt bij verrichtingen van een rechter-commissaris een tolk vereischt, dan gaan de bemoeienissen van den voorzitter op dien rechter-commissaris over.

Derde Afdeeling.

Van de rechters, en van het wraken van rechters.

30. De rechters, de ambtenaren van het openbaar ministerie en die van de griffie mogen zich niet belasten met het verdedigen van de zaken der partijen hetzij mondeling, hetzij schriftelijk, hetzij bij wijze van consultatie.

Echter mogen zij hunne eigene zaken, die van hunne vrouwen, bloedverwanten of aangehuwden in de rechte linie, en die van hunne pupillen bepleiten.

Zij mogen ook niet scheidslieden zijn.

31. Een rechter mag slechts gewraakt worden om de navolgende redenen:

1°. indien hij persoonlijk belang bij het geschil heeft;

2°. indien hij aan eene der partijen in bloedverwantschap of in zwagerschap bestaat tot in den vierden graad ingesloten;

3°. indien er, binnen het jaar vóór de wraking, tegen eene der partijen of hare echtgenoot of nabestaanden en aangehuwden in de rechte linie eene vervolging wegens misdrijf op zijn beklag of door zijn toedoen heeft plaats gehad;

4°. indien hij een schriftelijk advies in de zaak gegeven heeft;

5°. indien hij, hangende het geding, van iemand, die bij de zaak belang heeft, geschenken heeft ontvangen of deze aan hem zijn beloofd en hij die belofte heeft aangenomen;

6°. indien de rechter, zijne vrouw, hunne bloedverwanten of aangehuwden in de rechte linie een verschil over een gelijksoortig onderwerp hebben als hetwelk tusschen partijen in geschil is;

7°. indien er een burgerlijk rechtsgeding tusschen den rechter, zijne vrouw, hunne bloedverwanten of aangehuwden in de rechte linie en eene der partijen hangende is;

8°. indien de rechter voogd, toeziende voogd, curator of toeziende curator, bewindvoerder, vermoedelijke erfgenaam of begiftigde is van eene der partijen of indien eene der partijen zijn vermoedelijke erfgenaam is;

9°. indien hij is bewindvoerder van eenige stichting, maatschappij of lichaam van bestuur, welke partij in de zaak is;

10°. indien er een hooge graad van vijandschap bestaat tusschen hem en eene der partijen;

11°. indien er tusschen den rechter en eene der partijen, sedert het aanleggen van het rechtsgeding of binnen zes maanden vóór de wraking, beleedigingen of bedreigingen hebben plaats gehad.

32. De redenen, om welke een rechter kan gewraakt worden, gelden ook voor de ambtenaren van het openbaar ministerie, wanneer die niet optreden als hoofdpartij in het geschil, mitsgaders voor de ambtenaren van de griffie.

De wraking van deze ambtenaren geschiedt op dezelfde wijze als die der rechters.

33. Iedere rechter, die weet, dat er in eene bij het hof van justitie aanhangige zaak, waarin hij zou hebben deel te nemen aan de behandeling en beslissing, eenige reden van wraking tegen hem bestaat, is gehouden die zoo spoedig mogelijk aan het hof van justitie op te geven; dit college beslist, of hij zich van de behandeling van de zaak onthouden moet.

34. De partij, welke een rechter als in het vorige artikel bedoeld wraken wil, moet de wraking met alle gronden en met redenen bekleed voorstellen, op straffe van verlies van het recht daartoe, uiterlijk vóór het rechtsgeding in staat van wijzen is, tenware de gronden of aanleiding tot de wraking later mochten zijn ontstaan.

Met uitzondering van het laatste geval, moet de wraking van een rechter-commissaris geschieden, vóórdat hij zijne werkzaamheden als zoodanig aanvangt.

35. De akte van wraking moet geteekend zijn door de partij of haren bijzonderen en bij authentieke akte daartoe gevolmachtigde; zij wordt aan den griffier ter hand gesteld, die, na een bewijs van ontvangst daarvan gegeven te hebben, haar onmiddellijk aan den gewraakten rechter mededeelt.

36. De gewraakte rechter is gehouden om binnen twee dagen onder de akte eene schriftelijke verklaring te stellen, houdende, òf berusting in de wraking òf weigering om zich van de kennisneming der zaak te onthouden, met zijn antwoord op de gronden en redenen, in de akte uitgedrukt.

37. Indien de gewraakte rechter in de wraking berust, moet hij zich van de zaak onthouden.

38. Indien hij in de wraking niet berust, onderzoekt het hof van justitie bijaldien het een bij het college aanhangig gemaakte zaak betreft, de gronden en redenen van wraking; het college staat de wraking toe, indien het deze bewezen en gegrond bevindt.

39. Indien eene partij meer dan één lid van het hof van justitie wil wraken, is zij, bijaldien het een bij het college aanhangig gemaakte zaak betreft, niet bevoegd om de tweede of verdere wraking voor te dragen, voordat over de voorafgaande beslist is.

40. De leden van het hof van justitie mogen zich niet verschoonen om aan de raadpleging over en de beslissing van de wraking deel te nemen.

41. Indien tengevolge van toegelaten wraking of van toegegeven reden van verschooning of tengevolge van andere oorzaken de leden van het hof van justitie niet in genoegzamen getale zijn om van een geschil kennis te nemen, wendt de meest gereede partij zich tot den Gouverneur, met verzoek om voor de berechting der zaak het vereischte aantal buitengewone leden te benoemen.

42. Bij wraking van den kantonrechter, of wel indien hij meent dat er eenige reden van wraking tegen hem bestaat, stelt hij de zaak uit tot den dag dat partijen nader worden opgeroepen

en vraagt zoo spoedig mogelijk de beslissing van het hof van justitie onder toezending van de desbetreffende akte van wraking, alsmede van zijn beschouwingen en raad.

Ingeval de kantonrechter de reden tot wraking als juist erkent, draagt hij de behandeling der zaak, in afwachting van 's hofs beslissing, op aan een plaatsvervanger; hij geeft hiervan tegelijkertijd kennis aan het hof van justitie.

Bij wraking of vermeende reden van verschooning van den griffier beslist de kantonrechter in hoogste ressort.

43. Indien tengevolge van toegelaten wraking of van toegegeven reden van verschooning of tengevolge van andere oorzaken noch de kantonrechter, noch zijne plaatsvervangers, van een geschil mogen of kunnen kennis nemen, is de meest gereede partij bevoegd om zich op het eiland Curaçao tot den Gouverneur en op de andere eilanden tot den gezaghebber te wenden, met het verzoek om iemand tot beslissing van het geding aan te wijzen.

44. De beslissing in zaken van wraking is niet aan eenig beroep onderworpen.

Vierde Afdeeling.

Van het algemeen register, het proces-verbaal der zitting en vonnissen in het algemeen.

45. De griffier houdt een algemeen register bij, waarin alle bij het gerecht aanhangige zaken, elke zaak onder een afzonderlijk nummer, worden ingeschreven met de namen van de partijen alsmede van hare gemachtigden of raadslieden, zoo zij die hebben.

In dat register wordt, met vermelding van de dagteekening, kortelijk aanteekening gehouden van het in elke zaak voorgevallene en van de daarin genomen beslissingen.

Indien een getuige, deskundige, tolk of bewaarder schadeloosstelling vordert, wordt die schriftelijk door den rechter begroot en daarvan aanteekening gehouden in het algemeen register.

46. De griffier maakt van de behandeling van elke zaak een afzonderlijk doorloopend proces-verbaal op, waarin de namen en de woon- of verblijfplaatsen van partijen en van hare gemachtigden of raadslieden, alsmede het volgnummer van de zaak in het algemeen register en de datum van iedere terechtzitting worden vermeld.

In dat proces-verbaal wordt, behoudens het bepaalde omtrent zaken die niet aan hooger beroep onderworpen zijn, al het ter terechtzitting voorgevallene vermeld en alle daarin gewezen vonnissen gebracht. De voorzitter of de kantonrechter en de griffier onderteekenen dit proces-verbaal binnen tweemaal vier en twintig uren na iedere terechtzitting of verrichting.

Indien hetzij de kantonrechter hetzij de griffier zich in de onmogelijkheid bevindt om het proces-verbaal te onderteekenen, maakt degene die niet in dat geval verkeert, in dat stuk daarvan melding.

Indien de voorzitter zich in de onmogelijkheid bevindt het proces-verbaal te onderteekenen, doet dit het oudste lid dat over de zaak gezeten heeft. Ten aanzien van den griffier van het hof van justitie vindt het voorgaande lid toepassing.

47. De rechter is bevoegd om, alvorens de zaak definitief te beslissen, een praeparatoire of eene interlocutoire beslissing te nemen.

Voor praeparatoir worden gehouden vonnissen en bevelschriften, welke gegeven zijn tot instructie van de zaak en welke strekken om het proces in staat van wijzen te brengen, zonder dat zulks op de zaak ten principale van eenigen invloed kan zijn.

Voor interlocutoir worden gehouden vonnissen en bevelschriften waarbij de rechter, alvorens recht te doen, een bewijs, een onderzoek of eene instructie beveelt, waarvan de beslissing in de zaak zelve kan afhankelijk zijn.

48. Indien tijdens een aanhangig rechtsgeding of buiten eigenlijk rechtsgeding een door den kantonrechter te verrichten rechtshandeling moet geschieden buiten het rechtsgebied van den kantonrechter die van de zaak of van het verzoek kennis neemt, roept hij daartoe de tusschenkomst in van zijn ambtgenoot, binnen wiens gebied de handeling moet verricht worden.

Hij wiens tusschenkomst is ingeroepen, geeft aan die opdracht gevolg en doet den rechter van wien de opdracht uitging, zoo spoedig mogelijk een afschrift van het proces-verbaal van het krachtens die opdracht verrichte of bevondene toekomen. Dit afschrift heeft in het geding gelijke kracht als het proces-verbaal van den rechter van wien de opdracht uitging.

49. Alle vonnissen en beschikkingen, welke aan het eindvonnis voorafgaan, worden niet afzonderlijk opgemaakt, maar alleen in het proces-verbaal der zitting aangeteekend.

Het vonnis, waarbij de rechter zich onbevoegd verklaart, wordt als een eindvonnis beschouwd.

50. Partijen mogen van de vonnissen en van de in het vorige artikel bedoelde aanteekeningen in hunne zaak inzage en op hare kosten afschriften bekomen.

51. Indien de beslissing in eene zaak niet heeft plaats gehad uiterlijk drie maanden nadat de behandeling ter terechtzitting geëindigd is en na het hooren van het openbaar ministerie (wanneer zulks wordt vereischt), hebben partijen of heeft eene van hen het recht om te vorderen dat de zaak worde bepleit.

Indien de rechter den dag heeft bepaald, waarop de uitspraak zal plaats hebben, en partijen met elkander in overleg zijn getreden over eene schikking, mogen zij den rechter verzoeken om de uitspraak gedurende een bepaalden tijd uit te stellen.

52. De rechters moeten bij hunne beraadslagingen van ambtswege de rechtsgronden aanvullen, welke partijen niet mochten hebben aangevoerd.

53. Elk vonnis, waarbij een eed wordt opgelegd, vermeldt de daadzaken, waarop de eed gedaan moet worden; het wordt, indien het niet in tegenwoordigheid van de tegenpartij of van haar gemachtigde is uitgesproken, haar op last van den rechter aangezegd.

Indien de partij, aan welke een eed is opgelegd, niet verschijnt op den voor de eedsaflegging bepaalden dag en het in het eerste lid voorgeschrevene in acht genomen is, wordt zij geacht den eed te hebben geweigerd, behoudens haar verzet, ingeval zij bewijst, uit hoofde van een wettig beletsel te zijn verhinderd geweest.

54. Indien er een provisioneele eisch gedaan is en de zaak zoo ten principale als op de provisie in staat van wijzen is, is de rechter bevoegd om op beide bij een en hetzelfde vonnis uitspraak te doen.

55. De voorloopige tenuitvoerlegging van vonnissen niettegenstaande hooger beroep of verzet mag worden bevolen:

1°. indien de beslissing berust op een authentieken titel;

2°. indien de beslissing berust op een onderhandsch geschrift, hetwelk erkend is door dengene, tegen wien men zich daarop heeft beroepen, of hetwelk rechtens voor erkend wordt gehouden; deze erkenning wordt mede aangenomen in geval recht wordt gedaan bij verstek;

3°. indien er is een voorafgegane veroordeeling bij een vonnis, hetwelk niet voor verzet of hooger beroep vatbaar is.

Het wordt aan het oordeel van de rechter overgelaten, dit bevel te geven met of zonder borgtocht.

56. De voorloopige tenuitvoerlegging van vonnissen niettegenstaande hooger beroep of verzet mag bevolen worden met of zonder borgtocht in gevallen betreffende:

1°. verzegeling en ontzegeling, of boedelbeschrijving;

2°. dringende reparatiën;

3°. ontruiming van het gehuurde, indien er een schriftelijk bewijs van bestaande, vernieuwde of verlengde huur niet aanwezig is, of wanneer de huur geëindigd is;

4°. de benoeming van sequesters, commissarissen en bewaarders;

5°. het aannemen van borgen en achterborgen;

6°. de benoeming van voogden, curators en andere bewindvoerders, en het doen van hunne rekening;

7°. jaargelden of uitkeeringen tot levensonderhoud en in het algemeen voldoening van eene bepaalde geldsom;

8°. alle provisioneele toewijzingen;

9°. bezitrecht.

En verder in al die bijzondere gevallen, in welke de algemeene verordeningen zulks hebben toegelaten of voorgeschreven.

57. Indien de rechter de voorloopige tenuitvoerlegging niet bevolen heeft, is hij niet meer bevoegd om zulks bij nader vonnis wèl te doen, onverminderd nochtans het recht van partijen om dit in hooger beroep te vorderen.

58. De voorloopige tenuitvoerlegging heeft niet plaats ten aanzien van de kosten, al waren die ook in de plaats van schade en interesten toegewezen.

59. Executie van vonnissen, welke niet bij voorraad mogen worden ten uitvoer gelegd, is eerst geoorloofd na verloop van de eerste acht dagen na den dag van de uitspraak.

60. Wie bij vonnis in het ongelijk gesteld wordt, wordt in de kosten verwezen. Echter mogen de kosten in het geheel of ten deele gecompenseerd worden tusschen echtgenooten, bloedverwanten in de rechte linie, broeders en zusters of aangehuwden in denzelfden graad, mitsgaders indien de partijen over en weder op eenige punten in het ongelijk zijn gesteld.

Bij provisioneele, praeparatoire en interlocutoire vonnissen is de rechter bevoegd om de beslissing over de kosten tot het eindvonnis voor te behouden.

61. De veroordeeling in de kosten mag zich niet verder uitstrekken dan tot:

a. de kosten van exploiten, oproepingen van de zaak ter terechtzitting en comparitiën;

b. de kosten van bewijsstukken;

c. de schrijfloonen voor gevorderde en gegeven afschriften;

d. de zegel- en registratierechten;

e. de kosten van getuigen, deskundigen, bewaarders, tolken, die van hunne beëediging daaronder begrepen, en die van plaatsopneming en andere gerechtelijke verrichtingen;

f. de kosten veroorzaakt door het onderzoek omtrent de echtheid of onechtheid van geschriften;

g. de kosten van tenuitvoerlegging van het vonnis.

Zoodanige van de in het eerste lid bedoelde kosten als de kantonrechter telkens, ook tijdens het geding, mocht bepalen, moeten door de partij te wier verzoeke de verrichting geschiedt, voorgeschoten en ter griffie overgebracht worden. Indien de rechter de verrichting ambtshalve beveelt gelast hij tevens, door wien bedoelde kosten moeten worden voorgeschoten, onvermin derd de bevoegdheid van de wederpartij om in het eene of het andere geval zulks uit eigen beweging te doen.

Indien partijen onwillig zijn om de in het vorige lid bedoelde kosten voor te schieten en tevergeefs door den rechter daartoe zijn aangemaand, blijft de bevolen verrichting, tenzij die verplicht is voorgeschreven, achterwege en wordt — voor zooveel noodig op eene daartoe nader door den rechter bepaalde terechtzitting, welke aan partijen wordt aangezegd — met de behandeling van de zaak voortgegaan.

62. Bij het vonnis wordt het bedrag van de tot aan de uitspraak gemaakte kosten, voor zooveel zulks mogelijk is, bepaald.

Indien partijen zich over de vereffening van de kosten, welke niet in het vonnis zijn opgenomen, of over die van de kosten van tenuitvoerlegging niet kunnen verstaan, is de meest gereede partij bevoegd om den kantonrechter te verzoeken het bedrag vast te stellen.

De kantonrechter gelast daarop, dat de partij te wier behoeve de veroordeeling in de kosten werd uitgesproken, binnen acht dagen ter griffie van het kantongerecht eene opgaaf van de haar verschuldigde kosten ter inzage van de wederpartij zal overleggen, en bepaalt tevens den dag waartegen partijen zullen worden opgeroepen.

Ten aldus bepaalden dage stelt de rechter het bedrag van de kosten, na verhoor van partijen voor zoover zij zijn opgekomen, vast, en doet daarvan, behalve in het proces-verbaal van de zaak, ook op het vonnis aanteekening houden.

De vaststelling geschiedt volgens de bestaande tarieven en bij gebreke daarvan, volgens begrooting van den rechter.

63. Indien na de in het vorig artikel bedoelde vaststelling van de staat van de kosten nog nadere kosten gemaakt zijn en partijen het over de vereffening niet eens kunnen worden, is de meest gereede partij bevoegd om den kantonrechter te verzoeken, het bedrag der kosten op de in de vorige twee artikelen bedoelde wijze, nader vast te stellen.

64. Praktizijns en deurwaarders, die zich in hunne bedieningen te buiten mochten gaan, en al diegenen, die de belangen van het beheer, dat hun is toevertrouwd, verwaarloozen, mogen persoonlijk en uit hunne eigene beurs geheel of gedeeltelijk in de kosten verwezen en zelfs tot vergoeding van schade en interesten, zoo daartoe gronden zijn, veroordeeld worden, zonder die op hunne principalen te mogen verhalen.

65. Het vonnis, zoodanig als dat door den rechter wordt uitgesproken, moet behelzen:

1°. de namen en de woonplaats van de partijen, en de namen van de gemachtigden of raadslieden, indien partijen die gehad hebben;

2°. de slotsom van de conclusie van het openbaar ministerie, in de gevallen waarin dit gehoord is; en

3°. de gronden van de beslissing, zoo wat de daadzaken als het rechtspunt, ieder afzonderlijk, betreft, en de beslissing zelve.

Aan het slot van het vonnis worden vermeld de namen van de rechters, die over de zaak hebben geoordeeld, en die van den ambtenaar van het openbaar ministerie, indien deze daarbij tegenwoordig is geweest.

66. Indien de veroordeeling tot iets anders strekt dan tot de betaling van eene geldsom en bovendien niet voor rechtstreeksche tenuitvoerlegging vatbaar is, moet het vonnis behelzen de waardeering op een geldswaardig bedrag, met welker voldoening de verweerder kan volstaan.

67. De expeditie of uitgifte van het vonnis wordt zonder medewerking van partijen opgemaakt, en behelst, behalve hetgeen bij de vorige artikelen is vermeld:

1°. den eisch, het antwoord en de slotsom der wederzijdsche beweringen en voorzoover niet schriftelijk ingediend, de door den griffier daarvan gehouden aanteekeningen;

2°. de vermelding dat het vonnis in het openbaar is uitgesproken;

3°. den dag van de uitspraak.

68. De griffiers zijn verplicht om op aanvraag der partijen aan haar zoodra mogelijk expeditie van het vonnis uit te reiken, op straffe van vergoeding van kosten, schade en interesten, indien daartoe gronden zijn.

69. Alle vonnissen, welke wederkeerige verplichtingen aan beide partijen opleggen, of waaruit rechten en verplichtingen ten behoeve of ten laste van beide partijen voortvloeien, mogen door elke partij in haar belang worden ten uitvoer gelegd.

70. Praeparatoire en interlocutoire vonnissen en bevelschriften behoeven niet beteekend te worden, tenzij dit ingevolge de bepalingen van het tweede boek van dit Wetboek tot verhaal van geldelijke verplichtingen, welke de wederpartij krachtens die vonnissen te vervullen heeft, noodig mocht zijn.

Vijfde Afdeeling.

Van vrijwaring.

71. Indien de eischer ten dienenden dage na het antwoord van den gedaagde vermeent gronden te hebben om van iemand vrijwaring te vorderen, is hij bevoegd om aan den rechter, onder aanvoering van die gronden, te verzoeken de oproeping van die persoon te bevelen.

Hetzelfde geldt voor den verweerder, die zijn verzoek mag doen bij schriftuur van antwoord of bij zijn mondeling antwoord.

Bij toewijzing van het verzoek bepaalt de rechter met inachtneming van den daarvoor aangegeven termijn een naderen rechtsdag, waarop het rechtsgeding zal worden voortgezet en gelast hij de oproeping van den waarborg met gelijktijdige uitreiking van een afschrift van het antwoord of van een uittreksel uit het proces-verbaal der terechtzitting voor zoover het de gronden voor de vrijwaring aangevoerd vermeldt en doet hij hem aanzeggen zich van zijne getuigen te doen vergezellen en zijne bewijsstukken mede te brengen.

Dit uitstel is onnoodig, wanneer de waarborg ter terechtzitting aanwezig en tot dadelijk antwoord bereid mocht zijn.

72. Indien het verzoek tot vrijwaring op den bovengemelden rechtsdag niet gedaan is, wordt zonder uitstel in de oorspronkelijke zaak voortgeprocedeerd.

73. Ingeval van vrijwaring wegens onderzetting of andere zakelijke rechten, is de waarborg altijd bevoegd om de zaak van den gewaarborgde over te nemen; deze wordt buiten proces gesteld indien hij zulks vordert voordat er eenig vonnis tusschen hem en zijn oorspronkelijke wederpartij is gewezen.

Echter is de gewaarborgde bevoegd om in het proces te blijven tot bewaring van zijn recht; ook mag de wederpartij van den gewaarborgde tot bewaring van het zijne vorderen, dat de gewaarborgde in de zaak blijve.

74. De vonnissen tegen de waarborgen gewezen, bij het vorige artikel vermeld, mogen tegen den gewaarborgde worden ten uitvoer gelegd.

Het is voldoende om het vonnis aan den gewaarborgde aan te zeggen, hetzij hij buiten het proces is gesteld, of dat hij in het proces is gebleven, zonder dat er eenige andere eisch of rechtsvordering noodig is.

Wat de kosten, schade en interesten betreft, mag de vereffening daarvan en de tenuitvoerlegging niet dan tegen den waarborg geschieden; ingeval van kennelijk onvermogen van den waarborg moet de gewaarborgde echter de kosten dragen.

75. In zaken van eenvoudige vrijwaring, mag de waarborg zich slechts voegen, zonder de zaak van den gewaarborgde over te nemen.

76. Ingeval de oorspronkelijke eisch en die ter vrijwaring tegelijk in staat van wijzen zijn, wordt daarop gezamenlijk recht gedaan; is dit niet het geval, dan wordt de hoofdzaak wanneer de oorspronkelijke eischer of verweerder dit vordert, afzonderlijk beslist.

77. Wie ter zake van vrijwaring opgeroepen is, behoort voor den rechter, voor wien de oorspronkelijke zaak aanhangig is, te procedeeren, zelfs wanneer hij ontkennen mocht waarborg te zijn; doch indien duidelijk blijkt, dat de oorspronkelijke eisch alleen gedaan is om hem van zijn eigen rechter af te trekken, wordt hij derwaarts verwezen.

Zesde Afdeeling.

Van vonnissen bij verstek en van verzet.

78. Indien de eischer ten beteekenden rechtsdage niet verschijnt, wordt er verstek tegen hem verleend en wordt de verweerder van de instantie ontslagen, met verwijzing van den eischer in de kosten.

In dit geval mag verzet niet plaats hebben, maar is de eischer bevoegd om opnieuw oproeping van den verweerder te verzoeken, na voorafgaande betaling van de kosten van het verstek.

79. Indien de gedaagde niet verschijnt en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten in acht genomen zijn, wordt er tegen hem verstek verleend en wordt des eischers vordering toegewezen, tenware zij den rechter onrechtmatig of ongegrond voorkomt.

Tegen den verweerder, die vóór of op den rechtsdag bij schriftuur heeft geantwoord, maar noch in persoon, noch bij gemachtigde ter terechtzitting verschijnt, wordt verstek niet verleend.

80. Het verstek wordt na het uitroepen van de zaak op de terechtzitting verleend; de in het vorige artikel bedoelde uitspraak omtrent eischers vordering mag aangehouden worden tot eene volgende terechtzitting.

81. Indien er in hetzelfde geding meer dan één verweerders zijn opgeroepen en niet één van hen verschenen is, wordt in een en hetzelfde vonnis tegen hen verstek verleend.

82. Indien van meer dan één verweerder één of meer niet verschijnen, bepaalt de rechter een nieuwen rechtsdag, waartegen de niet verschenen partijen nogmaals worden opgeroepen.

Tusschen al de partijen wordt daarna uitspraak gedaan bij hetzelfde vonnis, hetwelk tegenover alle verweerders als een vonnis op tegenspraak gewezen wordt beschouwd en waartegen verzet niet wordt toegelaten.

83. Bij verstek gewezen vonnissen mogen niet ten uitvoer gelegd worden dan na verloop van acht dagen na de aanzegging aan de partij in persoon of te harer woonplaats, op de wijze als bij de artt. 2, 3 en 5 is bepaald.

Bij dringende noodzakelijkheid wordt bij het vonnis zijne tenuitvoerlegging vóór den afloop van dezen termijn bevolen.

84. De gedaagde, die bij verstek is veroordeeld, is bevoegd om daartegen verzet te doen. Het verzet moet worden gedaan binnen veertien dagen na de aanzegging van het vonnis of van eenige uit kracht daarvan opgemaakte of ter uitvoering daarvan strekkende akte aan den veroordeelde in persoon, of na het plegen door dezen van eenige daad, waaruit noodzakelijk voortvloeit, dat het vonnis of de aangevangen tenuitvoerlegging hem bekend is. Indien de verweerder op een ander eiland woont, wordt de termijn door artikel 8 geregeld.

Buiten de gevallen, in het vorige lid voorzien, is het verzet ontvankelijk totdat het vonnis is ten uitvoer gelegd.

De veroordeelde, die in het vonnis heeft berust, mag daartegen niet meer in verzet komen.

85. Het vonnis wordt gerekend ten uitvoer gelegd te zijn:

ingeval van gerechtelijke tenuitvoerlegging op de roerende goederen, na den verkoop;

ingeval van arrest onder derden op uit te keeren gelden, na de uitbetaling van deze aan den arrestant;

ingeval van gerechtelijke uitwinning van onroerende goederen op den veertienden dag na den aanslag of de aanplakking van de in de artikelen 388 en 390 vermelde biljetten;

ingeval van echtscheiding of scheiding van tafel en bed, nadat het aan den verweerder aangezegd is en openbaar gemaakt op de wijze, bij artikel 711 voorgeschreven, en zoowel negentig dagen na de aanzegging, als dertig dagen na de aankondiging bedoeld in artikel 695 zijn verloopen.

86. Het verzet tegen een verstekvonnis wordt aanhangig gemaakt op de wijze voor de indiening van vorderingen bepaald. De gronden van verzet mogen ten dage dienende mondeling worden aangevuld.

87. Een vonnis bij verstek mag niet tegen een derde worden ten uitvoer gelegd, dan acht dagen na zijne aanzegging aan den defaillant in persoon of te zijner woonplaats, en met overlegging van eene verklaring des griffiers, dat er in zijne registers geen verzet tegen het vonnis is aangeteekend.

88. De opposant, die zich voor de tweede maal bij verstek laat vonnissen, wordt niet meer ontvangen tot het doen van een nieuw verzet.

89. De kosten van het verstek, die van het vonnis daaronder begrepen, mitsgaders die, welke als gevolg van het niet-verschijnen van den defaillant kunnen worden beschouwd, komen ten laste van den defaillant, tenware deze bij verzet mocht aantoonen, dat de oproeping, om in rechten te verschijnen, niet op de juiste wijze is geschied en hij daarom niet verschenen is.

90. De gedaagde, tegen wien verstek verleend is, heeft, zoolang ten profijte daarvan het vonnis nog niet gewezen is, de bevoegdheid om ten dienenden dage alsnog in rechten te verschijnen; daardoor vervallen de gevolgen van het tegen hem verleend verstek, behalve ten aanzien van de daardoor veroorzaakte kosten.

Zevende Afdeeling.

Van nietigheid.

91. Een exploit of akte van rechtspleging mag slechts nietig verklaard worden, indien de nietigheid van dezelve uitdrukkelijk bevolen is.

92. Al hetgeen in de artt. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 16 en 17 is voorgeschreven, moet op straffe van nietigheid worden in acht genomen.

Bij niet-verschijning van den verweerder mag de rechter tegen hem verstek niet verleenen; de rechter moet, de nietigheid uitsprekende, den eischer veroordeelen in de kosten.

93. Indien de gedaagde op de oproeping verschijnt en de nietigheid van het exploit inroept, is de rechter bevoegd om die exceptie te verwerpen, indien het verzuim of de overtreding van dien aard wordt bevonden, dat de verweerder daardoor in zijne verdediging niet is benadeeld, en alzoo er geen belang bij heeft om zich van de nietigheid te bedienen.

De rechter beveelt echter in die gevallen, zoo daartoe gronden zijn, de aanvulling van het verzuim of de verbetering van de onregelmatigheden op kosten van den aanlegger.

94. De kosten van nietige akten van rechtspleging komen ten laste van de praktizijns of de deurwaarders, die zich zoodanige akten veroorloofd hebben. Die rechtsbedienden zijn bovendien, naar vereisch van zaken, deswege tot vergoeding van schade en interesten aansprakelijk; de rechter is zelfs bevoegd om hen in hun beroep of bediening te schorsen.

TWEEDE TITEL.

VAN DE WIJZE VAN PROCEDEEREN VOOR DEN KANTONRECHTER.

Eerste Afdeeling.

Voorafgaande bepalingen.

95. Zaken welke zuiver personeel zijn, of tot roerende goederen betrekking hebben, staan ter kennisneming van den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied de gedaagde woonachtig is, of indien er meer gedaagden zijn, van den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied een hunner woonachtig is, ter keuze van den eischer.

Indien de gedaagde zijne woonplaats niet heeft in Curaçao, staat de zaak ter kennisneming van den kantonrechter van zijn werkelijk verblijf; indien hij ook zijn werkelijk verblijf niet in Curaçao heeft, staat de zaak ter kennisneming van den kantonrechter van de woon- of verblijfplaats van den eischer of van een der eischers.

Indien gedaagden zijn onbekenden of houders van aandeelen in geldleeningen of maatschappijen welke niet op naam staan, staat de zaak insgelijks ter kennisneming van den kantonrechter van de woon- of verblijfplaats van den eischer of van één der eischers.

Indien de gedaagde openbaar ambtenaar is, doch in een ander ressort zijn woonplaats heeft, staat de zaak ter kennisneming van den kantonrechter van die woonplaats of van dien van de plaats, in welke hij zijne ambtsverrichtingen uitoefent, ter keuze van den eischer.

Indien de rechtspersoon Curaçao eischer of gedaagde is, wordt als hare woonplaats beschouwd de plaats, waar de Gouverneur zijn zetel heeft.

96. In zaken, welke betrekking hebben tot onroerend goed, is tot de kennisneming bevoegd de kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied het goed waarover het geschil loopt gelegen is, indien de rechtsvordering wordt ingesteld wegens bezitrecht of wegens aanspraak op het onroerend goed zelf en voorts indien de rechtsvordering strekt:

1°. tot zoodanig herstel aan verhuurde onroerende goederen, als ten laste van den huurder is gebracht;

2°. tot vergoeding van schade, door den huurder aan het verhuurde goed toegebracht; of

3°. tot ontruiming van onroerende goederen of tot ontbinding van de huurovereenkomst.

Indien onroerende goederen, te welker aanzien de rechtsvordering plaats heeft, binnen het rechtsgebied van onderscheiden kantonrechters gelegen zijn, geschiedt de oproeping voor een dezer, ter keuze van den eischer.

In zaken van gemengden aard, behoudens hetgeen hierna volgt ten aanzien van zaken van erfenis, is tot de kennisneming bevoegd de kantonrechter, in wiens rechtsgebied het onroerend goed gelegen is, of in wiens ressort de verweerder zijne woonplaats heeft, ter keuze van den eischer.

In zaken van maatschap of vennootschap is tot de kennisneming bevoegd de kantonrechter van de plaats, waar zij gevestigd is, en na de ontbinding, hetzij dezelfde kantonrechter, hetzij de kantonrechter van de woonplaats van een der vereffenaars.

In zaken van erfenis:

1°. wegens onderlinge vorderingen van de erfgenamen tot aan de boedelscheiding ingesloten, en wegens vernietiging van eene gemaakte boedelscheiding,

2°. wegens vorderingen, welke door des overledenen schuldeischers vóór de boedelscheiding gedaan zouden mogen worden, en

3°. wegens vorderingen betrekkelijk de uitvoering van beschikkingen ter zake van overlijden, tot aan het eindvonnis toe,

is tot de kennisneming bevoegd de kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied de erfenis is opengevallen.

In zaken van faillissement is tot de kennisneming bevoegd de kantonrechter, die de schuldenaar in staat van faillissement heeft verklaard en wiens uitspraak tevens rechtsgevolgen heeft; indien de faillietverklaring in hooger beroep is uitgesproken, is tot de kennisneming bevoegd de kantonrechter, die de functie van rechter-commissaris in dat faillissement vervult.

In zaken van vrijwaring is tot de kennisneming bevoegd de kantonrechter, bij wien de oorspronkelijke vordering aanhangig is.

In zaken van het doen van rekening door een van rechtswege aangestelden rekenplichtige is tot de kennisneming bevoegd de kantonrechter, die hem heeft benoemd, en ten aanzien van voogden en curators, de kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied de voogdij of curateele is opgedragen; of, in beide gevallen, voor den kantonrechter van de woonplaats des verweerders ter keuze van den eischer.

Indien er woonplaats is gekozen is tot de kennisneming bevoegd de kantonrechter van die gekozen woonplaats, of de kantonrechter van de werkelijke woonplaats des verweerders, ter keuze van den eischer.

In zaken wegens kosten en verdiensten, door praktizijns of deurwaarders gevorderd wordende, is tot de kennisneming bevoegd de kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied de kosten gemaakt zijn.

97. Een vreemdeling mag zelfs indien hij in Curaçao zijn verblijf niet houdt, voor den rechter in dat gewest worden opgeroepen ter zake van verbintenissen, door hem jegens een ingezetene van Curaçao hetzij in of buiten het gewest aangegaan.

98. In zakelijke rechtsvorderingen, of in rechtsvorderingen van gemengden aard, wordt het vaste goed in het verzoekschrift bij deszelfs ligging, en, zooveel mogelijk, bij deszelfs naam en aard omschreven.

99. De persoonlijke rechtsvordering is de zoodanige, welke tot onderwerp heeft de vervulling eener persoonlijke verbintenis, uit overeenkomst of uit de wet voortvloeiende.

De zakelijke rechtsvordering is de zoodanige, waarbij de eigendom van eene zekere en bepaalde zaak of wel eenig ander zakelijk recht, geëischt wordt.

De gemengde rechtsvordering is de zoodanige, welke tegelijk persoonlijk en zakelijk is, te weten:

de vordering tot verkrijging van eene erfenis;

die tot boedelscheiding;
die tot deeling van gemeenschap;
die tot afpaling van bij elkander gelegen erven.

100. De rechtsvordering over het bezitrecht en die over het recht tot de zaak (petitoir), mogen niet vereenigd worden ingesteld.

101. Die eene rechtsvordering over het recht tot de zaak zelve petitoir heeft ingesteld, is niet meer ontvankelijk tot het instellen van eene rechtsvordering over het bezitrecht.

102. Wanneer in zaken van bezitrecht het bezit of de stoornis ontkend wordt, mag het verhoor van getuigen, dat dienaangaande bevolen wordt, zich niet uitstrekken tot het recht op de zaak zelve (het petitoir).

103. De verweerder in zaken van bezitrecht mag eene rechtsvordering over het recht tot de zaak zelve niet instellen vóórdat die ten aanzien van het bezitrecht is afgeloopen.

Indien hij in de laatstgemelde in het ongelijk is gesteld, is hij niet ontvankelijk in zijne vordering ten aanzien van het recht op de zaak zelve, dan na volkomen te hebben voldaan aan de tegen hem uitgesproken veroordeeling; tenware de uitvoering van het vonnis achterwege gebleven of vertraagd ware door de schuld van de partij, die het vonnis verkregen had; in dit geval is de rechter, tot wiens kennisneming de rechtsvordering nopens het recht op de zaak zelve staat, bevoegd om een termijn te bepalen, na verloop van welken die rechtsvordering mag worden ingesteld.

104. Indien de gedaagde, nadat hem de oproeping is beteekend, ophoudt woonplaats of werkelijke verblijfplaats te hebben op het eiland, waar de kantonrechter zitting houdt, zonder aldaar voor de verdere behandeling van de zaak woonplaats te hebben gekozen, worden alle verdere voor hem bestemde exploiten aangeplakt aan de hoofddeur van de gehoorzaal des rechters en wordt een tweede afschrift beteekend aan den ambtenaar van het openbaar ministerie bij dat gerecht; deze doet dit afschrift zoo mogelijk aan den gedaagde toekomen, zonder dat van dit laatste echter in rechten behoeft te blijken.

105. Indien op den dag van het eindvonnis een der partijen in het in het voorgaande artikel omschreven geval verkeert, wordt de in artikel 119 bedoelde aangeteekende dienstbrief met

de daarin bedoelde mededeeling verzonden aan den bedoelden ambtenaar van het openbaar ministerie, die dezen, zoo mogelijk, aan de betrokken partij doet toekomen zonder dat van dit laatste echter in rechten behoeft te blijken, wordende voorts een afschrift van dien dienstbrief door of vanwege den griffier aangeplakt aan de hoofddeur van de gehoorzaal des rechters.

106. Indien de ontruiming wordt gevorderd van onroerende goederen zonder dat de huurder een schriftelijk bewijs van bestaande, vernieuwde of verlengde huur voorbrengt en in gebreke blijft het perceel te ontruimen, is de kantonrechter bevoegd om op mondelinge aanvrage van de belanghebbende partij, overeenkomstig artikel 7, de oproeping van de wederpartij te bevelen, zelfs van uur tot uur, en den Zondag ingesloten.

107. De kantonrechter is alsdan ook bevoegd om de onmiddellijke tenuitvoerlegging van zijn vonnis tot ontruiming bij voorraad te bevelen, niettegenstaande hooger beroep of verzet, met of zonder borgstelling en zulks op de minuut, en zonder andere formaliteit dan de vertooning van die minuut ter woonplaats van de veroordeelde partij.

108. De ontruiming mag daarna zonder verdere aanmaning of andere formaliteiten door den deurwaarder, bijgestaan door twee daartoe door den kantonrechter benoemde getuigen, worden ten uitvoer gelegd, behoudens de beteekening van de minuut van het vonnis binnen vierentwintig uren aan de veroordeelde partij, en onverminderd de tenuitvoerlegging van den verderen inhoud van het vonnis op de gewone wijze.

109. De eischer is bevoegd om tot den afloop van de zaak zijn eisch te wijzigen of te verminderen, zonder nochtans het onderwerp van den eisch te mogen veranderen of te vermeerderen.

Tweede Afdeeling.

Van den rechtsingang, de verwering en het voldingen der zaak.

110. Elke rechtsingang voor den kantonrechter vangt aan met een aan dezen gericht verzoekschrift, door den eischer of diens daartoe gemachtigde onderteekend; de kantonrechter handelt daarmede als in deze afdeeling is voorgeschreven.

Indien de eischer niet kan schrijven, mag hij zijne vordering mondeling voordragen aan den kantonrechter, die haar in geschrifte brengt of doet brengen. Deze bevoegdheid tot mondelinge voordracht geldt niet voor den gemachtigde.

111. Het verzoekschrift, of het ingevolge, het tweede lid van het vorige artikel opgemaakte geschrift moet inhouden:

1°. den naam, de voornamen en de woonplaats van den eischer en, indien het verzoek door een gemachtigde wordt gedaan, den naam, de voornamen en de woonplaats van dien gemachtigde;

2°. den naam, de voornamen en de woon- of verblijfplaats van den gedaagde;

3°. eene aanduiding en omschrijving van het onderwerp der vordering en datgene wat gevorderd wordt, en

4°. de dagteekening van het verzoekschrift.

De eischer, die niet woonachtig is op het eiland, waar de rechter zitting houdt, moet in het verzoekschrift op dat eiland woonplaats kiezen.

Indien het verzoekschrift door een gemachtigde is onderteekend, moet de akte van volmacht daarbij worden overgelegd.

112. Verzoekschriften, welke niet aan de bij het vorige artikel gestelde eischen voldoen of waarbij de volmacht niet is overgelegd, worden aan den eischer in persoon of aan diens gemachtigde met mondelinge of schriftelijke opgave van redenen ter verbetering of aanvulling dan wel ter bijvoeging van de volmacht teruggegeven of gezonden en in afwachting daarvan niet aangeteekend in het algemeen register.

De mondelinge voordracht wordt eerst in geschrift gebracht, nadat de eischer de gegevens heeft verstrekt om aan de in het vorige artikel gestelde vereischten te voldoen.

Terugzending bij met redenen omkleede beschikking heeft plaats en de in het eerste lid bedoelde aanteekening wordt achterwege gelaten, indien het verzoekschrift bij een anderen kantonrechter had moeten worden ingediend. Indien in dit geval de vordering mondeling is ingediend, is de kantonrechter bevoegd om het in geschrift brengen daarvan bij met redenen omkleede beschikking te weigeren.

Van de beschikkingen, in het voorgaande lid bedoeld, is hooger beroep toegelaten.

De krachtens het derde lid genomen beschikkingen en de daarop gevallen beslissingen in hooger beroep worden aangeteekend in het algemeen register.

113. Van de vordering houdt de griffier onverwijld aanteekening in het algemeen register. Ten dage waarop die aanteekening heeft plaats gehad, wordt de vordering geacht ingesteld te zijn.

De kantonrechter bepaalt daarna den dag en het uur, waarop de zaak voor het kantongerecht zal dienen en doet partijen oproepen, ten einde alsdan te verschijnen, vergezeld van de getuigen, die zij wenschen te doen hooren, en met medebrenging van de bewijsstukken, waarvan zij zich willen bedienen.

Bij de oproeping van den verweerder zegt de deurwaarder of de tot exploiteeren bevoegden persoon hem bij de uitreiking van een door den deurwaarder voor eensluidend geteekend afschrift der vordering tevens aan, dat hij daarop desverkiezende vóór of op den rechtsdag bij door hem of door zijn gemachtigde onderteekende schriftuur mag antwoorden.

Het afschrift der vordering geldt voor dengene, die het ontvangen heeft, als de oorspronkelijke vordering.

Van de in het tweede lid van dit artikel bedoelde beschikking houdt de griffier aanteekening in het algemeen register alsmede op de minuut der vordering.

114. In zaken, waarin eene onmiddellijke beslissing wenschelijk en mogelijk is, is de kantonrechter bevoegd om op het daartoe strekkend mondeling verzoek van den eischer en indien de gedaagde vrijwillig met dezen is verschenen, onmiddellijk tot de behandeling en beslissing van de zaak over te gaan.

115. Alle oproepingen, aanzeggingen, beteekeningen en in het algemeen alle exploiten, welke voor den geregelden gang van de zaak noodig zijn en aan het eindvonnis voorafgaan, geschieden door tusschenkomst en op last van den kantonrechter.

Oproepingen, aanzeggingen of beteekeningen behoeven niet te geschieden aan hen, die blijkens het proces-verbaal van de zaak ter terechtzitting, waarop de desbetreffende aan het eindvonnis voorafgegane uitspraken of beschikkingen genomen zijn, in persoon of bij gemachtigde tegenwoordig waren.

116. De kantonrechter draagt zorg voor de inschrijving van de zaak op de rol van de zitting.

117. De behandeling van de zaak geschiedt mondeling ter terechtzitting, onverminderd de bevoegdheid van partijen om aldaar door haar of hare gemachtigden dan wel raadslieden

onderteekende schrifturen in te dienen. Deze schrifturen worden evenals de vordering en het antwoord, indien het schriftelijk is ingediend, ter terechtzitting voorgelezen.

118. De kantonrechter is bevoegd om, indien hij dit voor den goeden en geregelden gang van de zaak noodig acht, partijen bij de behandeling van de zaak de noodige voorlichting te geven, haar te ondervragen en zelfs opmerkzaam te maken op de rechts- en bewijsmiddelen, welke zij kunnen aanwenden.

119. Wanneer beide partijen verschenen zijn, hoort de rechter haar over en weder, en doet, zooveel mogelijk, dadelijk uitspraak.

Indien partijen ten dage dienende eenig uitstel verzoeken, staat de rechter dit verzoek, mits het hem gegrond voorkomt, toe en bepaalt den rechtsdag, op welken partijen nader moeten verschijnen.

Aan de partij, die niet persoonlijk of bij gemachtigde bij de uitspraak of de mededeeling van de beschikking ter terechtzitting tegenwoordig is, doet de kantonrechter den inhoud van het vonnis of van de beschikking, voor zoover zij aan het eindvonnis voorafgaan, aanzeggen; hij doet hun den inhoud van eindvonnissen bij aangeteekenden dienstbrief door den griffier mededeelen.

De dagteekening van dezen aangeteekenden dienstbrief wordt geacht de dag te zijn, waarop de mededeeling heeft plaats gehad.

Van de aanzeggingen of mededeelingen en van den dag, waarop zij hebben plaats gehad, houdt de griffier aanteekening aan den voet van het vonnis, of voor zooveel het aan het eindvonnis voorafgaande vonnissen of beschikkingen betreft, aan den rand (in margine) van de van het vonnis of de beschikking ter terechtzitting gedane aanteekening.

120. Alle exceptiën moeten tegelijk met het verweer op de hoofdzaak worden voorgesteld op straffe van verval der nietvoorgedragene exceptiën, en, indien niet op de hoofdzaak geantwoord is, van het recht om zulks te doen. Echter mogen erfgenamen, weduwen en vrouwen, hetzij uit den echt, hetzij van tafel en bed of van goederen gescheiden, die in termen van beraad zijn, hun verweer tot een beroep daarop bepalen.

121. Indien de beslissing niet dadelijk kan plaats hebben, stelt de kantonrechter die tot op een door hem bepaalden rechtsdag uit.

Derde Afdeeling.

Van voorloopige verzoeken en van de exceptie van onbevoegdheid.

122. Indien de eischer een vreemdeling is, die niet is ingezetene van Curaçao, of indien zoodanige vreemdeling zich in eene aangelegde rechtzaak voegt of tusschenkomt, is hij gehouden ten verzoeke van de wederpartij en alvorens deze in rechten eenig verweer of tegenzeggen behoeft te doen, zekerheid te stellen voor de betaling van de kosten, schade en interesten, in welke hij zou kunnen verwezen worden.

De partij, welke het stellen van zekerheid verzoekt, wordt niet geacht daardoor de bevoegdheid van den rechter om van zijne zaak kennis te nemen te hebben erkend.

123. De rechter bepaalt alsdan de som, tot het beloop waarvan de zekerheid moet worden verstrekt en stelt tevens vast, op welke wijze de zekerheid moet worden gesteld. Heeft de eischer of de tusschenkomende partij aangetoond voldoende onroerende goederen in Curaçao te bezitten om de vastgestelde som daaraan te kunnen verhalen, dan mag hij volstaan met het toestaan van eene hypothecaire inschrijving daarop tot het bedrag van die som.

124. Die voor een rechter geroepen is, welke onbevoegd is om van het geschil kennis te nemen, mag vorderen, dat de rechter zich onbevoegd verklare.

125. Ingeval de rechter onbevoegd mocht zijn uit hoofde van het onderwerp des geschils, is hij, ook al is de exceptie van onbevoegdheid niet voorgesteld, ambtshalve gehouden zich onbevoegd te verklaren.

126. In zaken, welke reeds te voren voor een anderen rechter zijn aanhangig gemaakt tusschen dezelfde personen en over hetzelfde onderwerp, of welke reeds door dezelfde personen en over hetzelfde onderwerp aan scheidsmannen zijn opgedragen en voor hen aanhangig zijn, of ingeval het geschil aan eene zaak verknocht is, die reeds voor een ander gerecht of voor scheidsmannen aanhangig is, mag verwijzing gevraagd worden naar dien anderen rechter of naar de benoemde scheidsmannen.

De verwijzing moet gevraagd worden met redenen omkleed en vóór alle weren, op den dag voor het voordragen der verwering bepaald.

Die verwijzing kan ook door den eischer gevorderd worden, maar alleen bij het doen van den eisch.

127. Ingeval voor denzelfden rechter tusschen dezelfde personen en over hetzelfde onderwerp tegelijk zaken aanhangig zijn, of voor denzelfden rechter verknochte zaken aanhangig zijn, mag daarvan op overeenkomstige wijze voeging worden gevraagd en bevolen.

Vierde Afdeeling.

Van de geschillen over de echtheid of onechtheid van geschriften en het gerechtelijk onderzoek deswege.

128. In een aanhangig geding is de rechter bevoegd om hetzij op verzoek van partijen of van een harer, hetzij ambtshalve een gerechtelijk onderzoek te bevelen naar de echtheid of de onechtheid van een geschrift, waarvan een partij zich wil bedienen:

1°. wanneer de partij, van welke men beweert dat zij een onderhandsch geschrift geschreven of onderteekend heeft, ontkent dit te hebben geschreven of onderteekend;

2°. wanneer de partij, tegen wie men gebruik maakt van een door een derde geschreven of geteekend onderhandsch geschrift, verklaart, het geschrift of de onderteekening van dengene, van wien men beweert dat hij zulks geschreven of geteekend heeft, niet te erkennen;

3°. wanneer eene der partijen beweert, dat een stuk valsch of vervalscht is.

129. Een bevel, als in het voorgaand artikel bedoeld, mag slechts gegeven worden, indien na de betwisting of niet-erkenning van de echtheid of de betichting van valschheid, de partij, die het stuk overgelegd heeft, staande houdt dat het echt en onvervalscht is, en verklaart zich daarvan in het geding te willen bedienen.

In het tegenovergestelde geval, wordt het overgelegde stuk buiten het geding gehouden.

130. Bij het bevel tot het instellen van een gerechtelijk onderzoek over de echtheid of de onechtheid van het stuk benoemt de rechter, voor zooverre hij niet gevoeglijk zelf dat onderzoek kan verrichten, te dien einde een of meer deskundigen.

Voor zooverre echter partijen ter terechtzitting vóór de uitspraak zijn overeengekomen in de keus der deskundigen, is de rechter bevoegd om daarin te berusten.

131. Het betwiste stuk, door den rechter en den griffier gewaarmerkt, wordt ter griffie overgebracht en aldaar bewaard; partijen zijn bevoegd om er aldaar inzage of afschrift van te nemen of te doen nemen.

132. Als stuk van vergelijking mag worden aangenomen hetgeen de betrokken partij op last en op mondelinge vóórzegging van den rechter ter terechtzitting heeft geschreven.

Niet-verschijning op den dag voor het schrijven bepaald, of weigering om te schrijven kan tengevolge hebben de erkenning van de echtheid en de toelating in het geding van het stuk.

133. Blijkt de noodzakelijkheid om bij het onderzoek gebruik te maken van stukken, welke in handen zijn van openbare of andere bewaarders, dan gelast de kantonrechter, dat die stukken op eene daarvoor bepaalde terechtzitting worden overgelegd dan wel overgebracht of ter beschikking gesteld op den door den rechter vastgestelden dag en uur en ter plaatse waar het onderzoek gedaan zal worden, op straffe dat de openbare bewaarder van zoodanige stukken, die zonder geldige reden in gebreke is, bij lijfsdwang, en de anderen langs den gewonen weg van rechten, daartoe genoodzaakt zullen worden. Alles behoudens het toestaan van het middel van lijfsdwang ten aanzien van de laatsten, ingeval de rechter daartoe termen vindt.

134. Ingeval stukken ter vergelijking zich bevinden op een ander eiland dan dat, waar de kantonrechter zitting houdt, draagt hij dat onderzoek op aan den kantonrechter van de plaats alwaar de houder woonachtig is; deze kantonrechter is dan bevoegd om te gelasten als in het voorgaand artikel is aangegeven.

135. Bijaldien het geschrift niet een gedeelte uitmaakt van een register, maakt de openbare bewaarder vóór de overlegging of overbrenging een afschrift van het stuk, hetwelk tegen het oorspronkelijke vergeleken en geteekend wordt door den kantonrechter van zijne woonplaats. Deze rechter doet daarvan procesverbaal opmaken, waarin vermeld wordt de aanleiding tot de vervaardiging. Dat afschrift legt de bewaarder bij zijne oorspronkelijke stukken of minuten, om in de plaats te treden van het oorspronkelijke stuk of stukken, tot op de terugontvangst van

laatstgemelde; hij is bevoegd om daarvan grossen en uitgiften uit te leveren, met vermelding van het daarvan opgemaakt proces-verbaal.

De kosten worden door de partij, die het betwiste stuk overlegt, aan den bewaarder te goed gedaan tot het door den kantonrechter, aan wien de beslissing toekomt, begroot bedrag.

136. Wanneer de houders de stukken hebben vertoond, wordt het aan het doorzicht van den rechter overgelaten om te bevelen, dat zij ter bewaring van die stukken bij het doen van het onderzoek tegenwoordigd moeten blijven, en deze na afloop van elke daartoe noodige zitting terugnemen en voor elke volgende zitting wederom leveren, of wel om te bevelen, dat de stukken in handen van den griffier ter bewaring gesteld worden.

137. De rechter vertoont de ontkende stukken, of die welke niet erkend zijn of beticht zijn van valschheid, aan de getuigen, door wie zij worden gewaarmerkt.

138. Indien het onderzoek naar de echtheid van het overgelegde stuk het vermoeden van valschheid in geschrifte tegen nog levende personen heeft doen ontstaan, zendt de rechter de stukken aan den tot vervolging bevoegden ambtenaar.

De aanhangige burgerlijke zaak blijft alsdan geschorst tot na de beslissing in de strafzaak.

139. Wanneer de burgerlijke rechter bij het afdoen van de beweerde valschheid, het ter zijde leggen, verscheuren of doorhalen, in het geheel of ten deele, of zelfs het verbeteren en in orde brengen van de valsche of vervalscht verklaarde stukken beveelt, blijft de uitvoering van dit punt van het vonnis opgeschort tot na verloop van den termijn van hooger beroep of request-civiel of totdat de veroordeelde in het vonnis berust heeft.

140. Het vonnis, waarbij beslist wordt over de echtheid of onechtheid van het betwiste geschrift, stelt tevens vast den termijn, binnen welken, en de wijze waarop de door de partijen, getuigen of bewaarders overgelegde stukken moeten worden teruggegeven.

Vijfde Afdeeling.

Van getuigenverhoor.

141. Indien partijen het over de daadzaken niet eens zijn en het verhoor van getuigen tot de beslissing van de zaak kan leiden,

gaat in de gevallen, waarin het bewijs door getuigen is toegelaten, de kantonrechter, hetzij op verzoek van een der partijen, hetzij ambtshalve, tot dat verhoor terstond of, zoo noodig, op een nader bepaalden rechtsdag over.

De kantonrechter bepaalt den termijn, welke tusschen de oproeping en de verschijning van de niet ten dienenden dage medegebrachte getuigen moet verloopen en draagt de oproeping van de getuigen op aan een tot het doen van exploiten bevoegd persoon.

142. Het leveren van tegenbewijs staat van rechtswege vrij. Behoudens gewichtige, uitsluitend ter beoordeeling van den kantonrechter staande, redenen, heeft dit verhoor eerst plaats na afloop van het verhoor van de voor het bewijs gehoorde getuigen.

143. Ingeval de getuigen niet op één dag gehoord kunnen worden, bepaalt de kantonrechter voor de verdere verhooren een naderen dag en uur en deelt aan de nog te hooren getuigen mede, dat zij zonder nieuwe oproeping, op den bepaalden dag en uur ter terechtzitting moeten verschijnen.

144. De rechter vraagt aan elken getuige zijn naam, voornamen, beroep, ouderdom en woonplaats, mitsgaders of hij aan partijen of aan een harer in den bloede of door aanhuwelijking bestaat en, zoo ja, in welken graad, en of hij hare loon- of huisbediende is.

145. Iedere getuige wordt afzonderlijk ter terechtzitting gehoord hetzij beide partijen tegenwoordig zijn of niet, na op straffe van nietigheid, naar de wijze van zijne godsdienstige gezindheid den eed of de belofte te hebben afgelegd, de geheele waarheid en niets dan de waarheid te zullen zeggen. De getuige die niet tot eene erkende godsdienstige gezindheid behoort, legt, nadat hem is voorgehouden de strafbepaling op het geven van een valsch getuigenis voor den rechter, op straffe van nietigheid, de belofte af.

Indien een getuige, die zich niet verschoond heeft, weigert den eed of de belofte dan wel zijne verklaring af te leggen, is de kantonrechter bevoegd om ten verzoeke van de belanghebbende partij, te bevelen dat hij op kosten van die partij voor den tijd van ten hoogste drie maanden in gijzeling wordt gesteld, tenware hij inmiddels aan zijne verplichting mocht voldoen of de kantonrechter in de zaak eindvonnis mocht hebben gewezen.

146. De getuige legt zijne verklaring af, zonder zich van een schriftelijk opstel te mogen bedienen.

De kantonrechter is echter bevoegd om bijzondere redenen den getuige toe te staan, bij zijne verklaring van die geschriften of schriftelijke aanteekeningen gebruik te maken, welke hij veroorloven zal.

147. Partijen mogen de getuigen niet in de rede vallen.

Partijen mogen den kantonrechter de vragen opgeven, welke zij aan de getuigen wenschen gedaan te hebben; de kantonrechter is echter bevoegd om niet ter zake dienende vragen niet te stellen en om zelf vragen te doen.

De kantonrechter mag, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van eene der partijen, getuigen met elkander confronteeren.

148. Van het getuigenverhoor maakt de griffier proces-verbaal op, bevattende de vermelding van de opgaven, aflegging van den eed of de belofte en de verklaringen der getuigen in haar geheel.

Dit proces-verbaal wordt aan iederen getuige voorgelezen voor dat gedeelte, hetwelk hem betreft. Hij mag daarin zoodanige veranderingen en bijvoegingen laten maken, als hem goeddunkt; deze worden onder of op den kant van zijne getuigenis opgeschreven. Ook dit wordt aan hem voorgelezen.

De getuige moet zijne verklaring daarna onderteekenen; indien hij niet onderteekenen kan, wordt daarvan melding gemaakt.

Het proces-verbaal wordt wijders afgesloten en onderteekend door den kantonrechter en den griffier.

149. In zaken, welke in het hoogste ressort worden beslist, wordt de inhoud der verklaringen van getuigen niet in het procesverbaal der zaak aangeteekend. Het vonnis moet in dat geval echter, behalve de vermelding van de opgaven der getuigen en van de aflegging van den eed of de belofte, den summieren inhoud der afgelegde mondelinge verklaringen behelzen.

150. De partij, die meer dan vijf getuigen over hetzelfde feit heeft doen hooren, mag de kosten van verdere getuigenissen aan hare wederpartij niet in rekening brengen.

151. De kantonrechter veroordeelt den getuige, die niettegenstaande behoorlijke oproeping niet verschijnt, tot betaling van de te vergeefs aangewende kosten en gelast opnieuw zijne oproeping. Blijft de getuige andermaal in gebreke te verschijnen,

dan wordt hij ten tweede male veroordeeld in de te vergeefs aangewende kosten en tot vergoeding van de schade, door zijn wegblijven aan partijen veroorzaakt. De rechter is alsdan bevoegd om te bevelen, dat de openbare macht dien getuige voor hem moet brengen.

Indien de niet verschenen getuige bewijst, dat hij door wettige redenen verhinderd is geweest, om op den bepaalden dag te verschijnen, ontheft de rechter hem van de tegen hem uitgesproken veroordeelingen.

152. Hij die niet woonachtig is of niet verblijf houdt op het eiland, waar de kantonrechter zitting houdt, kan niet genoodzaakt worden om tot het afleggen van getuigenis voor dien rechter te verschijnen. Bij niet-verschijning van een opgeroepen getuige als in dit lid bedoeld, mag deswege geene veroordeeling tegen hem worden uitgesproken.

In zoodanig geval verzoekt de kantonrechter zijn ambtgenoot op het eiland, waar de getuige woonachtig is of verblijf houdt, de verklaring van den getuige af te nemen en afschrift van het daarvan opgemaakte proces-verbaal over te zenden.

Indien de getuige buitenslands woonachtig is of verblijf houdt, is de kantonrechter bevoegd om aan een door hem aangewezen autoriteit van het land zijner woon- of verblijfplaats te verzoeken het verhoor te houden, of om dat verhoor op te dragen aan den Nederlandschen consulairen ambtenaar, tot wiens ressort de woon- of verblijfplaats van dien getuige behoort. Het proces-verbaal van dit getuigenverhoor heeft gelijke kracht als dat van den Curaçaoschen rechter.

Een verzoek of opdracht als in dit artikel bedoeld mag ook dadelijk worden uitgelokt zonder voorafgaande oproeping van den getuige.

153. Bij niet-verschijning van een op het eiland, waar de zitting gehouden wordt, wonenden of verblijf houdenden getuige wegens ziekte of andere wettige beletselen, is de kantonrechter bevoegd om, vergezeld van den griffier, zich naar diens woning of verblijfplaats te begeven, ten einde het verhoor af te nemen. Van dit verhoor, waarbij partijen mogen tegenwoordig zijn, wordt proces-verbaal opgemaakt.

154. De inhoud van de in de voorgaande artikelen vermelde processen-verbaal, wordt ter terechtzitting aan partijen voorgehouden, indien deze niet bij de verhooren aanwezig zijn geweest.

155. Behoudens het bepaalde omtrent getuigen, die niet woonachtig zijn of niet verblijf houden op het eiland, waar de kantonrechter zitting houdt en voor zooveel ontslag, verlof, overlijden, ziekte van langdurigen aard of eene andere dergelijke oorzaak het niet noodzakelijk maakt, mag een rechter, die het getuigenverhoor niet heeft bijgewoond, niet medewerken tot de beslissing over de zaak, waarin dat verhoor gehouden is.

Van de afwijking van dezen regel en de oorzaak daarvan wordt in het vonnis melding gemaakt. De noodzakelijkheid van de afwijking wordt uitsluitend door den rechter die haar toepast, beoordeeld, zonder dat daartegen eenige voorziening openstaat.

Zesde Afdeeling.

Van gerechtelijke plaatsopneming en bezichtiging.

156. Indien de rechter, hetzij op verzoek van partijen of van een harer, hetzij ambtshalve, zulks noodig acht, is hij bevoegd om zich, vergezeld van den griffier, te begeven naar de plaats of naar de goederen, hetzij tot opneming of bezichtiging, hetzij tot het aldaar hooren van getuigen of deskundigen.

De griffier brengt het proces-verbaal van de zaak, waarin de verrichting bevolen is, mede.

157. De rechter mag op de plaats der bevolen verrichting en na verhoor van partijen, voor zooveel die, zoo noodig na behoorlijke oproeping, verschenen zijn, dadelijk beslissen.

In zaken, aan hooger beroep onderworpen, maakt de griffier proces-verbaal op met overeenkomstigen inhoud als dat voor de terechtzittingen is voorgeschreven.

In zaken, niet aan hooger beroep onderworpen, wordt gehandeld als bij artikel 149.

Zevende Afdeeling.

Van deskundigen.

158. Indien de kantonrechter van oordeel is, dat de zaak door een onderzoek of opneming door deskundigen behoort te worden toegelicht, is hij bevoegd om, met duidelijke omschrijving van het voorwerp van het onderzoek of de opneming, de zoodanigen, op verzoek van partijen of van eene derzelve, of ambtshalve, te benoemen en tevens dag en uur te bepalen, waarop zij ter terechtzitting den eed of de belofte zullen afleggen.

De kantonrechter draagt het onderzoek of de opneming op aan drie personen, tenzij beide partijen vóór de uitspraak ter terechtzitting verzoeken, dat dit slechts aan één deskundige moge geschieden.

Partijen worden vóór de beslissing in de gelegenheid gesteld overeen te komen omtrent den deskundige of de drie deskundigen, welke zij wenschen benoemd te zien. Vragen partijen uitstel tot een naderen rechtsdag om ter zake overeen te komen, dan wordt dit verzoek toegestaan, tenzij de rechter vermeent dat tot uitstel geene aanleiding bestaat.

159. Op last van den kantonrechter wordt de opdracht en het voorwerp van onderzoek of opneming aan de benoemde personen aangezegd met last om ten bepaalden rechtsdage te verschijnen. Indien een benoemd deskundige vóór dien dag den rechter mededeelt, dat hij de benoeming niet aanneemt, of indien hij op het opgegeven uur en dag niet verschijnt, benoemt de kantonrechter op aanwijzing van partijen of ambtshalve ten bepaalden rechtsdage een ander en stelt hij het tijdstip van verschijning nader vast. De kantonrechter is bevoegd om den benoemde, die, na aflegging van den eed of de belofte, de opdracht niet volvoert, te veroordeelen tot vergoeding van kosten, schade en interessen.

160. Bij verschijning van de deskundigen ten bepaalden rechtsdage vraagt de kantonrechter hun hunne namen, voornamen, beroep, ouderdom en woonplaats af, mitsgaders of zij aan partijen of aan een harer in den bloede of door aanhuwelijking bestaan, en, zoo ja, in welken graad, en of zij hare loon- of huisbedienden zijn.

161. De deskundigen leggen op straffe van nietigheid op de wijze hunner godsdienstige gezindheid den eed of de belofte af, dat zij den rechter naar hun beste weten zullen voorlichten. De deskundige, die niet tot eene erkende godsdienstige gezindheid behoort, legt, nadat hem zal zijn voorgehouden de strafbepaling op het afleggen van eene onware verklaring voor den rechter, op straffe van nietigheid de belofte af.

162. Na de aflegging van den eed of de belofte bepaalt de kantonrechter of de deskundigen hun verslag mondeling dan wel schriftelijk zullen uitbrengen. In het eerste geval worden zij op denzelfden of een nader bepaalden rechtsdag hetzij ter terechtzitting hetzij op een door den rechter aangewezen plaats

gehoord in tegenwoordigheid van partijen of nadat deze behoorlijk zijn opgeroepen; partijen mogen door tusschenkomst van den rechter vragen stellen.

Verlangt de rechter een schriftelijk verslag, dan bepaalt hij tevens een termijn, binnen welken de deskundigen hun bij meerderheid van stemmen opgemaakt, met redenen omkleed en onderteekend verslag bij hem moeten indienen. Ingeval van verschil van gevoelen mogen de onderscheiden gevoelens met de daarvoor bestaande gronden in het verslag worden opgenomen; daarbij mag echter niet vermeld worden welk het persoonlijk gevoelen is van ieder der deskundigen.

163. Alvorens hun verslag op te maken, mogen de deskundigen de stukken der procedure ter griffie inzien en mogen zij den rechter verzoeken, hun nadere inlichtingen te verstrekken; deze doet daartoe zoo noodig partijen oproepen om op een bepaalden dag voor hem te verschijnen.

164. Na ontvangst van het verslag bepaalt de kantonrechter een naderen rechtsdag, welken hij aan de partijen doet aanzeggen. Vóór dien dag is elke partij bevoegd om den rechter te verzoeken de deskundigen op een naderen rechtsdag te doen tegenwoordig zijn, aan welk verzoek de rechter zooveel mogelijk gehoor geeft. Op dien dag wordt het verslag voorgelezen en worden partijen in de gelegenheid gesteld hunne opmerkingen te maken en aan de deskundigen — zoo zij aanwezig zijn — vragen ter zake te stellen.

Wordt het verslag niet binnen den gestelden termijn ingediend, dan heeft elke partij het recht om mondeling of schriftelijk aan den kantonrechter te verzoeken, lijfsdwang uit te spreken tegen den deskundige, aan wiens schuld de vertraging te wijten is. De rechter beslist hierover na verhoor of oproeping van alle deskundigen.

165. Indien de rechter in het schriftelijk of mondeling verslag de vereischte inlichting niet aantreft, is hij, ambtshalve, bevoegd om in beide gevallen aan de deskundigen schriftelijke of mondelinge toelichting of aanvulling te bevelen of andere deskundigen te benoemen, aan wie de vroegere deskundigen zoodanige ophelderingen moeten geven, als de latere noodig achten.

166. In zaken, welke in het hoogste ressort worden beslist, wordt de inhoud van het mondeling verslag niet aangeteekend in het proces-verbaal; het vonnis moet echter inhouden, behalve

de vermelding van de opgaven der deskundigen en de aflegging van den eed of belofte, den summieren inhoud van de afgelegde mondelinge verklaringen.

167. De rechter is niet verplicht om het door de deskundigen geuit gevoelen te volgen, indien zijne overtuiging daartegen strijdt.

Achtste Afdeeling.

Van verhoor op vraagpunten.

168. Partijen mogen ter terechtzitting verzoeken om elkander op ter zake dienende en niet tot iets anders betrekkelijke vraagpunten te doen hooren.

Indien de wederpartij de gestelde feiten erkent, vervalt het verhoor.

169. De rechter gaat nauwkeurig na of de vraagpunten tot het geschil betrekkelijk zijn. Hij stelt de zoodanigen, welke hij als strikvragen beschouwt, ter zijde; ook is hij bevoegd om, zoo hij daartoe termen aanwezig acht, het verhoor der partij geheel van de hand te wijzen.

170. Indien de rechter het hooren van partijen toestaat, doet hij haar aanzeggen, dat zij ten bepaalden dage en ure ter terechtzitting verschijnen, teneinde op vraagpunten te worden gehoord.

171. Ingeval de te hooren partij woonachtig is of verblijf houdt op een ander eiland dan waar de rechter zitting houdt, is de rechter, na het hooren der partij te hebben toegestaan, bevoegd om den kantonrechter van derzelver woonplaats daartoe te machtigen.

172. De partij antwoordt in persoon, zonder eenig geschreven opstel te mogen voorlezen, op de vragen, welke de rechter hem luidens het vonnis of ook ambtshalve stelt.

De partij, die het verhoor heeft verzocht, mag daarbij tegenwoordig zijn, evenals de gemachtigden of raadslieden van beide partijen.

De verzoekende partij of hare gemachtigden of raadslieden zijn bevoegd om door tusschenkomst van den rechter uitsluitend over het onderwerp in de vraag genoemd, naar aanleiding van de

gegeven antwoorden vragen te doen; in geval van verzet der wederpartij, is de rechter bevoegd om vragen te weigeren, zonder dat daartegen eenige voorziening is toegelaten.

173. De besturen van openbare instellingen, stichtingen en zedelijke lichamen wijzen een hunner leden aan om op de aan hen gestelde feiten en vraagpunten te antwoorden; zij moeten te dien einde een bijzonderen last geven, waarbij de antwoorden opgegeven en waarachtig verklaard zullen worden; deze last mag worden voorgelezen.

De partij blijft bevoegd om bestuurders van zoodanige instellingen, stichtingen en zedelijke lichamen over feiten, die hen persoonlijk betreffen, te doen hooren; de rechter slaat daarop zooveel acht als hij meent dat behoort.

174. Het door den griffier opgemaakte proces-verbaal van ondervraging wordt aan den ondervraagde voorgelezen; deze is bevoegd om daarin zoodanige veranderingen en bijvoegingen te doen maken, als hij noodig acht. Deze worden opgeteekend aan het einde of op den kant van het verhoor; een en ander wordt hem daarna voorgelezen en door hem onderteekend. Het procesverbaal wordt eindelijk afgesloten en onderteekend door den rechter en den griffier.

175. Indien, zonder wettige verhindering, de partij niet verschijnt, of indien zij weigert te antwoorden of haar antwoord te onderteekenen, wordt daarvan melding gemaakt in het procesverbaal; de rechter is bevoegd om de daadzaken, over welke de vragen loopen, te houden voor erkend.

Indien echter de niet verschenen zijnde partij zich nog vóór de beslissing van de zaak ten principale daartoe aanmeldt, mag zij worden gehoord, onder verplichting tot betaling van de kosten door haar wegblijven veroorzaakt, mitsgaders van schade en interesten, zoo daartoe gronden zijn.

176. Ingeval ten dage tot het hooren bepaald, de te hooren partij van wettige verhindering blijken doet, bepaalt de rechter een anderen dag voor het verhoor.

177. De door de partij op de vraagpunten gegeven antwoorden mogen slechts in het aanhangig geding dienen; zij mogen in geen geval als eene erkenning worden beschouwd ten opzichte van andere zaken.

Negende Afdeeling.

Van incidenteele vorderingen.

178. Incidenten worden schriftelijk of mondeling ter terechtzitting aangebracht.

180. Alle incidenteele vorderingen worden in eens gedaan.

De kosten van dezulke, welke naderhand mochten worden gedaan, en waarvan de oorzaken reeds tegelijkertijd met de vroegere bestonden, mogen niet worden teruggevorderd.

181. De incidenteele vorderingen worden eerst en vooraf beslist, indien de zaak zulks medebrengt.

Voor zooveel de zaak het toelaat, bepaalt de rechter bij de beslissing op het incident tevens, hoe met de behandeling van de zaak wordt voortgegaan.

Tiende Afdeeling.

Van reconventie.

182. De gedaagde is bevoegd om eisch in reconventie te doen, uitgezonderd:

1°. indien de eischer in conventie is opgetreden in eene qualiteit en de reconventie hem persoonlijk zou betreffen, en omgekeerd;

2°. indien de rechter, voor wien de eisch in conventie aanhangig is, onbevoegd is om kennis te nemen van de reconventie met betrekking tot het onderwerp van het geschil;

3°. in zaken van bezitrecht, wanneer de eisch in reconventie het recht op de zaak zelve (petitoir) zou betreffen;

4°. in zaken van verschil over de tenuitvoerlegging van een vonnis.

Indien in eersten aanleg een eisch in reconventie niet gedaan is, mag zulks in hooger beroep niet meer geschieden.

183. De eisch in reconventie moet dadelijk bij het antwoord van den verweerder in conventie worden gedaan.

184. De zaken in conventie en in reconventie worden tegelijk voldongen en bij een en hetzelfde eindvonnis beslist, tenware de rechter mocht bevinden, dat de eene vroeger dan de andere mag worden afgedaan, blijvende niettemin de alsdan nog onafgedane eisch in conventie of reconventie aanhangig totdat het eindvonnis daarin gevallen is.

Elfde Afdeeling.

Van de schorsing en het hervatten van het rechtsgeding.

185. De rechter schorst den loop van een rechtsgeding wegens:

1°. den dood van eene der partijen;

2°. verandering in den persoonlijken staat van eene der partijen;

3°. het ophouden van de betrekking, waarin eene der partijen het geding voerde.

186. Schorsing van een rechtsgeding heeft niet meer plaats indien de behandeling ter terechtzitting reeds geëindigd is.

187. De belanghebbenden deelen aan den rechter zoo spoedig mogelijk mede de namen en woonplaats van den persoon of de personen te wiens of te wier namen het geding op de laatste gedingstukken kan worden hervat.

188. De rechter bepaalt alsdan of ambtshalve den dag en het uur waarop het geding ter terechtzitting zal worden hervat en doet partijen oproepen ten einde alsdan te verschijnen.

189. Indien op de oproeping tot hervatting van het rechtsgeding verstek wordt verleend, verklaart de rechter het rechtsgeding niettemin op de laatste gedingstukken hervat.

190. Het verzet tegen een beslissing bij verstek, als in het vorige artikel vermeld, wordt op de terechtzitting behandeld.

Twaalfde Afdeeling.

Van ontkentenis van gerechtelijke verrichtingen.

191. Indien gedurende den loop van een geding, in naam van eene der partijen, eenige aanbiedingen zijn gedaan en aangenomen, erkenningen hebben plaats gehad, toestemmingen zijn gegeven en aangenomen, zonder dat die partij daartoe een bijzondere en bepaalde schriftelijke volmacht gegeven heeft, is deze bevoegd om zoodanige verrichtingen bij den rechter te ontkennen en hem te verzoeken te beslissen, dat die daden zullen worden beschouwd als niet gepleegd en dat alle daaruit voortgevloeide akten van den processe, en vonnissen, gewezen om de zaak in staat van wijzen te brengen, worden verklaard van onwaarde.

192. De rechter bepaalt den dag en het uur waarop de zaak ter terechtzitting zal dienen, en doet de ontkennende partij en dengene wiens daden ontkend worden, oproepen ten einde alsdan te verschijnen, met bevel tot uitreiking aan laatstgenoemde van een afschrift van het verzoekschrift.

193. Ingevalle degene wiens daden ontkend worden, overleden is, wordt de oproeping beteekend aan zijne erfgenamen.

194. De ontkentenis moet altijd gebracht worden voor den rechter voor welken de ontkend wordende verrichting in rechten is gebracht, ook indien de zaak, waarin zij voorvalt, voor een anderen rechter hangende is.

195. De rechter laat de wederpartij van de ontkennende partij in de hoofdzaak in het geding van ontkentenis oproepen en aan haar een afschrift van het verzoekschrift tot ontkentenis uitreiken.

196. Het geding in de hoofdzaak wordt op straffe van nietigheid geschorst tot aan het vonnis van ontkentenis.

197. De rechter is echter bevoegd om aan de ontkennende partij te bevelen, het geding van ontkentenis binnen zekeren door hem bepaalden tijd voort te zetten; bij gebreke daarvan is de rechter bevoegd om in het rechtsgeding op de ontkentenis recht te doen.

198. Indien de ontkentenis eene zaak betreft, waarover een rechtsgeding niet hangende is, moet de eisch worden gebracht voor den bevoegden rechter van den verweerder.

199. Indien de ontkentenis deugdelijk verklaard wordt, verklaart de rechter tevens de ontkende verrichting en het vonnis hetwelk daarop mocht zijn gewezen, of hetgeen in de bepalingen van het vonnis betrekking heeft tot de punten waarover de ontkentenis gaat, nietig en van onwaarde.

200. Bijaldien echter in de zaak reeds het eindvonnis is gevallen en de termijn van hooger beroep nog niet is verloopen, is de partij bevoegd om de nietigheid van de in het voorgaande artikel vermelde akten en vonnissen te doen uitspreken in het hooger beroep en de zaak ten principale te doen vervolgen.

201. Is echter het eindvonnis gewezen in het hoogste ressort of in kracht van gewijsde gegaan, dan is de benadeelde partij,

zelfs nog gedurende de tenuitvoerlegging, bevoegd om van den rechter, die het heeft gewezen, de intrekking daarvan te vorderen.

Hangende het geding daarover, wordt de tenuitvoerlegging van het vonnis geschorst.

202. De gemachtigde, tegen wien de eisch tot ontkentenis wordt toegewezen, wordt, zoo daartoe gronden zijn, jegens den eischer en jegens de andere partij in de kosten, schade en interesten verwezen.

Indien de eischer in het ongelijk wordt gesteld, wordt hij tot vergoeding van kosten, schade en interesten veroordeeld, zoo daartoe gronden zijn.

203. Indien eene der partijen ontkent, dat de voor haar opgetreden praktizijn van haar daartoe opdracht gekregen heeft, zijn de bepalingen van deze afdeeling toepasselijk.

Dertiende Afdeeling.

Van jurisdictie-quaestiën.

204. Jurisdictie-quaestiën worden, vóórdat de dag der uitspraak bepaald is, aanhangig gemaakt door middel van een verzoekschrift aan het hof van justitie.

Het verzoekschrift wordt, op last van den voorzitter van het hof van justitie, beteekend aan de wederpartij, met aanmaning om daarop, binnen veertien dagen, te dienen van antwoord, ter griffie van het hof van justitie schriftelijk in te leveren.

De partij, die woonachtig is op een ander eiland dan waar het hof zitting houdt, levert het verzoekschrift of het antwoord in ter griffie van het kantongerecht op het eiland zijner woonplaats. De griffier van het kantongerecht houdt aan den voet van het verzoekschrift of het antwoord aanteekening van den dag der inlevering, op welken dag het stuk geacht wordt te zijn ingediend, en verzendt het aan het hof van justitie.

De loop van het rechtsgeding wordt geacht te zijn geschorst van den dag der beteekening, in het tweede lid van dit artikel vermeld.

205. Na ontvangst van het antwoord en in elk geval na afloop van den daarvoor gestelden termijn doet het hof van justitie uitspraak en wijst, zoo daarvoor redenen zijn, den rechter aan, die van het geschil verder moet kennis nemen.

Veertiende Afdeeling.

Van het doen van afstand der instantie.

206. De eischer is bevoegd om onder betaling van de kosten afstand te doen van de instantie, mits zulks geschiede vóór het antwoord.

Na het antwoord mag de afstand slechts plaats hebben met toestemming der wederpartij.

Indien de eischer zich tot het doen van afstand door een gemachtigde wil doen vertegenwoordigen, moet deze van eene bijzondere volmacht zijn voorzien.

207. De afstand brengt van rechtswege mede:

1°. dat alles over en weder in denzelfden staat is teruggebracht als waarin de zaak was vóór de aanhangigmaking;

2°. dat de partij, die afstand heeft gedaan, verplicht is tot betaling van de kosten, waartoe zij mag worden genoodzaakt op het enkel bevelschrift van den rechter, gesteld aan den voet van de waardeering der kosten.

Dit bevelschrift mag bij voorraad ten uitvoer worden gelegd.

Vijftiende Afdeeling.

Van het vervallen der instantie.

208. Alle instantie vervalt, indien de zaak binnen drie jaren tijds niet is voortgezet.

209. De tijd, tot het vervallen der instantie vereischt, loopt tegen den lande, de openbare instellingen, minderjarigen, en, in het algemeen, tegen alle personen, zonder onderscheid, behoudens het verhaal van al de eerstgemelden tegen hunne bewindvoerders en voogden.

210. De instantie vervalt niet van rechtswege.

211. De rechter verklaart de instantie voor vervallen hetzij ambtshalve, hetzij op een aan hem gericht verzoekschrift, doch niet dan nadat op zijn last partijen ter terechtzitting zijn opgeroepen en, voor zoover verschenen, zijn gehoord.

De vervallenverklaring van de instantie vernietigt niet de ingestelde actie, maar alleen het aangevangen rechtsgeding; de kosten van het laatste worden, tengevolge van die vervallenverklaring, voor gecompenseerd gehouden.

212. Bij het opnieuw instellen van de actie zijn de partijen over en weder gerechtigd om wederom gebruik te maken van de eeden, gerechtelijke erkentenissen en verklaringen, door haar in den loop van het vorige rechtsgeding afgelegd, mitsgaders van de verklaringen van gestorven getuigen, wanneer deze blijken uit processen-verbaal in behoorlijken vorm opgemaakt.

213. Door het vervallen van de instantie in hooger beroep, verkrijgt het vonnis waarvan men in beroep gekomen is, kracht van gewijsde.

Zestiende Afdeeling.

Van voeging en tusschenkomst.

214. Een ieder die belang heeft bij een rechtsgeding, hangende tusschen andere partijen, is bevoegd te vorderen zich daarin te mogen voegen of tusschen te komen.

215. Dit incident wordt aangebracht ter terechtzitting ten dienenden dage vóór of op dien waarop de behandeling van het aanhangige rechtsgeding eindigt.

216. Bij het verzoek geschiedt opgave van de namen en woonplaats van dengene, die voeging of tusschenkomst vordert, en van de gronden, waarop de vordering berust.

217. De rechter, het incident beslissende, beveelt partijen voort te procedeeren en bepaalt bij hetzelfde vonnis den dag, waarop zij tot dat einde ter terechtzitting moeten verschijnen.

DERDE TITEL.

Van de wijze van procedeeren voor het hof van justitie, rechtdoende in eersten aanleg.

218. Op het rechtsgeding in eersten aanleg voor het hof van justitie vinden de bepalingen van den tweeden Titel overeenkomstige toepassing.

219. In de gevallen waarin mondelinge voordracht van de vordering toegelaten is, wordt zij mondeling voorgedragen aan den president van het hof van justitie, die haar in geschrift doet brengen.

220. De president bewerkstelligt de ondervraging en het verhoor.

Ook de andere rechters mogen aan partijen, getuigen of deskundigen vragen stellen. De president geeft hun daartoe op hun verlangen het woord.

221. Het openbaar ministerie moet altijd op de terechtzitting tegenwoordig zijn en wordt in alle zaken gehoord.

222. Het openbaar ministerie neemt hetzij onmiddellijk nadat de partijen over en weder zijn gehoord en ingediende schrifturen zijn voorgelezen, hetzij op eene daartoe bepaalde nadere terechtzitting zijne conclusie.

223. De partijen of hare gemachtigden dan wel hare raadslieden mogen, onder geen voorwendsel, na de conclusie van het openbaar ministerie, het woord voeren.

Alleen mogen zij eenvoudige aanteekeningen tot wederlegging van feiten, waarin zij oordeelen dat het openbaar ministerie gedwaald heeft, onmiddellijk daarna aan den president ter hand stellen.

224. Het hof is bevoegd om het hooren van getuigen, het beëedigen of hooren van deskundigen, het verrichten van eene opneming, eene bezichtiging of een onderzoek naar de echtheid of onechtheid van geschriften op te dragen aan een rechter-commissaris en, bijaldien bedoelde personen woonachtig zijn of verblijf houden, de plaats in geschil gelegen is of de stukken ter vergelijking dienende zich bevinden op een ander eiland dan waar het hof van justitie zitting houdt, aan den kantonrechter op het betrokken eiland.

In elk geval worden partijen in de gelegenheid gesteld bij het onderzoek tegenwoordig te zijn en daarop gehoord te worden, waartoe zij op last van den rechter, die het onderzoek houdt, worden opgeroepen.

225. Van de verrichtingen van den rechter-commissaris of kantonrechter als in het voorgaand artikel bedoeld, maakt de griffier proces-verbaal op.

De kantonrechter doet zoo spoedig mogelijk een afschrift van het proces-verbaal aan het hof toekomen. Dit afschrift heeft gelijke kracht als het proces-verbaal van het hof.

VIERDE TITEL.

Van het kort geding.

226. In alle zaken, waarin uit hoofde van onverwijlden spoed, eene onmiddellijke voorziening wordt vereischt, hetzij ten aanzien van de tenuitvoerlegging van een vonnis of van een executorialen titel, hetzij ten aanzien van de verplichtingen van notarissen tot het staan over eenige wettelijke akte, welke geen uitstel kan lijden, en voorts in alle gevallen, waarin het belang van partijen eenige onverwijlde voorziening bij voorraad vordert, wendt de belanghebbende partij zich tot den kantonrechter met verzoek om in die zaak zoo spoedig mogelijk eene beschikking bij voorraad te geven.

Tenzij de partijen vrijwillig zijn verschenen beveelt de kantonrechter de oproeping van de wederpartij op den door hem bepaalden dag en uur; bij grooten spoed des Zondags ingesloten.

De kantonrechter mag zelfs gelasten, dat de terechtzitting te zijnen huize zal worden gehouden.

227. In het laatste geval geeft de kantonrechter mondelingen last aan een deurwaarder tot het doen van de oproeping, waarvan deze in het hoofd van zijn exploit melding maakt.

228. Indien aan den kantonrechter blijkt, dat de zaak zonder groot of onherstelbaar nadeel uitstel gedoogt, of dat zij niet vatbaar is om in het kort geding genoegzaam te worden toegelicht, verwijst hij partijen naar de gewone wijze van rechtspleging.

229. De beslissingen bij voorraad strekken niet ten nadeele van de zaak ten principale.

230. De kantonrechter is bevoegd om tenuitvoerlegging van zijne beslissingen te bevelen bij voorraad, met of zonder borgtocht, niettegenstaande verzet of hooger beroep.

231. Het verzet wordt op een gewone terechtzitting gebracht.

232. Tegen elke beslissing van den kantonrechter in kort geding is hooger beroep toegelaten.

233. De minuten van de beslissingen in kort geding van den kantonrechter worden ter griffie ingeschreven in een afzonderlijk register; zij worden door den kantonrechter en den griffier onderteekend.

234. Indien zulks in het belang van de zaak noodzakelijk is, is de kantonrechter bevoegd om de tenuitvoerlegging van zijne beslissing in kort geding te bevelen op de minute.

235. De termijn voor het instellen van hooger beroep, onverschillig of het vonnis al dan niet bij voorraad mag worden ten uitvoer gelegd, bedraagt veertien dagen, gerekend van den dag der uitspraak of van dien der mededeeling van den griffier, naar de onderscheidingen bij de regeling van het hooger beroep gemaakt.

VIJFDE TITEL.

Van rechtspleging in zaken van koophandel.

236. Zaken van koophandel worden behandeld op de gewone terechtzitting; daarin gelden de gewone regelen van rechtspleging, voor zooverre daarvan niet bij dezen titel is afgeweken.

237. De rechter is bevoegd om op verzoek van eene der partijen, de behandeling van eene zaak van koophandel te laten voorafgaan aan die van andere zaken.

238. De gewone termijn voor oproeping in zaken van koophandel is van ten minste twee vrije dagen, indien de gedaagde woont op het eiland, waar de rechter, voor welken hij geroepen wordt, zitting houdt.

Overigens worden ten opzichte van de termijnen van oproeping de bepalingen van den eersten titel van dit boek in acht genomen.

239. In spoed vereischende zaken is de kantonrechter of de president van het hof van justitie bevoegd om op mondeling verzoek des eischers, verlof te verleenen om van dag tot dag en zelfs van uur tot uur, op te roepen.

240. De kantonrechter is bevoegd om aan den houder van een wisselbrief, welke van non-betaling is geprotesteerd, verlof te verleenen om conservatoir beslag te leggen op de roerende goederen van den trekker, de acceptanten en de endossanten.

241. Gelijk verlof mag de kantonrechter verleenen aan den houder van een van non-betaling geprotesteerd orderbiljet, op de roerende goederen van den trekker, de acceptanten en de endossanten doch alleen ten laste van diegenen, die kooplieden zijn.

242. Zoodanig verlof mag mede worden verleend wegens andere uit daden van koophandel voortspruitende schuldvorderingen, indien van hare deugdelijkheid summierlijk blijkt en er gegronde vrees bestaat voor verduistering van des schuldenaars roerende of onroerende goederen.

De kantonrechter is bevoegd om in de gevallen bij het eerste lid vermeld, alvorens het verlof te verleenen, te vorderen, dat de eischer zekerheid stelle voor de kosten, schade en interesten, welke door het beslag zouden kunnen worden veroorzaakt.

243. Bij het verzoekschrift tot verkrijging van het verlof, in de vorige artikelen bedoeld, moet woonplaats worden gekozen op het eiland, waar het beslag gelegd wordt.

244. Bij het verleend verlof wordt het bedrag der schuldvordering, tot welker verzekering het beslag gevraagd wordt, uitgedrukt.

245. Het beslag vervalt van rechtswege, indien niet binnen drie dagen nadat het is gelegd, een eisch tot vanwaardeverklaring is ingesteld.

Dien onverminderd is hij, tegen wien het verlof tot beslag verleend is, bevoegd om onverwijld daartegen op te komen.

246. De rechter is verplicht na verhoor van partijen het beslag onverwijld op te heffen, indien hem summierlijk van de ondeugdelijkheid der vordering of van het noodelooze of ondoelmatige van het beslag voor de zekerheid van den eischer is gebleken.

Die opheffing moet altijd geschieden tegen genoegzame zekerheid.

247. De beslissing tot het toestaan van het leggen van conservatoir beslag mag worden ten uitvoer gelegd niettegenstaande verzet of hooger beroep.

248. In zeezaken of in zaken welke daarmede zijn gelijk gesteld, indien er partijen zijn, die geene vaste woonplaats hebben, en voorts in zaken wegens scheepstuig, scheepsvoorraad, scheepsgezellen, timmeringen aan schepen welke zeilree liggen, en andere zaken welke onmiddellijk voorziening bij voorraad vereischen, mag de oproeping van dag tot dag en van uur tot uur gedaan worden, en wordt bij verstek dadelijk beslist.

249. Alle oproepingen, aan scheepsboord geëxploiteerd voor een schipper, officier of scheepsgezel, of voor een passagier, zijn van waarde.

250. Tot de kennisneming van zaken als in dezen titel bedoeld zijn gelijkelijk bevoegd:

de rechter, binnen wiens rechtsgebied de verweerder woonachtig is;

de rechter, binnen wiens rechtsgebied de verbintenis is aangegaan;

de rechter, binnen wiens rechtsgebied de waar is geleverd;

de rechter, binnen wiens rechtsgebied de betaling had moeten geschieden.

251. Ook buiten de gevallen, vermeld in dit wetboek, mag de rechter in handelszaken de voorloopige tenuitvoerlegging bevelen, mits onder borgtocht of aanwijzing van voldoende zekerheid.

252. Vonnissen bij verstek gewezen mogen worden ten uitvoer gelegd van den eersten dag na de beteekening af en totdat er verzet wordt gedaan.

253. Indien er verdeeling bij avarij-grosse moet plaats hebben, benoemt de kantonrechter ten verzoeke van eene der partijen deskundigen, indien partijen het omtrent de keuze niet eens zijn geworden.

254. De schipper of, bij gebreke van dien, de scheepsreeders zijn gehouden, om binnen acht dagen nadat de deskundigen, hetzij door partijen, hetzij door den kantonrechter, zijn benoemd, ter griffie van het kantongerecht over te leggen:

1°. het manifest der lading, inhoudende het getal, de merken en nommers der koopmanschappen, den naam der bevrachters, inladers, en dien van degenen, aan wie de koopmanschappen zijn geconsigneerd;

2°. den staat en de grootte van het schip alsmede de verdiende vracht.

In denzelfden tijd moeten de eigenaars der lading ter griffie overleggen een staat van de waarde, welke de goederen zoo ten tijde van de lading als ten tijde van de lossing hadden.

De partijen moeten desgevorderd de waarheid van den inhoud der door haar overgelegde stukken met eede of bij plechtige verklaring bevestigen.

255. Nadat de deskundigen zijn beëedigd, geeft de griffier hun de ter griffie nedergelegde stukken tegen bewijs van ontvangst over. De deskundigen gaan tot de verdeeling bij avarijgrosse over volgens de voorschriften van het Wetboek van Koophandel, zelfs dan wanneer eene der partijen hare stukken niet ter griffie mocht hebben nedergelegd.

256. De deskundigen leveren hun verslag met de door hen ontvangen stukken ter griffie in.

De eerst gereede partij verzoekt daarvan homologatie door den kantonrechter, die, na partijen gehoord of behoorlijk opgeroepen te hebben, beslist.

ZESDE TITEL.

VAN PROROGATIE VAN RECHTSPRAAK AAN HET HOF VAN JUSTITIE.

257. In alle voor hooger beroep aan het hof van justitie vatbare geschillen, in welke dading of compromis kan plaats hebben, staat het aan partijen vrij, mits daaromtrent bij eene akte zijnde overeengekomen, die geschillen bij den aanvang van het geding dadelijk aan de kennisneming van het hof te onderwerpen.

258. Voogden, curators of bewindvoerders zijn hiervan niet uitgesloten, mits daarbij in acht nemende de verplichtingen aan hen bij algemeene verordening opgelegd.

259. Bij deze rechtsgedingen zijn de voorschriften ten aanzien van het rechtsgeding in eersten aanleg van overeenkomstige toepassing.

Het hof beslist in het eerste en hoogste ressort, behoudens request-civiel, indien daartoe gronden zijn.

ZEVENDE TITEL.

VAN HET RECHTSGEDING IN HOOGER BEROEP BIJ HET HOF VAN JUSTITIE.

260. Partijen zijn bevoegd om bij het hof van justitie in hooger beroep te komen van het vonnis of van de beschikking van den kantonrechter in eene zaak, waarin deze niet anders dan in eersten aanleg heeft geoordeeld.

261. Hij die berust heeft in een vonnis, is niet meer ontvankelijk in een daarvan ingesteld hooger beroep.

262. Van eene veroordeeling bij verstek valt geen hooger beroep, doch indien de oorspronkelijke eischer van het vonnis in hooger beroep komt, is de gedaagde bevoegd om al zijne verdedigingen insgelijks in hooger beroep te doen gelden, zelfs bij wege van incidenteel beroep; hij mag dan echter van het middel van verzet tegen de beslissing bij verstek in eersten aanleg niet meer gebruik maken.

In het geval, bij het slot van artikel 82 bedoeld, is de achterblijvende partij bevoegd om zich in hooger beroep te voorzien, mits zij vooraf bij voorraad — ook zelfs wanneer de voorloopige tenuitvoerlegging niet mocht zijn toegestaan — tegen het stellen van zekerheid, aan het vonnis voldoet.

263. Van de vonnissen en beschikkingen, welke aan het eindvonnis voorafgaan, mag slechts hooger beroep worden ingesteld tegelijk met het beroep van het eindvonnis.

Dit beroep is ontvankelijk, zelfs wanneer die vonnissen en beschikkingen zonder voorbehoud van dengene, die er zich mede bezwaard acht, zijn ten uitvoer gelegd.

264. De termijn van beroep is dertig dagen, gerekend van den dag der uitspraak, of, indien de eischer in beroep bij die uitspraak niet tegenwoordig is geweest, van den dag waarop het eindvonnis hem, volgens de wet is medegedeeld.

265. De termijn van beroep van beschikkingen van de kantonrechters buiten eigenlijk rechtsgeding is dertig dagen, gerekend van de dagteekening der beschikking.

266. Bij overlijden van de in het ongelijk gestelde partij gedurende den loop van den termijn voor het hooger beroep, zijn hare erfgenamen of hare rechtverkrijgenden nog bevoegd om het beroep in te stellen binnen dertig dagen na het overlijden, of, zoo zij van het recht van beraad gebruik maken, binnen dertig dagen na afloop van den daarvoor gestelden termijn.

267. De gedaagde in beroep is bevoegd om van zijne zijde incidenteel beroep in te stellen, mits op de wijze en binnen den termijn in artikel 274 bepaald.

Afstand van het principaal beroep doet het ingesteld incidenteel beroep niet vervallen.

268. Het hooger beroep schorst de tenuitvoerlegging van het vonnis, indien dit niet bij voorraad mag worden ten uitvoer gelegd.

269. Het hooger beroep van het eindvonnis heeft, tenzij bij de aanteekening daarvan uitdrukkelijk het tegendeel is verlangd, ten gevolge, dat de hoogere rechter tevens kennis neemt van en oordeelt over de aan dat vonnis voorafgegane vonnissen en beschikkingen.

270. Het hooger beroep vangt aan met eene verklaring, dat men van dat middel gebruik wil maken, door den eischer in beroep of diens daartoe gemachtigde ter griffie van het kantongerecht afgelegd of aldaar schriftelijk ingediend.

Indien een gemachtigde de verklaring aflegt, is hij verplicht om daarbij de akte van volmacht over te leggen, tenzij die akte reeds vroeger werd overgelegd of de volmacht mondeling ter zitting werd verleend.

Van de afgelegde of ingediende verklaring houdt de griffier onverwijld aanteekening in het algemeen register, onder vermelding van de dagteekening, waarop zij is afgelegd of ontvangen. Die aanteekening geschiedt niet dan na vooruitbetaling aan den griffier van de kosten, voor de aanzegging en de beteekening van de memorie en van de daarbij overgelegde bescheiden, desverlangd na taxatie door den rechter.

De dagteekening, bedoeld in de eerste zinsnede van het vorige lid, geldt bij de berekening van den termijn van beroep als tijdstip van de verklaring.

271. Bij of na de verklaring, waarbij hooger beroep wordt ingesteld, maar in allen gevalle binnen den voor het beroep gestelden termijn van dertig dagen, is de appellant of zijn gemachtigde bevoegd om eene onderteekende memorie, vergezeld van zoodanige bescheiden als hij geraden oordeelt, over te leggen of in te dienen aan den griffier van het kantongerecht, die van de ontvangst in voege als voren aanteekening houdt.

272. Wanneer buiten de gevallen bij algemeene verordening voorzien de voorloopige tenuitvoerlegging van een vonnis bevolen is, is de appellant bevoegd om bij afzonderlijk verzoekschrift aan het hof van justitie het verzoek te doen, dat de executie worde gestaakt; het hof doet de wederpartij op korten termijn oproepen ten einde daarover te worden gehoord.

273. Nadat de memorie is ingekomen of de termijn voor de indiening is verstreken, doet de kantonrechter onverwijld aan

de wederpartij, onder aanzegging, dat hooger beroep is ingesteld, een afschrift beteekenen van de memorie en van de daarbij overgelegde bescheiden.

Indien zich onder die bescheiden zoodanige bevinden, welke, ter beoordeeling van den rechter, wegens hun omvang of anderszins, niet voor overschrijving in aanmerking komen, mag de rechter volstaan met de aanzegging, dat zij ter inzage van de wederpartij ter griffie zijn neergelegd.

274. De wederpartij of haar gemachtigde is bevoegd om binnen dertig dagen na de dagteekening van de aanzegging van het beroep op gelijke wijze een memorie in te dienen met zoodanige bescheiden als zij geraden oordeelt.

Bij die memorie mag zij de verklaring afleggen of doen afleggen, dat zij ook harerzijds in hooger beroep wenscht te komen. De memorie wordt als niet-ingediend beschouwd, indien de belanghebbende niet bij de indiening aan den griffier heeft vooruitbetaald de kosten van de beteekening zooals ten aanzien van den appellant is bepaald, desverlangd na taxatie door den rechter.

Van de ontvangst van de stukken en van de verklaring, dat incidenteel beroep wordt ingesteld, houdt de griffier in voege als voren aanteekening in het algemeen register, met uitzondering evenwel van het geval bij de laatste zinsnede van het vorige lid voorzien.

275. Nadat de memorie van antwoord is ingekomen, doet de kantonrechter onverwijld afschrift daarvan en van de daarbij overgelegde bescheiden, behoudens het te dien aanzien bepaalde in het tweede lid van artikel 273, beteekenen aan den eischer in beroep.

Indien bij het antwoord incidenteel beroep is aangeteekend, heeft de eischer in beroep een termijn van veertien dagen om op het incidenteel beroep te antwoorden.

Afschrift van de memorie van antwoord op het incidenteel beroep en van de verdere bescheiden, welke haar mochten vergezellen, worden met inachtneming van het bepaalde bij artikel 273 in voege als voren aan den incidenteel-eischer in beroep beteekend. Indien de incidenteel-verweerder bij de indiening van de memorie niet aan den griffier de kosten der beteekening, desverlangd na taxatie door den rechter, heeft vooruitbetaald, wordt de memorie als niet-ingediend beschouwd.

276. Uiterlijk binnen veertien dagen na de ontvangst van het antwoord van den verweerder in beroep, of indien incidenteel beroep is aangeteekend, van het antwoord van den incidenteel-verweerder, dan wel na het verstrijken van de voor de indiening dier schrifturen toegestane termijnen, zendt de griffier de tot de zaak betrekkelijke stukken, met het in de zaak opgemaakte proces-verbaal en een afschrift van het vonnis alsmede een uittreksel uit de in het register gehouden aanteekening van beroep aan het hof van justitie.

277. De appellant is bevoegd om bij of na de verklaring dat hij in hooger beroep is gekomen, doch uiterlijk vóórdat de griffier de tot de zaak betrekkelijke stukken aan het hof van justitie gezonden heeft, in het algemeen register een aanteekening te doen houden, dat hij zijne zaak ter terechtzitting van het hof van justitie door een praktizijn wil doen bepleiten. Gelijke bevoegdheid komt toe aan den verweerder na de aanzegging van het ingestelde hooger beroep. Van die aanteekeningen geeft de griffier van het kantongerecht de wederpartij bij aangeteekenden dienstbrief kennis.

278. In hooger beroep mag een nieuwe eisch niet worden gedaan, tenzij het zaken zijn:

1°. van interesten, renten, huren en andere zaaksgevolgen, sedert het vonnis van eersten aanleg verschenen of ontstaan;

2°. van kosten, schade en interesten wegens geleden nadeel sedert dat vonnis;

3°. van een eisch bij voorraad.

De oorspronkelijke verweerder mag echter nieuwe weren van rechten inbrengen, mits deze eene verdediging op de hoofdzaak opleveren en niet in het geding ter eerste instantie zijn gedekt.

De rechter is nochtans bevoegd om hem, ook al wordt hij op de hoofdzaak in het gelijk gesteld, te veroordeelen in de kosten, veroorzaakt door het niet tijdig voorbrengen van zijne weren.

279. In hooger beroep zijn de artikelen 122 en 123 niet anders van toepassing dan behoudens de navolgende bepalingen:

De oorspronkelijke gedaagde, eischer wordende in hooger beroep, is niet gehouden tot het stellen van de in die artikelen bedoelde zekerheid.

De gedaagde in hooger beroep is daartoe evenmin gehouden, zelfs niet bij het instellen van incidenteel beroep.

De in eersten aanleg gestelde zekerheid blijft ook verbonden voor de kosten van het hooger beroep.

280. Het hof doet de zaak in hooger beroep, na verhoor van het openbaar ministerie, zonder vorm van proces, op de stukken af, doch het staat den hove vrij om, vóór het eindvonnis, een plaatselijk of ander onderzoek, of een verhoor van partijen of getuigen, dan wel de overlegging van eenig bewijsstuk te gelasten, zoomede een der partijen ambtshalve een aanvullenden of beslissenden eed op te leggen.

Het hof is bevoegd om zoodanig onderzoek geheel of ten deele, naar omstandigheden, zelf te houden met overeenkomstige toepassing van de voor de rechtspleging in eersten aanleg bestaande bepalingen, dan wel dit op te dragen aan den rechter in eersten aanleg of aan den rechter op het eiland waar het onderzoek geheel of ten deele moet plaats hebben.

In elk geval worden partijen in de gelegenheid gesteld om bij het onderzoek tegenwoordig te zijn en daarop gehoord te worden; zij worden daartoe op last van den rechter, die het onderzoek houdt, opgeroepen.

281. Indien partijen of een harer het verlangen te kennen gegeven heeft om de zaak ter terechtzitting door praktizijns te doen bepleiten, bepaalt het hof, alvorens het openbaar ministerie te hooren, een dag voor de pleidooien. De griffier geeft de partijen daarvan schriftelijk kennis. Het hof bepaalt alsdan het aan de praktizijns hiervoor toekomend salaris, hetwelk naar gelang van omstandigheden onder de gerechtskosten mag worden begrepen.

282. Indien een vonnis, waarbij de kantonrechter zich onbevoegd heeft verklaard, wordt te niet gedaan, verwijst de hoogere rechter de beslissing op de hoofdzaak naar denzelfden rechter, tenzij beide partijen vorderen, dat de hoogere rechter de zaak aan zich houde.

283. Het vonnis van den hoogeren rechter wordt in de gewone vormen opgemaakt en uitgesproken.

De griffier van het hof van justitie zendt een afschrift van het vonnis, in executorialen vorm opgemaakt en onderteekend, grosse genaamd, zoo spoedig mogelijk na ontvangst van de daarop gevallen en nog te vallen kosten, met de processtukken aan den eersten rechter.

284. Alle beslissingen van het hof van justitie in hooger beroep worden steeds beschouwd als op tegenspraak te zijn gewezen.

285. De tenuitvoerlegging heeft in alle gevallen plaats bij den rechter, die in eersten aanleg uitspraak heeft gedaan.

De griffier van het hof van justitie houdt in een daartoe bestemd register nauwkeurig aanteekening van de zaken, welke in hooger beroep van vonnissen van kantonrechters worden aanhangig gemaakt. De aanteekening moet bevatten de namen van partijen en de dagteekening van het beklaagde vonnis, van het daartegen ingesteld hooger beroep, van de incidenteele vonnissen en van het eindvonnis in hooger beroep gewezen.

286. Zoodra de uitspraak van den rechter in hooger beroep bij het kantongerecht is ontvangen, geeft de griffier bij aangeteekenden dienstbrief aan partijen kennis, dat die uitspraak bij hem is ingekomen. De veroordeelde partij is bevoegd om, zoolang de grosse ter griffie berust, daarvan inzage te nemen en daarvan op hare kosten een door den griffier gewaarmerkt afschrift te vorderen.

Van de beslissingen in hooger beroep wordt aanteekening gehouden in het algemeen register.

ACHTSTE TITEL.

Van verzet door derden.

287. Derden zijn bevoegd om zich te verzetten tegen een vonnis, hetwelk hunne rechten benadeelt, indien zij noch in persoon, noch wettiglijk vertegenwoordigd, of indien degeen, dien zij vertegenwoordigen, niet in het rechtsgeding is geroepen, of niet door voeging of tusschenkomst partij is geweest.

288. Dit verzet wordt gedaan door middel van een verzoekschrift aan den rechter, die het vonnis heeft gewezen en het verzet beoordeelen moet. Deze rechter doet de partijen, tusschen welke het vonnis is gevallen, oproepen ten einde ter zake te worden gehoord.

289. Indien zoodanig vonnis aan een derde is tegengeworpen in een rechtsgeding en het verzet daartegen is ingesteld op den voet van het vorige artikel, staat het aan den rechter, voor wien dat rechtsgeding aanhangig is, vrij om, indien daartoe gronden bestaan, de schorsing van het rechtsgeding toe te staan, totdat op het ingestelde verzet zal zijn beslist.

290. De rechter, die over een verzet van derden oordeelt, is bevoegd om, indien daartoe gronden bestaan, de uitvoering van het aangevallen vonnis te schorsen, totdat op het verzet zal zijn beslist.

291. Bij wettiging van het verzet wordt het vonnis, waartegen dit gericht is geweest, alleen in zooverre verbeterd, als het de rechten van den in verzet gekomen derde heeft benadeeld, tenzij het onsplitsbare der gevallen beslissing eene geheele vernietiging daarvan noodzakelijk mocht maken.

NEGENDE TITEL.

Van request-civiel.

292. De vonnissen op tegenspraak in het laatste ressort gewezen, en die, welke op verstek gewezen en niet meer vatbaar zijn voor verzet, zijn voor herroeping vatbaar op het verzoek van degenen, die partij geweest of opgeroepen zijn om de volgende redenen:

1°. indien de beslissing berust op na hare uitspraak ontdekt, in de procedure gepleegd bedrog of arglist der wederpartij;

2°. indien de strafrechter een opgelegden eed heeft verklaard valschelijk te zijn afgelegd, tenzij het geldt den beslissenden eed, in artikel 1948, 1°., van het Burgerlijk Wetboek bedoeld;

3°. indien beslist is omtrent zaken, waarover eene beslissing niet was geëischt;

4°. indien meer toegewezen dan geëischt werd;

5°. indien verzuimd is over een der onderdeelen van den eisch te beslissen;

6°. indien tusschen dezelfde partijen, op dezelfde gronden en door denzelfden rechter tegenstrijdige vonnissen in het hoogste ressort zijn gewezen;

7°. indien in hetzelfde vonnis tegenstrijdige beschikkingen zijn vervat;

8°. indien gevonnisd is op stukken, welke na het vonnis voor valsch erkend of valsch verklaard zijn;

9°. indien men na het vonnis stukken van beslissenden aard in handen heeft bekomen, welke door toedoen van de wederpartij waren achtergehouden.

293. Minderjarigen zijn daarenboven in hun verzoek tot zoodanige herroeping ontvankelijk, indien zij niet verdedigd zijn geweest.

294. Indien er slechts grond is om herroeping te verzoeken van een gedeelte van het vonnis, zal dat gedeelte alleen worden herroepen, tenzij de andere deelen van het vonnis daarvan afhangen.

295. Het request-civiel moet worden ingediend binnen drie maanden gerekend van den dag, waarop het vonnis, waarover men zich beklaagt, is uitgesproken of zoo dit bij verstek gewezen is, van den dag, waarop het niet meer vatbaar is voor verzet.

Deze termijn gaat in het geval van artikel 293 eerst in op den dag der meerderjarigheid.

296. Bij overlijden van de in het ongelijk gestelde partij gedurende den loop van den termijn voor het request-civiel zijn hare erfgenamen of rechtverkrijgenden nog bevoegd om zoodanig verzoek in te dienen binnen drie maanden na het overlijden of, zoo zij van het recht van beraad gebruik maken, binnen eene maand na afloop van den daarvoor gestelden termijn.

297. Indien het request-civiel gegrond is op valschheid, bedrog, arglist of het ontdekken van nieuwe stukken, loopen de termijnen slechts van den dag af, op welken hetzij de valschheid, hetzij het bedrog of de arglist bekend, of de stukken ontdekt zijn, mits, in die laatste gevallen, die dag bij geschrifte kunne bewezen worden.

298. Indien er strijdigheid van vonnissen plaats heeft, loopt de termijn sedert de uitspraak van het laatste vonnis, of, zoo dit bij verstek gewezen is, van den dag, waarop het niet meer vatbaar is voor verzet.

299. Het request-civiel wordt aan denzelfden rechter ingediend, die het beklaagde vonnis heeft gewezen.

Indien het beklaagde vonnis wordt overgelegd in een zaak hangende voor een anderen rechter, is deze bevoegd om, naar de omstandigheden, met de behandeling van die zaak voort te gaan, of haar te schorsen.

300. Het verzoekschrift waarbij het request-civiel wordt aanhangig gemaakt, behelst de middelen, waarop het gegrond is; andere middelen dan deze mogen, noch op de terechtzitting, noch bij schrifture, worden aangevoerd.

301. Het request-civiel verhindert de tenuitvoerlegging van het beklaagde vonnis niet en deze mag ook niet door een rechterlijk bevel belet worden.

302. Indien het request-civiel wordt aangenomen, wordt het vonnis herroepen en worden de partijen in denzelfden staat teruggebracht, in welken zij vóór het vonnis waren; hetgeen tengevolge van de veroordeeling, bij het vonnis uitgesproken, genoten of ontvangen is, moet worden teruggegeven.

Indien het request-civiel wordt aangenomen op grond van strijdigheid van vonnissen, wordt bij de beslissing bevolen, dat het eerst gewezen vonnis alleen van kracht zal zijn.

303. Het geschil ten principale, waarover het herroepen vonnis is gewezen, wordt gevoerd voor denzelfden rechter, die over het request-civiel gevonnisd heeft.

304. Een tweede verzoek tot request-civiel is noch tegen het vonnis op het request-civiel gewezen, noch tegen het vonnis, hetwelk, na de aanneming van het eerste request, de zaak ten principale heeft beslist, ontvankelijk.

TWEEDE BOEK.

Van de tenuitvoerlegging van vonnissen en authentieke akten.

EERSTE TITEL.

Algemeene regelen.

305. De grossen van in Curaçao gewezen vonnissen mogen in geheel Curaçao worden ten uitvoer gelegd; zij moeten aan het hoofd voeren de woorden: ,,In naam der Koningin".

Zij worden beteekend aan den persoon zelven, of te zijner woonplaats, of op de wijze bij de artt. 2, 3 en 5 voorgeschreven.

306. Behalve in de gevallen, uitdrukkelijk bij verdrag of bij algemeene verordening vermeld, mogen vonnissen, door vreemde rechters of rechtbanken gewezen, in Curaçao niet worden ten uitvoer gelegd.

De gedingen mogen dan opnieuw bij den rechter in het gebiedsdeel worden behandeld en afgedaan.

In de hierboven gemelde uitgezonderde gevallen mag het vonnis van een vreemden rechter of rechtbank in Curaçao slechts worden ten uitvoer gelegd, na een op verzoekschrift verkregen verlof tot executie, in den vorm bij het voorgaande artikel vermeld, van den kantonrechter op het eiland waar zoodanig vonnis moet worden ten uitvoer gelegd.

Bij het verzoeken en verleenen van dit verlof, wordt de zaak zelve niet aan een nieuw onderzoek onderworpen.

307. Een vonnis, waarvan de voorloopige tenuitvoerlegging niet is bevolen, mag tegen een derde niet worden ten uitvoer gelegd en daaraan behoeft die derde niet te voldoen, dan acht dagen na de uitspraak of, indien de partij, die daarbij in het ongelijk is gesteld, niet tegenwoordig was, acht dagen na de mededeeling haar gedaan krachtens artikel 119, tweede lid, en met overlegging van de verklaring des griffiers, dat er blijkens zijn register hooger beroep tegen het vonnis niet is aangeteekend.

308. De overhandiging van het vonnis, welks uitvoering men begeert, aan den deurwaarder, machtigt dezen in die zaak tot het doen van de geheele executie, uit dat vonnis voortvloeiende, met uitzondering alleen van die bij lijfsdwang, waartoe een bijzondere volmacht vereischt wordt.

309. Geschillen over tenuitvoerlegging van vonnissen moeten voor den kantonrechter worden gebracht, tenzij de kennisneming daarvan uitdrukkelijk aan het hof van justitie is opgedragen.

310. De grossen van in Curaçao verleden authentieke akten mogen in geheel Curaçao worden ten uitvoer gelegd; zij moeten aan het hoofd voeren de woorden: „In naam der Koningin.”.

De bepalingen van het tweede lid van art. 305, het eerste lid van art. 306 en de artt. 308 en 309 zijn daarop van overeenkomstige toepassing.

311. Het staat aan den executant van een vonnis of eene authentieke akte vrij, tegelijkertijd beslag te leggen op de roerende en op de onroerende goederen van de veroordeelde of verbonden partij.

312. Wederspraak of verzet van den geëxecuteerde stuit den aanvang of de voortzetting van de executie niet; de geëxecuteerde is echter bevoegd om daarop in kort geding te doen beslissen.

TWEEDE TITEL.

VAN DE GERECHTELIJKE TENUITVOERLEGGING OP ROERENDE GOEDEREN.

Eerste Afdeeling.

Van beslag op roerende goederen.

313. Executoriaal beslag op roerende goederen mag slechts worden gelegd uit kracht van een vonnis of van eene authentieke akte in executorialen vorm.

Het leggen van beslag moet zijn voorafgegaan door een exploit van een deurwaarder, houdende bevel om binnen twee dagen aan het vonnis of aan de akte te voldoen.

Indien bij het beteekenen van het vonnis of van de akte tevens het voorgeschreven bevel is gedaan, wordt het doen van een afzonderlijk bevel niet vereischt.

Bij het bevel of de beteekening moet hij, die executeeren laat, tot aan het uiteinde der executie woonplaats kiezen in de hoofdplaats van het eiland, waar de executie plaats heeft, op straffe van nietigheid van het exploit.

Aan deze gekozen woonplaats worden alle beteekeningen gedaan, zelfs van werkelijk aanbod, van verzet en van hooger beroep.

314. Bij niet-voldoening aan het bevel mag het beslag worden gelegd. Het beslag geschiedt bij exploit van den deurwaarder, die houder is van het stuk, dat ten uitvoer moet worden gelegd.

In dat exploit moet worden vermeld, dat het bevel om te voldoen aan hetgeen, waarvoor het beslag gelegd wordt, herhaald is.

De deurwaarder moet worden bijgestaan door twee getuigen, wier namen, beroep en woonplaats hij in het proces-verbaal vermelden moet; deze getuigen moeten het oorspronkelijke stuk en de afschriften mede onderteekenen.

315. Dit beslag mag slechts worden gelegd voor eene bepaalde schuld of vordering. Indien deze niet is vereffend, worden alle verdere vervolgingen gestaakt, totdat de vereffening is geschied.

316. Indien de persoon, tegen wien het beslag gelegd wordt, niet onmiddellijk betaalt of voldoet aan hetgeen, waarvoor de inbeslagneming is gedaan, met de kosten, is de deurwaarder bevoegd om voorloopig, hetzij in het huis, hetzij aan de deur van den gearresteerde, bewaarders te stellen, ten einde verduistering van goederen te beletten.

317. De deurwaarder gaat dadelijk of uiterlijk op den volgenden dag over tot de meer bijzondere aanduiding van de goederen, welke hij in beslag neemt, en beschrijft ze nauwkeurig in de daarvan door hem vervaardigde akte of proces-verbaal, met opgave van hun getal, gewicht en maat, overeenkomstig hun aard; de partij, die de inbeslagneming laat doen, mag bij het in beslag nemen niet tegenwoordig zijn.

318. Bijaldien de deuren gesloten zijn, of de opening daarvan geweigerd wordt, gelijk mede bijaldien geweigerd wordt, eenige kamer of stuk huisraad te openen, en ook indien, bij afwezigheid van den persoon, tegen wien het beslag geschiedt, er niemand gevonden wordt om hem te vertegenwoordigen, moet de deurwaarder zich vervoegen bij den kantonrechter, in wiens tegenwoordigheid de opening van de deuren en van het huisraad wordt

verricht. Van de tegenwoordigheid van dezen ambtenaar, en van hetgeen in zijn bijzijn, uit kracht van dit en de volgende twee artikelen is verricht, wordt melding gemaakt in het procesverbaal van beslag. De kantonrechter onderteekent het procesverbaal nadat het afgesloten is.

319. Indien er bij de inbeslagneming gereede penningen worden gevonden, moeten het getal en de muntstukken vermeld worden; de deurwaarder brengt ze met al het geldswaarde hebbende papier ter griffie van het kantongerecht over, tenware de beslaglegger en de geëxecuteerde benevens de opposanten, indien er die zijn, omtrent eene andere plaats van bewaring mochten zijn overeengekomen.

320. Indien er bij de inbeslagneming andere papieren worden gevonden, is de deurwaarder verplicht die te verzegelen.

321. Beslag op roerende goederen, uit welken hoofde ook, mag niet gedaan worden:

1°. op zaken, welke onroerend zijn door bestemming;

2°. op het noodige bed en beddegoed van de personen, tegen wie het beslag gedaan wordt, of van hunne bij hen inwonende kinderen, en op de kleederen, waarmede de eerstgenoemden en hunne kinderen gekleed en gedekt zijn;

3°. op de toerusting van personen in krijgsdienst, volgens hunnen dienst en graad;

4°. op de gereedschappen van ambachtslieden en werklieden, tot hun persoonlijk bedrijf behoorende;

5°. op den in het huis voorhanden zijnden voorraad van spijs en drank, dienende tot de behoefte van het huisgezin gedurende eene maand.

322. Insgelijks mag beslag niet gelegd worden:

1°. op de boeken betrekkelijk tot het beroep van den persoon, tegen wien het beslag gedaan wordt, tot eene waarde van tweehonderd gulden, te zijner keuze;

2°. op de werktuigen en gereedschappen, dienende tot het geven van eenig onderwijs, of beoefening van kunsten of wetenschappen, tot eene waarde van dezelfde som en te zijner keuze;

3°. eindelijk op ééne koe, of twee varkens, of twee geiten, of vier schapen, ter keuze van dengene, tegen wien het beslag gedaan wordt, met het benoodigde voeder voor dat vee gedurende één maand.

Echter mogen de zaken, in dit artikel opgenoemd, worden in beslag genomen:

1°. wegens levensbehoeften verstrekt aan den persoon, tegen wien het beslag gedaan is;

2°. wegens de gelden verschuldigd aan personen, welke die voorwerpen vervaardigd, hersteld of verkocht hebben;

3°. wegens huren en pachten van onroerende goederen, waarin of waarop de gemelde zaken voorhanden zijn.

323. Het proces-verbaal moet behelzen opgave van den dag en het uur, waarop de in beslag genomen goederen zullen worden verkocht.

Indien die opgave niet dadelijk kan geschieden, moet de deurwaarder zulks bij exploit nader doen en wel uiterlijk binnen zes dagen na het opmaken van voorschreven proces-verbaal.

324. De deurwaarder moet een geschikten bewaarder aanstellen.

Tot bewaarder over het goed mogen niet aangesteld worden de beslaglegger, zijne echtgenoot, zijne bloed- of aanverwanten tot den zesden graad ingesloten, noch zijne bedienden; daarentegen mogen, met toestemming van den beslaglegger, de persoon tegen wien het beslag gedaan is, zijne echtgenoot, bloed- of aanverwanten en huisgenooten, wanneer zij er in bewilligen, tot bewaarders worden aangesteld.

325. Indien beesten of werktuigen voor den landbouw of vruchten te velde of andere voortbrengselen van den landbouw, welke reeds van den grond zijn afgescheiden, zijn in beslag genomen, is de kantonrechter bevoegd om op verzoek van den beslaglegger en na verhoor of behoorlijke oproeping van den geëxecuteerde, een geschikten persoon aan te stellen, ten einde voor de bebouwing, inzameling, bewerking of bereiding zorg te dragen.

326. Het proces-verbaal wordt oogenblikkelijk op de plaats zelve opgemaakt; het wordt op het oorspronkelijke en op het afschrift door den bewaarder geteekend. Ingeval hij niet teekenen kan, wordt daarvan melding gemaakt. Afschrift van het proces-verbaal wordt hem gelaten.

327. Het proces-verbaal van inbeslagneming wordt beteekend aan den persoon, tegen wien het beslag gedaan is, of te zijner woonplaats. Bijaldien deze niet tegenwoordig is, wordt de beteekening gedaan aan den griffier van het kantongerecht.

328. De bewaarder mag de in beslag genomen goederen niet gebruiken, verhuren of uitleenen, op straffe van gemis van zijn bewaarloon en vergoeding van schade en interesten, tot betaling van welke hij bij lijfsdwang kan worden genoodzaakt.

329. Indien de in beslag genomen goederen eenige voordeelen of inkomsten voortgebracht hebben, is hij op dezelfde wijze als bij het vorige artikel is omschreven tot verantwoording verplicht.

330. Hij die eigenaar beweert te zijn van de in beslag genomen goederen of van een gedeelte daarvan, is bevoegd om zich tegen den verkoop te verzetten door een verzoekschrift te richten aan den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied het beslag gelegd is.

De rechter doet alle partijen oproepen en beslist zoo spoedig mogelijk.

De eischer, die in het ongelijk gesteld wordt, wordt, bijaldien daartoe redenen zijn, veroordeeld tot vergoeding van schade en interesten aan den beslaglegger.

331. De schuldeischers van dengene, wiens goederen zijn in beslag genomen, mogen uit welken hoofde ook, zelfs niet uit hoofde van verschuldigde huur, eenige andere oppositie doen dan tegen de afgifte van de kooppenningen. Die oppositie moet worden gedaan vóór den verkoop en moet behelzen de gronden waarop zij berust, het beloop van de som waarvoor zij wordt gedaan, of, indien dat beloop niet is uitgemaakt of vereffend, het bedrag waarop de opposant haar schat.

Die oppositie moet beteekend worden aan den beslaglegger en aan den met den verkoop belasten deurwaarder, met keuze van woonplaats in de hoofdplaats van het eiland, alwaar het beslag gelegd is; alles op straffe van nietigheid der oppositie en vergoeding van schade en interesten tegen den deurwaarder, zoo daartoe termen zijn.

Oppositiën, welke na den verkoop zijn beteekend, zijn nietig en van onwaarde en worden bij de verdeeling niet in aanmerking genomen.

332. De opposant mag zijne vordering slechts instellen tegen de partij, wier goederen zijn in beslag genomen, en verkrijgt tegen haar vonnis; tegen den opposant mag niet anders worden geprocedeerd dan bij het onderzoek naar de wettigheid van zijne oppositie ter gelegenheid van de verdeeling der penningen.

333. Indien een deurwaarder, die beslag wil leggen, bevindt, dat de goederen reeds zijn in beslag genomen, is hij niet bevoegd om andermaal beslag te leggen; hij mag echter de in beslag genomen goederen met het proces-verbaal vergelijken, hetwelk hem te dien einde door den bewaarder moet worden vertoond. Hij mag alsdan nog beslag leggen op de goederen, welke niet in het proces-verbaal zijn begrepen en aan den eersten beslaglegger bevel doen om alles gezamenlijk te verkoopen binnen den termijn bij artikel 336 bepaald; het proces-verbaal van vergelijking geldt als oppositie tegen de afgifte van de kooppenningen.

334. Indien de beslaglegger in gebreke blijft om binnen den bij artikel 336 vermelden termijn den verkoop tot stand te brengen, is ieder opposant, die een executorialen titel heeft, bevoegd om over te gaan tot de vergelijking van de in beslag genomen goederen op het afschrift van het proces-verbaal van inbeslagneming, hetwelk de bewaarder gehouden is aan hem te vertoonen, mitsgaders tot de aanvulling met de voorwerpen, welke bij de vroegere inbeslagneming niet zijn opgeschreven, en dadelijk daarna tot den verkoop der goederen; alles na het doen van een bevel bij exploit aan den beslaglegger, doch zonder dat er een eisch tot subrogatie gevorderd wordt.

335. Indien de beslaglegger het beslag opheft, of indien het te zijnen aanzien, uit welken hoofde ook, buiten het geval van nietigheid in den vorm, wordt opgeheven, blijft het beslag stand houden ten aanzien van elken opposant, die een executorialen titel heeft; zoodanig opposant heeft dan de in het vorige artikel omschreven bevoegdheid.

Het recht van alle overige opposanten op de uitdeeling van de kooppenningen blijft wijders in de gevallen bij dit en het vorige artikel uitgedrukt, onverkort.

336. De verkoop van de in beslag genomen goederen mag niet plaats hebben dan na verloop van tien dagen en moet geschieden binnen dertig dagen, gerekend van den dag van inbeslagneming; in beide gevallen op straffe van vergoeding van kosten, schade en interesten.

Deze termijn mag verkort of verlengd worden bij onderlinge toestemming van partijen en opposanten, indien er zoodanige zijn, of ook door een bevel van den kantonrechter.

337. De verkoop moet in het openbaar gehouden worden op de plaats van de inbeslagneming zelve, tenzij de partijen en

de opposanten onderling anders mochten overeenkomen of de kantonrechter ten verzoeke van de eene of andere derzelve, en wanneer de omstandigheden zulks vorderen, eene andere meer geschikte plaats mocht bepalen.

338. Ter plaatse van den verkoop worden biljetten aangeslagen, houdende aanduiding van de plaats, den dag en het uur van den verkoop, mitsgaders van den aard der voorwerpen, doch zonder bepaalde stuksgewijze beschrijving daarvan.

De biljetten worden bovendien aangeslagen aan het huis van den geëxecuteerde.

339. Het aanslaan van de biljetten moet geschieden na het sluiten van het proces-verbaal of na het exploit in het tweede lid van artikel 323 vermeld, en zulks ten minste vier dagen vóór den verkoop; tenware de kantonrechter dien termijn mocht hebben verkort.

340. De verkoop wordt, tenzij het bedrag der in beslag genomen goederen blijkbaar minder dan vierhonderd gulden bedraagt, daarenboven, zoo mogelijk, bekend gemaakt in een nieuwsblad van de plaats, alwaar de verkooping zal geschieden.

De verkoop wordt ter plaatse, waar hij geschieden moet, afgekondigd volgens plaatselijk gebruik bij vrijwilligen verkoop.

341. De deurwaarder houdt aan den voet van zijn procesverbaal van beslag aanteekening van den gedanen aanslag der biljetten en van de bekendmaking in een nieuwsblad, indien deze heeft plaats gehad.

342. Zilver of goud mag slechts verkocht worden, indien het gehalte en het gewicht daarvan zooveel doenlijk zijn opgegeven.

343. De verkoop wordt gehouden bij opbod en de toewijzing geschiedt aan den meestbiedende en tegen gereede betaling.

De deurwaarder is bevoegd te vorderen, dat elke bieder hem de geboden koopsom ter hand stelt; hij mag deze som onder zich houden totdat het voorwerp is toegewezen.

Stelt een bieder na de in het vorige lid bedoelde vordering de geboden koopsom aan den deurwaarder niet ter hand, dan wordt zijn bod niet aangenomen en wordt die persoon gedurende de geheele verkooping niet meer als bieder toegelaten.

Indien de deurwaarder gebruik heeft gemaakt van de hem bij het tweede lid toegekende bevoegdheid en er, nadat een bieder in gebreke is gebleven de geboden koopsom aan den deurwaarder

ter hand te stellen, een hooger bod niet wordt verkregen, dan blijft de hoogste bieder, wiens bod is aangenomen, daaraan gehouden en wordt hem het goed toegewezen.

Bij gebreke van betaling wordt het goed terstond weder verkocht ten laste van hem, aan wien het toegewezen is.

344. Indien de waarde van de in beslag genomen goederen het beloop van hetgeen, waarover de inbeslagneming geschied is en waarvoor oppositiën gedaan zijn, te boven gaat, gaat men niet verder dan tot verkoop van hetgeen genoegzaam is om het voor de betaling van de schulden en kosten noodige bedrag op te brengen.

Te dien einde is de schuldenaar, tegen wien het beslag gedaan is, bevoegd om de orde te regelen, volgens welke de goederen zullen worden geveild.

345. Indien onder de in beslag genomen goederen worden gevonden inschulden, waarvan bij titels of bescheiden blijkt, mag tot verkoop van zoodanige inschulden worden overgegaan, evenals ten aanzien van andere roerende goederen is bepaald, of wel, voor zooverre die inschulden opeischbaar zijn, bij beslag onder derden worden geprocedeerd, op de wijze als bij de volgende afdeeling is bepaald.

346. Dit beslag wordt in allen gevalle mede beteekend aan den derden schuldenaar, met verbod van betaling aan den geexecuteerde, op straffe van onwaarde van de gedane betaling.

347. Ingeval van verkoop van inschulden moeten de titels op de biljetten worden omschreven met opgave van het bedrag der inschulden, van de namen der schuldenaars, van den aard van de titels, van de renten welke daarbij mochten zijn bepaald, en van al hetgeen verder dienstig is om hunne waarde te doen kennen.

348. De deurwaarder is verantwoordelijk voor den koopschat; hij moet in zijne processen-verbaal de naam en woonplaatsen van de koopers opteekenen.

Hij is insgelijks verplicht om den koopschat ter griffie van het kantongerecht over te brengen, tenware de partijen omtrent eene andere plaats van bewaring mochten zijn overeengekomen.

Hij mag in de veilconditiën niet stellen, dat de koopers een zeker gedeelte boven den koopschat moeten betalen, hetzij onder den naam van kosten of anderszins.

Hij mag niets ontvangen boven den prijs, waarvoor het goed verkocht is.

Tweede Afdeeling.

Van executoriaal beslag onder derden.

349. Het beslag op inschulden, welke de geëxecuteerde van derden te vorderen heeft, of op goederen van hem, welke onder derden berusten, moet, behalve de gewone vereischten van exploiten, inhouden de keuze van woonplaats in de hoofdplaats des eilands, alwaar die derde woont, met bevel om het beslagene onder zich te houden, op straffe van onwaarde van de gedane betaling of afgifte.

Met een afschrift van het exploit wordt aan den derden beslagene afgegeven afschrift van het vonnis of van den executorialen titel, waarvan de tenuitvoerlegging geschiedt.

350. Binnen acht dagen na deze beteekening van het beslag moet het beslag, op straffe van nietigheid, ook aan den geëxecuteerde worden beteekend.

351. Binnen acht dagen na de beteekening aan den geëxecuteerde is deze, indien hij meent daartoe gronden te hebben, bevoegd om tegen het beslag bij verzoekschrift aan den rechter van het kanton, waarin de woonplaats van den geëxecuteerde gelegen is, in verzet te komen.

Indien de geëxecuteerde op een ander eiland dan de derde beslagene woont, worden de termijnen, bij dit en bij het vorige artikel bedoeld, geregeld door de bepalingen van artikel 8.

De kantonrechter doet partijen voor de terechtzitting oproepen.

352. Indien het verzet van den geëxecuteerde bevonden wordt gegrond te zijn en hij dienvolgens opheffing van het beslag bekomt, wordt de beslaglegger, indien daartoe gronden zijn, veroordeeld tot vergoeding van kosten, schaden en interesten ten behoeve van den geëxecuteerde.

353. Indien de geëxecuteerde het verzet, in artikel 351 vermeld, niet heeft gedaan, of indien het, gedaan zijnde, is afgewezen, wordt de derde beslagene, indien hij niet tegenwoordig is geweest bij de uitspraak, met aanzegging van het afwijzend vonnis, opgeroepen om verklaring te doen op dezelfde wijze en met dezelfde gevolgen, als bij de artikelen 604 en volgende is bepaald.

Derde Afdeeling.

Van de verdeeling van de opbrengst der executie.

354. Indien verzet niet heeft plaats gehad, wordt aan den beslaglegger, na aftrek van de kosten van executie, de som betaald, welke hem verschuldigd is, tot ten hoogste het bedrag van de opbrengst der executie.

Indien er overschot is, wordt dit aan den geëxecuteerde verantwoord.

355. Indien binnen acht dagen, gerekend van den afloop des verkoops, de beslaglegger, de geëxecuteerde en de opposanten zich niet hebben verstaan over de verdeeling van de opbrengst is de meest gereede partij bevoegd om onder opgave van de namen en woonplaatsen van alle overige belanghebbenden, aan den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied de verkoop is geschied, te verzoeken om de verdeeling te doen plaats hebben.

356. De kantonrechter doet het gedane verzoek aanzeggen aan de in het verzoekschrift genoemde belanghebbenden met opdracht aan de opposanten om binnen veertien dagen, op straffe van in de verdeeling niet te worden begrepen, ter griffie van het kantongerecht over te leggen de titels, waarop hunne vordering berust, met opgave tevens of zij als bevoorrechte schuldeischers meenen te moeten worden gerangschikt.

Van de overlegging, naar gelang zij geschiedt, laat de kantonrechter aanteekening houden in het proces-verbaal, dat hij van de verdeeling doet opmaken.

357. Na verloop van de veertien dagen, bij het voorgaande artikel bepaald, maakt de kantonrechter naar aanleiding van de overgelegde stukken, een staat van verdeeling op.

358. De kantonrechter legt dezen staat ter griffie van het kantongerecht neder ter inzage van alle belanghebbenden, van welke nederlegging de griffier hun kennis geeft met vermelding van de dagen en uren waarop zij zich bij den rechter behooren te vervoegen tot het voorstellen van hun wederspraak.

359. Indien binnen den tijd van veertien dagen na de in het vorige artikel vermelde kennisgeving wederspraak niet is gedaan, sluit de kantonrechter zijn proces-verbaal en gelast bij bevelschrift aan den houder van de penningen de uitbetaling aan de schuldeischers van hetgeen hun, volgens den staat, toekomt.

Deze bevelschriften worden uitgegeven in den vorm bij artikel 305 bepaald.

360. Ingeval van wederspraak verwijst de kantonrechter dengene, die zich bezwaard acht, naar de door hem daartoe aangewezen terechtzitting.

Deze dagbepaling doet de kantonrechter aan de belanghebbenden aanzeggen met vermelding van het uur, waarop de wederspraak door hem zal worden behandeld.

Ten dienenden dage hoort de rechter de verschenen partijen in hare belangen en beslist hij in het gerezen geschil.

361. Van deze beslissing is hooger beroep uiterlijk binnen veertien dagen toegelaten.

Het geding in hooger beroep mag niet tusschen anderen worden gevoerd, dan die bij de wederspraak partijen zijn geweest.

362. Na de ontvangst van de grosse van het vonnis in beroep sluit de kantonrechter zijn proces-verbaal en gelast de uitgifte van het bevelschrift tot betaling, overeenkomstig artikel 359.

363. Na het sluiten van het proces-verbaal van verdeeling hebben de belanghebbenden onderling geen recht meer tot de interesten van hetgeen aan hen is aanbedeeld.

DERDE TITEL.

Van de gerechtelijke uitwinning van onroerende goederen.

Eerste Afdeeling.

Algemeene bepalingen.

364. De schuldeischer, van een vonnis of anderen executorialen titel voorzien, is bevoegd om de onteigening bij executie te vorderen:

1°. van onroerende goederen, welke in den handel zijn, met derzelver toebehooren, voor zooverre deze laatste als onroerend goed worden beschouwd;

2°. van het vruchtgebruik van deze goederen en hun toebehooren;

3°. van de rechten van opstal en erfpacht;

4°. van de grondrenten, hetzij in geld, hetzij in natura verschuldigd.

365. Niettemin mogen de personeele schuldeischers van een mede-erfgenaam in de onroerende goederen van eene nalatenschap diens aandeel daarin niet te koop aanslaan, voordat de boedel door verdeeling gescheiden is; alleen deze scheiding mogen zij, zulks geraden oordeelende, vorderen.

366. Indien een met hypotheek bezwaard goed aan een derde is overgegaan, executeert de hypothecaire schuldeischer het goed tegen den derden bezitter, behoudens zijne verplichting tot het doen van een bevel aan den schuldenaar, overeenkomstig het bepaalde bij de artikelen 1222 en 1223 van het Burgerlijk Wetboek.

367. De schuldeischer mag met den verkoop van onroerende goederen, die aan hem niet verhypothekeerd zijn, niet voortgaan, dan ingeval de opbrengst van de aan hem verhypothekeerde goederen ontoereikend is.

368. De verkoop geschiedt voor den kantonrechter van het eiland waar het goed gelegen is.

369. De verkoop van onroerende goederen, op onderscheiden eilanden gelegen, kan slechts geschieden van het eene goed na het andere.

370. Indien de aan den schuldeischer verhypothekeerde goederen en niet aan hem verhypothekeerde goederen een gedeelte van eene en dezelfde bebouwing uitmaken, wordt de verkoop van beide tegelijk vervolgd, indien de schuldenaar zich daartegen niet verzet; de rechter berekent den prijs volgens den regel van artikel 1244 van het Burgerlijk Wetboek.

371. Indien de schuldenaar door authentieke huurcedullen of onderhandsche huurcedullen, die eene zekere dagteekening bekomen hebben vóór de inbeslagneming, bewijst, dat de zuivere en vrije inkomsten van zijne onroerende goederen, gedurende één jaar, tot betaling van de verschuldigde hoofdsom, interesten en kosten voldoende zijn, en indien hij aanbiedt deze aan den schuldeischer bij delegatie over te dragen, is de rechter bevoegd om de gerechtelijke vervolging te schorsen; hij mag haar hervatten indien er eenig belet of belemmering in de betaling opkomt.

De rechter staat deze schorsing echter niet toe, indien daardoor aan den schuldeischer een merkelijk nadeel zou worden toegebracht.

372. De gedwongen verkoop van onroerende goederen mag alleen vervolgd worden voor eene bepaalde en vereffende schuld of vordering.

Indien de schuld of de vordering betrekkelijk is tot zaken, welker geldelijk beloop of waarde nog niet is bepaald, is de gerechtelijke vervolging van waarde, maar de verkoop kan eerst na de vereffening geschieden.

373. Hij die bij overdracht eigenaar geworden is van een titel of bewijs van schuld, kracht van executie hebbende, is niet bevoegd om tot de uitwinning van vaste goederen over te gaan, dan nadat van de overdracht aan den schuldenaar bij insinuatie kennis gegeven is.

374. De gerechtelijke vervolging mag niet vernietigd worden op grond dat de schuldeischer haar begonnen heeft voor eene grootere som, dan hij te vorderen had.

Tweede Afdeeling.

Van het in beslag nemen van onroerende goederen.

375. Het beslag op onroerende goederen moet worden voorafgegaan door een bevel, bij exploit van den deurwaarder aan den schuldenaar gedaan, om binnen twee dagen aan het vonnis of de akte te voldoen, met vermelding van den titel, uit kracht waarvan de vervolging plaats heeft; het moet inhouden de keus van woonplaats op het eiland waar de rechter, die van de zaak moet kennis nemen, zitting heeft, en moet uitdrukken, dat bij gebreke van voldoening zal worden overgegaan tot het in beslag nemen van de onroerende goederen van den schuldenaar.

Indien bij het beteekenen van het vonnis of van de akte tevens het voorschreven bevel is gedaan, wordt het doen van een afzonderlijk bevel niet vereischt.

376. Indien de schuldeischer een jaar na het bevel laat verloopen, alvorens beslag te leggen, moet hij het bevel hernieuwen.

377. Na verloop van voorschreven termijn van twee dagen wordt het beslag gelegd bij een proces-verbaal van den deurwaarder, hetwelk moet inhouden:

1°. de vermelding, dat de deurwaarder zich op of in het goed begeven heeft, en de vermelding van de voornamen, namen en woonplaatsen van den inbeslagnemer en van den schuldenaar;

2°. de vermelding van den titel, uit kracht van welken de vervolging plaats heeft;

3°. den aard van de in beslag genomen onroerende goederen, hunne ligging en, indien het landelijke eigendommen zijn, hunne grootte zooveel mogelijk;

4°. de keuze van woonplaats op het eiland waar het onroerend goed gelegen is.

378. Afschrift van het proces-verbaal der inbeslagneming wordt gelaten aan dengene, tegen wien het beslag gedaan is.

Het proces-verbaal tot het leggen van beslag moet overgeschreven worden in de registers van den bewaarder der hypotheken van de plaats, waar de in beslag genomen goederen gelegen zijn, met aanteekening van het uur, van den dag, de maand en het jaar, waarin die overschrijving is gevraagd.

De bewaarder der hypotheken maakt van dit uur, dien dag, die maand en dat jaar, ook melding op het oorspronkelijke stuk, hetwelk hem daartoe moet worden aangeboden.

Gerekend van den dag van die overschrijving, is de partij, tegen wie het beslag gedaan is, niet meer bevoegd om de in beslag genomen onroerende goederen te vervreemden, te verhypothekeeren of te verhuren; overeenkomsten, in strijd met dat verbod aangegaan, mogen tegen den inbeslagnemer niet worden ingeroepen. De huurovereenkomsten, vóór dien dag aangegaan, zijn van kracht, zoo zij niet zijn gemaakt om de rechten van den schuldeischer te verkorten.

De door artikel 665 van het Burgerlijk Wetboek gevorderde overschrijving van vroeger opgemaakte akten of de inschrijving van vroeger verleende hypotheken, na den dag der overschrijving van het proces-verbaal der inbeslagneming, brengt aan de rechten van den inbeslagnemer geen nadeel toe.

379. Gedurende de inbeslagneming blijft de partij, tegen welke deze gedaan is, als gerechtelijke bewaarder in het bezit van de in beslag genomen en niet verhuurde of verpachte goederen.

Hij mag niet door houthakken of op andere wijze eenige vermindering van waarde van het goed veroorzaken, op straffe van vergoeding van schade en interesten, verhaalbaar zelfs bij lijfsdwang.

De kantonrechter is echter bevoegd om op het met redenen bekleed verzoek van een of meer schuldeischers, een anderen bewaarder te benoemen, wiens werkzaamheden eindigen op den dag van de overschrijving van het vonnis van toewijzing.

380. De vruchten, welke na de overschrijving van de inbeslagneming ingezameld zijn of in staat zijn om ingezameld te worden, worden voor onroerend goed gehouden en de schuldeischers mogen de tak- en wortelvaste te velde staande vruchten en gewassen inzamelen of doen inzamelen en verkoopen; de nog niet betaalde huur- en pachtpenningen zijn van rechtswege in het beslag begrepen en worden, na de aanzegging bij deurwaardersexploit aan den huurder of pachter, betaald aan den schuldeischer, opdat zij met de opbrengst van het vaste goed, naar den rang der schuldvorderingen, worden verdeeld.

381. Ingeval van het beding, bij artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek vermeld, doet de beslaglegger het door hem gedaan beslag, uiterlijk binnen vier dagen na de overschrijving in artikel 378 vermeld, aan den schuldeischer, die dit beding gemaakt heeft, aan de door dezen blijkens de registers der hypotheken gekozen woonplaats beteekenen; hij laat daarvan aanteekening houden ter griffie van het kantongerecht op het eiland waarop het beslag is gelegd.

382. Indien deze, krachtens het voormelde artikel 1203, uit hoofde van niet-voldoening door den schuldenaar aan de jegens hem aangegane verplichtingen, bevoegd is om het verbonden perceel te doen verkoopen en hij van dit recht wil gebruik maken, geschiedt de verkoop op de wijze, bij bovengemeld artikel van het Burgerlijk Wetboek bepaald.

Hij is echter gehouden om, behalve de formaliteiten bij dat artikel voorgeschreven, den dag van den verkoop ten minste dertig dagen vóór de toewijzing aan den beslaglegger te doen beteekenen, tenware met den verkoop reeds vóór de inbeslagneming een aanvang was gemaakt.

383. Hij is verder gehouden om de opbrengst van het verkochte voorwerp, na aftrek van het aan hem verschuldigde ter zake van de vordering, waarvoor hij zijn recht uitoefent, met de interesten en kosten ter griffie van het kantongerecht, onder welks rechtsgebied het beslag gelegd is, over te brengen en daarvan aan den beslaglegger binnen vier dagen kennis te geven aan de door dezen gekozen woonplaats.

384. Indien de schuldeischer bevoegd en geneigd is om van dit aan hem toegekende recht gebruik te maken, is hij verplicht zulks binnen veertien dagen na de beteekening van het beslag met opgave van den termijn binnen welken hij tot den verkoop wenscht over te gaan, kenbaar te maken aan den beslaglegger, die bij gebreke van dien bevoegd is om met de executie voort te gaan.

385. Indien deze termijn te lang mocht zijn gesteld of wel indien de schuldeischer in gebreke blijft, om binnen denzelven tot den verkoop over te gaan, is de beslaglegger bevoegd om hem voor den kantonrechter op te roepen, opdat deze een termijn bepale, binnen welken de schuldeischer tot den verkoop moet overgaan; na verloop van dien termijn is de schuldeischer, bij gebreke van dit te doen, van zijn recht daartoe verstoken en is de beslaglegger bevoegd om met de executie voort te gaan.

386. Bijaldien meer schuldeischers den verkoop eischen van dezelfde goederen, heeft de toeschatting plaats op de vervolging van diengene, die het eerst het proces-verbaal van beslag, overeenkomstig het bepaalde bij art. 378, heeft doen overschrijven; de andere beslagleggers zijn verplicht om met hunne vervolging op te houden.

De kantonrechter mag echter, bij wege van indeplaatsstelling, de voorkeur geven aan een schuldeischer, die het beslag later gelegd heeft:

1°. bijaldien er plaats heeft arglist van den schuldeischer, die het eerste beslag heeft gelegd, of samenspanning van dezen met de partij, tegen welke het beslag gedaan is;

2°. bijaldien de eerste beslaglegger verwaarloost het in acht nemen van eenige formaliteit of de voorgeschreven termijnen heeft laten verloopen, zonder daden te doen van vervolging.

In het eerste geval is de rechter bevoegd om den schuldeischer, uit hoofde van arglist of samenspanning, tot schadevergoeding te veroordeelen.

Dit tusschenopkomend geschil moet bij verzoekschrift bij denzelfden rechter worden aangebracht.

Tegen het daarop gewezen vonnis is hooger beroep niet toegelaten.

Degene, in wiens plaats bij dat vonnis een ander is gesteld, is verplicht om de stukken aan laatstgemelden tegen ontvangbewijs

over te geven; hem worden zijne wettiglijk gemaakte kosten niet betaald dan na de toewijzing van den verkoop.

387. Ten minste veertig dagen na de overschrijving van het proces-verbaal van beslag, wordt openlijk bij aanslag-biljetten bekend gemaakt, dat de verkoop van de in beslag genomen goederen aan den meestbiedende of hoogst afmijnende zal plaats hebben.

388. De aanslag-biljetten moeten inhouden:

1°. de plaats, den dag en het uur, waarop de verkoop en de toewijzing zullen plaats hebben, zooals deze door den kantonrechter op verzoek van den beslaglegger schriftelijk zijn bepaald;

2°. den aard van de te verkoopen goederen, hunne ligging en omschrijving, en, indien het landelijke goederen zijn, zooveel mogelijk hunne grootte;

3°. de begrooting van de opkomsten en het bedrag van de huren, zoo dit bekend is;

4°. de vermelding van den voornaam, naam en woonplaats van den beslaglegger en van den persoon, tegen wien het beslag gedaan is;

5°. de lasten, waarmede het vaste goed ten dage van de overschrijving van het proces-verbaal van beslag mocht zijn bezwaard;

6°. den inzet, welken de beslaglegger gehouden is te doen en welke de plaats vervangt van het eerste bod.

389. De beslaglegger moet zich door den bewaarder der hypotheken doen afgeven een extract van al de bestaande inschrijvingen op de in beslag genomen goederen op het tijdstip der overschrijving van het beslag; hij is verplicht om dit neder te leggen ter griffie van het kantongerecht.

Een exemplaar van het aanslagbiljet moet worden beteekend aan den persoon, tegen wien het beslag gedaan is, en aan ieder ingeschreven schuldeischer, ter gekozen woonplaats, in zijne inschrijving vervat.

De beslaglegger is verplicht om ook de veilconditiën ten minste dertig dagen vóór den verkoop ter griffie neder te leggen.

390. De aanslag of aanplakking van de afkondigingen geschiedt:

1°. buiten aan het huis van den schuldenaar en aan de in beslag genomen gebouwen, zoo die er zijn;

2°. op plaatsen, welke bestemd zijn tot openbare aanplakking ter plaatse, alwaar de goederen gelegen zijn;

3°. aan het gebouw en in de gehoorzaal van het kantongerecht.

Ter griffie van het kantongerecht wordt een exemplaar overgelegd, om te dienen bij de toewijzing.

391. Van het aanslaan van de biljetten moet blijken bij eene akte, waaraan een exemplaar van het biljet vastgehecht is. Bij deze akte verklaart de deurwaarder, dat de aanplakking geschied is op de plaatsen in het vorige artikel voorgeschreven, zonder dat die plaatsen één voor één behoeven te worden opgenoemd.

392. Alle geschillen over de veilconditiën moeten op straffe van verval, binnen acht dagen, nadat deze ter griffie zijn nedergelegd, bij verzoekschrift aanhangig worden gemaakt. Hooger beroep tegen de beslissing van den rechter is niet toegelaten.

393. Binnen acht dagen na de aanplakking, en, ingeval van gerezen geschil, binnen acht dagen na de beslissing, wordt, zoo mogelijk in een nieuwsblad van de plaats, waar de verkoop zal geschieden, eene bekendmaking gedaan, welke moet vermelden:

1°. den naam, den voornaam en de woonplaats van den beslaglegger, en van den persoon, tegen wien het beslag gedaan is;

2°. den aard van de te verkoopen goederen, hunne ligging en, bijaldien het landelijke goederen zijn, hunne grootte zooveel mogelijk;

3°. de plaats, den dag en het uur, waar en wanneer de toewijzing zal plaats hebben, zooals de kantonrechter deze op verzoek van den beslaglegger schriftelijk heeft bepaald.

394. Ten minste dertig dagen na de aanplakking gaat de rechter van het eiland, waar de goederen gelegen zijn, over tot den verkoop en de toewijzing van de in beslag genomen goederen.

Het vonnis van verkoop en toewijzing is niet vatbaar voor hooger beroep.

395. De verkoop en toewijzing hebben op de terechtzitting plaats, de verkoop eerst bij opbod en vervolgens bij afslag.

Ten minste drie dagen vóór den aanvang van den verkoop wordt een door den kantonrechter getaxeerde staat van kosten, waarvan in artikel 398 melding wordt gemaakt, in de gehoorzaal van het kantongerecht aangeplakt.

Alvorens tot den verkoop over te gaan, leest de griffier de veilconditiën voor.

De kantonrechter bepaalt desnoods de som, waarvoor men mag opbieden en afslaan.

De opbieder is niet meer verbonden, zoodra een nieuw opbod is gedaan, al wordt dit laatste van onwaarde verklaard.

Bij den afslag wordt het goed aan den eersten afmijner toegewezen.

Indien op dezelfde som door meer dan een mocht worden gemijnd, beslist de rechter omtrent de toewijzing. Indien hij daaromtrent twijfelt, is hij bevoegd om dadelijk een vernieuwden afslag te houden.

396. De persoon, tegen wien het beslag gedaan is, mag niet de kooper zijn; de verklaring, dat het opbod of de afmijning voor hem en te zijnen voordeele gedaan is, is van onwaarde. Een ieder, die voor hem kooper mocht zijn geworden, blijft persoonlijk en onmiddellijk verantwoordelijk voor de schade en interesten, tot betaling waarvan hij, zelfs bij lijfsdwang, kan worden genoodzaakt.

Hij die kooper geworden is voor rekening van iemand, die onvermogend is, is daarvoor zelfs bij lijfsdwang, aansprakelijk en verantwoordelijk voor hem zelven en voor eigen rekening, niettegenstaande hij mocht hebben verklaard, dat hij voor een ander het opbod of de afmijning gedaan heeft.

397. De beslaglegger blijft kooper voor den inzet, indien een hooger opbod of eene hoogere afmijning niet plaats heeft.

398. De kosten van executie en van toewijzing worden bij voorrecht betaald uit den koopprijs.

Onder de kosten van executie zijn steeds begrepen de uitgaven, door den gerechtelijken bewaarder tot onderhoud van het goed gedaan.

399. Indien door den achtervolgenden verkoop en de toewijzing van meer dan één onroerend goed, in dezelfde inbeslagneming vervat, de prijs van het verkochte toereikend is, om den beslaglegger en de opposanten alsook de kosten te voldoen, is de schuldenaar bevoegd om zich te verzetten tegen den verkoop van de overige goederen, mits daartoe eisch doende op de terechtzitting.

Indien die eisch niet op de terechtzitting is gedaan, is de verkoop van waarde.

400. De eigendom van de toegewezen goederen gaat op den kooper over uit kracht van de overschrijving van het vonnis van toewijzing, waarvan aan hem de grosse niet wordt uitgereikt dan nadat hij aan den griffier het bewijs heeft geleverd van te hebben voldaan aan de voorwaarden des verkoops.

De geëxecuteerde mag tot ontruiming genoodzaakt worden op de wijze bepaald bij artikel 108.

401. Indien de kooper niet ten volle voldoet aan de voorwaarden van den verkoop, mag men te zijnen laste, op verzoek van een ieder die in de zaak belang heeft, overgaan tot herveiling en toewijzing; de bepalingen van de artikelen 387 en volgende, of, indien de verkoop op de wijze als bij artikel 409 is voorgeschreven heeft plaats gehad, die van de artikelen 412 en volgende, zijn alsdan toepasselijk.

402. Ingeval echter degene, aan wien het goed bevorens was toegewezen, bewijst, dat hij aan de voorwaarden heeft voldaan en de door den rechter tot betaling der kosten van herveiling bepaalde som in gerechtelijke bewaring heeft gebracht, mag niet voortgegaan worden tot een nieuwen verkoop en toewijzing.

403. De in gebreke zijnde kooper is bij lijfsdwang aansprakelijk wegens het verschil tusschen den prijs, waarvoor hem het goed was toegewezen, en dien van de herveiling, zonder dat hij nochtans bevoegd is om te vorderen hetgeen de herveiling meer heeft opgebracht; dit overschot moet aan de schuldeischers, of, zoo dezen niets meer te vorderen hebben, aan dengene, tegen wien het beslag gedaan is, betaald worden.

404. Indien de formaliteiten om tot den verkoop te komen, voorgeschreven bij de vorige artikelen of bij de artikelen 412 en volgende niet in acht genomen zijn, mogen diegenen, tegen wie het beslag gedaan is, of de ingeschreven schuldeischers vorderen, dat zij vervuld worden; zij zijn echter in deze vordering nietontvankelijk, zoo zij deze niet aanhangig gemaakt hebben ten minste twintig dagen vóór den voor de toewijzing bepaalden dag.

Dit vonnis is niet aan hooger beroep onderworpen.

405. Indien, in het geval van het voorgaande artikel, de rechter beveelt, dat eene verzuimde formaliteit moet hersteld worden, moeten alle formaliteiten, welke daarna hebben plaats gehad, opnieuw vervuld worden; de kosten vallen ten laste van dengene, die deze heeft veroorzaakt.

406. De overschrijving van het vonnis van toewijzing geeft aan den kooper dezelfde rechten op den eigendom, als die, welke degene, tegen wien het beslag gedaan is, heeft gehad.

407. De schuldeischers van hem, wiens onroerende goederen zijn in beslag genomen, zijn tot aan de toewijzing bevoegd om verzet te doen tegen de afgifte van de kooppenningen.

Dat verzet moet, behalve de vereischten van de gewone exploiten, inhouden de gronden, waarop het berust, en keuze van woonplaats ter plaatse, waar het beslag gelegd is, indien de opposant aldaar niet woonachtig is.

Het wordt beteekend aan den beslaglegger; daarvan wordt op verzoek van den opposant aanteekening gehouden ter griffie.

Alles op straffe van nietigheid.

408. De bepaling van artikel 332 is ook ten deze toepasselijk.

409. De kantonrechter is bevoegd om, met afwijking van het bepaalde in de artikelen 394 en 395, ten verzoeke van de eerstgereede partij of van iederen ingeschreven schuldeischer te bevelen, dat de verkoop niet ter terechtzitting, maar ten overstaan van een door hem aangewezen notaris zal geschieden. De veiling moet dan plaats hebben op de wijze, als bij artikel 1235 van het Burgerlijk Wetboek is voorgeschreven, behalve dat de tegenwoordigheid van den kantonrechter niet vereischt wordt.

410. Dit verzoek mag niet vroeger dan twintig dagen na de overschrijving van het proces-verbaal van beslag worden ingediend, tenzij vóór dien tijd de hypothecaire schuldeischer die het beding van artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek gemaakt heeft, schriftelijk mocht hebben verklaard, van zijn recht geen gebruik te willen maken, of de eerst ingeschreven hypotheek genomen zij tot zekerheid van een der verbintenissen, bedoeld in artikel 1239 van het Burgerlijk Wetboek.

De verzoekende partij is gehouden om een verzoekschrift in te dienen bij den kantonrechter; deze doet de wederpartij en de overige beslagleggers oproepen ten einde daarop te worden gehoord.

Tegen de beslissing op het verzoek is eenige voorziening niet toegelaten.

411. Ingeval het verzoek wordt toegestaan, blijven de bepalingen van deze afdeeling, met uitzondering van de artikelen 387 tot en met 391, 393 tot en met 395, 397 tot en met 399 en het eerste lid van artikel 400 van toepassing, en komen de eventueel reeds vóór de indiening van het verzoek gemaakte kosten van aanplakking en bekendmaking van de gerechtelijke verkooping en die van de bekendmaking van het vervallen van die verkooping ten laste van de verzoekende partij.

Het verzoek wordt niet ingewilligd voordat die kosten, tot een door den rechter begroot bedrag, ter griffie van het kantongerecht zijn gedeponeerd.

412. De notaris, die over de verkooping staat, legt binnen veertien dagen, nadat hem van de door den rechter gedane aanwijzing is kennis gegeven, ter griffie van het kantongerecht een authentiek afschrift van de veilconditiën neder.

Hij voegt daarbij een door den bewaarder der hypotheken afgegeven staat van alle bestaande inschrijvingen op de in beslag genomen goederen op het tijdstip van de overschrijving van het beslag of wel een door dezen bewaarder afgegeven getuigschrift, dat op die goederen hypothecaire inschrijvingen niet bestaan.

413. Bij de veilconditiën worden de kosten, met uitzondering van de in artikel 411 genoemde, gebracht voor rekening van den kooper.

414. De betaling van de kooppenningen moet geschieden ter griffie van het kantongerecht.

415. Op geschillen over de veilconditiën is artikel 392 toepasselijk. De kantonrechter beslist hierover in hoogste ressort.

416. De verkooping mag niet geschieden dan na verloop van dertig dagen, nadat de veilconditiën ter griffie zijn nedergelegd en de verkooping ten minste veertien dagen te voren door aanplakking volgens plaatselijk gebruik en door aankondiging in het blad, waarin van Overheidswege de officieele berichten worden geplaatst, zal zijn bekend gemaakt.

In die bekendmaking moet worden vermeld, dat de verkooping krachtens rechterlijk bevel geschiedt.

417. De eigendom van de toegewezen goederen gaat over op den kooper door de overschrijving van een afschrift of uittreksel

van het proces-verbaal van toewijzing, welk afschrift of uittreksel echter niet aan hem wordt afgegeven dan op vertoon van het door den griffier geteekend bewijs, dat de kooper de kooppenningen heeft voldaan of dat hij die, ingvolge de bepalingen van artikel 1237, derde lid, en artikel 1240 van het Burgerlijk Wetboek onder zich heeft gehouden.

418. Indien door den achtervolgenden verkoop en de toewijzing van onderscheidene in dezelfde inbeslagneming vervatte onroerende goederen de prijs van het verkochte toereikend is om den beslaglegger en de opposanten met de kosten te voldoen, is de over den verkoop staande notaris gehouden met den verkoop van de overige goederen niet voort te gaan, tenzij de schuldenaar dien voortgang verlangt.

Derde Afdeeling.

Van opvordering van eigendom.

419. Hij, die vóór de toewijzing het geheel of een gedeelte van de in beslag genomen goederen als zijn eigendom wil opvorderen, is bevoegd om zulks te doen door zich als tusschenkomende partij in de executie te stellen.

420. De tusschenkomst geschiedt bij een verzoekschrift aan den kantonrechter, op wiens last worden opgeroepen de beslaglegger aan de bij het verbaal van inbeslagneming gekozen woonplaats, en de persoon, tegen wien het beslag gedaan is.

De titels en bewijsstukken van eigendom van den eischer bij tusschenkomst worden ter griffie overgelegd, waar partijen er inzage en afschrift van mogen nemen; het exploit van beteekening maakt melding van die overlegging.

421. Indien er eene opvordering van eigendom plaats heeft, wordt de verkoop van de teruggevorderde goederen geschorst.

422. Indien de opvordering van eigendom slechts een gedeelte van de in beslag genomen goederen betreft, is de kantonrechter bevoegd om òf over te gaan tot den verkoop van de overige goederen, òf wel de schorsing van het geheel te bevelen.

423. Ten dage dienende beslist de kantonrechter over de opvordering van eigendom. Hooger beroep van dat vonnis is nietontvankelijk na verloop van den veertienden dag na de uitspraak van het vonnis.

424. Wanneer de verkoop vertraagd is door eene opvordering van eigendom, mag men met den verkoop niet voortgaan, dan na vernieuwde bekendmaking en aanplakking van de biljetten, overeenkomstig artikel 388 en volgende.

Hij, die in zijne opvordering van eigendom in het ongelijk is gesteld, wordt veroordeeld in de kosten van deze nadere bekendmaking en aanplakking en daarenboven, zoo daartoe gronden zijn, tot vergoeding ook van andere kosten, schaden en interesten jegens den beslaglegger.

Vierde Afdeeling.

Van executoriaal beslag op grondrenten.

425. Behoudens de navolgende wijzigingen, moeten bij de executie op grondrenten, vermeld in artikel 776 van het Burgerlijk Wetboek, dezelfde formaliteiten worden in acht genomen als bij de inbeslagneming en verkoop van andere onroerende goederen.

426. Het proces-verbaal tot het leggen van beslag op grondrenten wordt bij exploit van een deurwaarder beteekend aan den schuldenaar, en bovendien aan den rentplichtige.

427. De kantonrechter laat den rentplichtige na ontvangst van het door den executant ingediend verzoekschrift, ter terechtzitting oproepen om verklaring te doen van den aard en de hoegrootheid der verschuldigde rente.

In dat geval geschiedt die verklaring overeenkomstig de voorschriften en met de gevolgen, vermeld in de derde afdeeling van den vierden titel des derden boeks.

428. In het beslag zijn begrepen de reeds verschenen en de nog tot het uiteinde der executie toe verschijnende renten.

429. Aan den verkoop gaat vooraf eene aankondiging, welke moet vermelden:

1°. de voornamen en namen van den beslaglegger, van den persoon, tegen wien het beslag gedaan wordt, en van den rentplichtige;

2°. de aanduiding van het goed, waarop de rente gevestigd is;

3°. het bedrag der rente;

4°. de hypothecaire inschrijvingen, indien er zoodanige op de grondrente genomen zijn;

5°. den inzet, welken de beslaglegger gehouden is te doen;

6°. de plaats, den dag en het uur van den verkoop, zooals de kantonrechter die op verzoek van den beslaglegger schriftelijk heeft bepaald.

430. De aankondiging moet worden aangeplakt:

1°. aan de woning van den persoon, tegen wien het beslag geschiedt;

2°. op de plaatsen daartoe bestemd, daar waar de verkoop moet plaats hebben;

3°. aan het gebouw van het kantongerecht.

Ter griffie van het kantongerecht wordt een exemplaar overgelegd, om te dienen bij de toewijzing.

431. Indien de in beslag genomen rente de som van honderd gulden te boven gaat, geschiedt eene dergelijke aankondiging, binnen acht dagen na de aanplakking, in een der nieuwsbladen, op de wijze voorgeschreven bij artikel 393.

Vijfde Afdeeling.

Over de regeling van den voorrang en de verdeeling van den kooppríjs.

432. Indien de schuldeischers en de partij, tegen welke het beslag gedaan is, zich niet hebben verstaan over de verdeeling van de kooppenningen of van het in artikel 383 bedoelde overschot, is de meest gereede schuldeischer, of de kooper, of de partij, tegen welke het beslag gedaan is, bevoegd om aan den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied de verkoop is geschied, te verzoeken, den voorrang te regelen.

Het verzoekschrift moet bevatten opgave van de namen en woonplaatsen van al de overige belanghebbenden en daarbij wordt overgelegd uittreksel van al de bestaande inschrijvingen en van de overgeschreven beslagen.

433. De kantonrechter laat het gedaan verzoek beteekenen aan de in het verzoekschrift genoemde belanghebbenden. Daarbij wordt aan de schuldeischers tevens gelast om, op straffe van in de verdeeling niet te worden begrepen, binnen eene maand na het exploit, hunne bescheiden aan den kantonrechter in te leveren, met de vordering om in de rangregeling te worden begrepen. De kantonrechter houdt van de overgelegde bescheiden

en vordering aanteekening in het proces-verbaal dat hij van de verdeeling doet opmaken.

434. Na het verstrijken van den bij het vorige artikel bepaalden termijn maakt de kantonrechter, uit de overgelegde stukken, de rangregeling op en legt deze ter griffie van het kantongerecht ter inzage van alle belanghebbenden neder.

435. Van dat nederleggen laat de kantonrechter zoowel aan de geëxecuteerden als aan de schuldeischers kennis geven aan hunne bij het doen van hun eisch tot rangschikking gekozen woonplaats, met vermelding van de dagen en uren waarop zij zich bij hem kunnen vervoegen ten einde desgewenscht de op het proces-verbaal gedane plaatsing tegen te spreken.

436. Ingeval tegenspraak niet gedaan wordt, sluit de kantonrechter de rangregeling en vereffent hij de kosten, welke als bevoorrecht in rekening worden gebracht. Hij gelast de afgifte van de borderellen van plaatsing van degenen, die batig geplaatst zijn, en de doorhaling van de inschrijvingen en van de overgeschreven beslagen van de niet-batig geplaatsten.

Deze borderellen mitsgaders die, welke bij het volgende artikel worden vermeld, worden uitgegeven overeenkomstig de voorschriften van artikel 305.

437. In geval van tegenspraak verwijst de kantonrechter degenen, die zich bezwaard achten, naar de door hem bepaalde terechtzitting. Niettemin stelt hij de rangregeling vast van de inschulden, welke boven de betwiste bevoorrecht zijn, en gelast de afgifte van de borderellen van plaatsing van die schuldeischers.

438. Van de beslissing is binnen veertien dagen na de uitspraak van het vonnis hooger beroep toegelaten.

439. Veertien dagen na de beslissing over de gedane tegenspraak, en, in geval van beroep, veertien dagen na de ontvangst ter griffie van de grosse van het vonnis in beroep, stelt de kantonrechter de orde van de schulden, waarover tegenspraak gevallen is, en van die, welke na deze moeten volgen, bepaaldelijk vast, en zulks met inachtneming van hetgeen bij artikel 436 is voorgeschreven. De interesten en renten voor de schuldeischers, die batig geplaatst zijn, worden niet verder tusschen hen onderling berekend, behoudens ieders recht tegen den schuldenaar.

440. De schuldeischers, die na de hierboven bepaalde termijnen doch vóór de sluiting van de rangregeling, stukken mochten overleggen of tegenspraak doen, zijn bevoegd om hunne te laat gedane overlegging of tegenspraak te doen gelden tegen betaling van de kosten, schade en interesten, uit die vertraging voortspruitende.

441. De bewaarder van de hypotheken is verplicht om de doorhalingen te doen op het bloote vertoon, hetzij van het bevel van den kantonrechter, hetzij van de akte van toestemming van den schuldeischer.

442. Na de betaling van de hypothecaire schulden en van de kosten wordt het overschot der kooppenningen verdeeld tusschen de personeele schuldeischers, die verzet hebben gedaan, en, zoo deze er niet zijn, aan den schuldenaar uitgekeerd; alles overeenkomstig de bepalingen van de derde afdeeling van den vorigen titel.

VIERDE TITEL.

Van executoriaal beslag op en verkoop van schepen.

443. Executoriaal beslag op schepen kan slechts gelegd worden krachtens een vonnis of anderen executorialen titel.

Dit beslag moet worden voorafgegaan door een vier en twintig uren bevorens beteekend bevel aan den persoon of de woonplaats van den eigenaar of boekhouder, of op de wijze bij de artikelen 2, 3 en 5 voorgeschreven.

Indien er echter vrees bestaat, dat het schip spoedig naar eene andere plaats zal vertrekken, is de schuldeischer bevoegd om, na daartoe verlof te hebben bekomen van den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied het ligt, ook zonder voorafgaand bevel, tot de inbeslagneming over te gaan.

444. Het beslag op een schip wordt aan boord er van gelegd.

De deurwaarder laat zich daarbij vergezellen door twee getuigen, wier namen, beroep en woonplaats hij in het procesverbaal moet vermelden en die het oorspronkelijke stuk en de afschriften moeten onderteekenen.

Het proces-verbaal moet beteekend worden aan den persoon des eigenaars of boekhouders, of aan diens woonplaats.

Indien het beslag gedaan wordt voor eene op het schip bevoorrechte schuld, of wel voor eene schuld, waarvoor het schip, volgens de voorschriften van het tweede boek van het Wetboek van Koophandel, aansprakelijk is, mag het proces-verbaal van inbeslagneming aan boord aan den kapitein worden beteekend.

445. De deurwaarder moet in zijn proces-verbaal van inbeslagneming vermelden:

den voornaam, den naam, het beroep en de woonplaats van den schuldeischer;

den titel, uit kracht van welken hij executeert;

de sommen, waarvan hij de betaling vordert;

de keuze van woonplaats door den schuldeischer gedaan in de plaats, waar het schip ligt;

de namen van den eigenaar of boekhouder, indien de een of ander bekend is, en van den kapitein;

de naam, de soort en de ruimte van het schip;

de algemeene beschrijving van de sloepen, de booten, de tuigage, de gereedschappen, de wapenen, de krijgsbehoeften en de levensmiddelen.

Hij moet voorts een bewaarder aan boord stellen, na de noodige maatregelen te hebben genomen om het vertrek van het schip te beletten.

446. Het proces-verbaal van inbeslagneming van schepen, grooter dan tien tonnen, moet worden overgeschreven in de registers, vermeld in den eersten titel van het tweede boek van het Wetboek van Koophandel.

Na den dag van die overschrijving mogen nieuwe pand- of verbandbrieven op het in beslag genomen schip niet meer worden afgegeven.

Vroeger afgegeven pand- of verbandbrieven mogen na de overschrijving niet meer worden ingeschreven.

447. Indien de scheepseigenaar of de boekhouder woont ter plaatse waar het beslag gedaan is, moet de beslaglegger hem binnen drie dagen afschrift van het proces-verbaal van beslaglegging doen beteekenen.

Die termijn is van zes weken, indien hij woont op een ander eiland van Curaçao.

Indien hij niet in Curaçao woont of onbekend is, wordt de beteekening aan den kapitein of aan diens plaatsbekleeder gedaan.

Bij gebreke van een en ander, wordt de beteekening aan het schip aangeplakt.

448. Er moeten twee afkondigingen worden gedaan, en wel van acht tot acht dagen, ter plaatse, waar dit op het eiland waar het schip ligt, gebruikelijk is.

Eene kennisgeving wordt daarenboven geplaatst in een der in Curaçao uitkomende nieuwsbladen.

449. Binnen twee dagen na elke afkondiging moeten biljetten worden aangeplakt:

aan den mast van het in beslag genomen schip;

aan het gebouw van het kantongerecht;

daar waar dit, ter plaatse waar het schip ligt, gebruikelijk is.

450. De afkondigingen en biljetten moeten vermelden:

den voornaam, den naam, het beroep en de woonplaats van dengene, die executeert;

de titels, uit kracht van welke hij de vervolging doet;

het beloop van de aan hem verschuldigde som;

de keus van woonplaats door hem gedaan in het stadsdistrict, en in de plaats, waar het schip ligt;

den naam en de woonplaats van den eigenaar of boekhouder van het in beslag genomen schip, indien de een of ander bekend is;

den naam van het schip, en, indien dit uitgerust is, dien van den kapitein;

de scheepsruimte;

de plaats, waar het schip ligt;

de eerste inzet van den beslaglegger;

de plaats, den dag en het uur, waar en wanneer de toewijzing zal plaats hebben, zooals de kantonrechter die op verzoek van den beslaglegger schriftelijk heeft bepaald.

451. Twee dagen na de eerste afkondiging doet degene, die de inbeslagneming vervolgt, een afschrift van de biljetten beteekenen aan de schuldeischers, ingeschreven in het daartoe bestemde register, vermeld in den eersten titel van het tweede boek van het Wetboek van Koophandel, en wel aan de door hen bij die inschrijving gekozen woonplaats.

452. Veertien dagen na de tweede afkondiging geschieden de verkoop en de toewijzing door den kantonrechter ter openbare terechtzitting op dezelfde wijze als voor den verkoop van onroerende goederen is voorgeschreven.

De bepalingen van de artikelen 409 tot en met 418 zijn ook hier van toepassing.

453. Indien het beslag gelegd is op schuiten, sloepen of andere vaartuigen van tien tonnen of minder en op ponten, geschiedt de verkoop als die van andere roerende goederen, na afkondiging op de plaats, waar het vaartuig ligt, gedurende drie achtereenvolgende dagen, met aanplakking aan den mast, of, bij gebreke van dien, op eene andere in het oog vallende plaats van het vaartuig.

454. Degene, aan wien een schip, van welke grootte ook, is verkocht en toegewezen, is gehouden de kooppenningen binnen acht dagen te betalen, of zonder kosten in gerechtelijke bewaring te brengen ter griffie van het kantongerecht, op straffe van lijfsdwang.

Bij gebreke van betaling of van het in bewaring brengen, wordt het vaartuig weder ten verkoop aangeslagen en toegewezen na verloop van drie dagen na eene nieuwe afkondiging en aanplakking ten laste van den eersten kooper, welke insgelijks bij lijfsdwang verbonden is voor het tekort, mitsgaders voor de kosten, schade en interesten.

455. De gerechtelijke verkoop ontlast het schip van alle bevoorrechte schulden, waarvoor het was verbonden.

456. Een eisch tot reclame moet bij den kantonrechter worden ingebracht vóór de toewijzing.

Bij lateren inbreng wordt hij van rechtswege gehouden voor oppositie tegen de uitbetaling van de kooppenningen.

457. Hij, die eene reclame instelt, of de opposant vervolgt desverlangd op korten termijn zijn recht voor den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied het beslag gelegd is.

458. Verzet van schuldeischers tegen de uitbetaling van de kooppenningen is na de toewijzing of den verkoop niet meer toegelaten.

459. De schuldeischer, die verzet doet, is gehouden den titel van zijne inschuld ter griffie over te leggen binnen de eerst-

komende acht dagen nadat hij verzet heeft gedaan en zonder aanmaning; bij gebreke van dien gaat de rechter voort tot de uitbetaling van de kooppenningen, zonder hem daarin te begrijpen.

460. De rangschikking van de schuldeischers en de verdeeling van de penningen worden gedaan tusschen de bevoorrechte schuldeischers in de orde voorgeschreven in den eersten en den laatsten titel van het tweede boek van het Wetboek van Koophandel, en tusschen de andere schuldeischers in evenredigheid van hunne inschulden.

Elk schuldeischer wordt geplaatst voor de hoofdsom, interesten en kosten.

461. De bepalingen, vervat in de vijfde afdeeling van den derden titel van het tweede boek, zijn mede toepasselijk op de verdeeling van de opbrengst van bij executie verkochte schepen boven de tien tonnen.

Ten aanzien van de verdeeling van de opbrengst van kleinere schepen en van ponten gelden de bepalingen van de derde afdeeling van den tweeden titel van het tweede boek.

462. Een zeeschip van meer dan tien tonnen, dat gereed is om onder zeil te gaan, mag niet worden in beslag genomen, tenzij voor schulden gemaakt ten behoeve van de reis, die het gaat ondernemen; zelfs kan zoodanige inbeslagneming belet worden door borgstelling voor die schulden.

Het schip wordt geacht zeilree te zijn, zoodra de kapitein van de noodige papieren is voorzien om te kunnen vertrekken.

463. Schuldeischers van een medereeder van een schip of vaartuig, van welken aard het ook moge zijn, zijn niet bevoegd om het in beslag te nemen of te verkoopen; zij mogen echter wel de scheepsportie van hun schuldenaar in beslag nemen en verkoopen.

De inbeslagneming van eene scheepsportie geschiedt door een exploit, beteekend aan den schuldenaar en aan den boekhouder der reederij.

De verkooping van eene scheepsportie geschiedt overeenkomstig de regelen in dezen titel voorgeschreven, met inachtneming van het onderscheid tusschen het bedrag der scheepstonnen; echter mogen de biljetten niet op het vaartuig worden aangeplakt.

464. De bepalingen van de artikelen 373 en 374, van het tweede lid van artikel 394, en van artikel 400, zijn ook op het beslag op en den verkoop van schepen toepasselijk.

VIJFDE TITEL.

VAN LIJFSDWANG EN VAN ZIJNE TENUITVOERLEGGING.

Eerste Afdeeling.

Van lijfsdwang.

465. Lijfsdwang heeft alleen plaats in de gevallen, bij dit en het volgende artikel aangeduid:

1°. wegens stellionaat, hetwelk bestaat:

wanneer men een onroerend goed, van hetwelk men weet de eigenaar niet te zijn, verkoopt of door onderzetting verbindt;

wanneer men met onderzetting bezwaarde goederen als vrij aanbiedt, of minder onderzettingen opgeeft dan waarmede die goederen bezwaard zijn;

2°. in geval van herstelling in het bezit na en ten gevolge van feitelijke ontzetting, voor de teruggave van vruchten, welke de overweldiger wederrechtelijk gedurende het bezit heeft genoten, en voor de aan de rechthebbenden toegewezen vergoeding van kosten, schade en interesten;

3°. wegens bewaargeving uit noodzaak;

4°. voor de teruggave van penningen, welke gesteld zijn in bewaring van daartoe op openbaar gezag aangestelde personen;

5°. voor de uitlevering van zaken, welke in handen zijn gesteld van sequesters, commissarissen en andere bewaarders;

6°. tegen alle openbare ambtenaren, voor de vertooning van hunne minuten, wanneer deze in rechten bevolen is;

7°. tegen praktizijns, notarissen, deurwaarders en andere openbare ambtenaren, voor de teruggave van de aan hen ter zake van hunne ambtsverrichtingen toevertrouwde titels en van de penningen, welke zij in die hoedanigheid voor hunne meesters hebben ontvangen;

8°. voor de vergoeding van kosten, schade en interesten, de som van honderd en vijftig gulden te boven gaande, waartoe iemand jegens de beleedigde partij is veroordeeld, ter zake van een strafbaar feit of eene onrechtmatige daad;

9°. voor het slot van rekening, verschuldigd door voogden, curators, gerechtelijke bewaarders en beheerders van openbare gestichten, die tot het doen van rekening en verantwoording verplicht zijn, en voor alle teruggaven, welke, ten gevolge van gemelde rekening, moeten plaats hebben;

10°. tegen alle vreemdelingen, die niet zijn ingezetenen van Curaçao, voor alle schulden, zonder uitzondering, ten behoeve van ingezetenen van Curaçao aangegaan;

11°. in alle gevallen, waarin de algemeene verordeningen uitdrukkelijk den lijfsdwang toelaten.

Tegen gehuwde of ongehuwde vrouwen wordt lijfsdwang alleen toegelaten in de gevallen, bij nos. 1, 2, 3, 5, 8 en 10 voorzien.

Tegen personen, welke den vollen ouderdom van zeventig jaren hebben bereikt, heeft in burgerlijke zaken alleen lijfsdwang plaats in de gevallen, bij nos. 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9 en 10 vermeld.

466. Lijfsdwang heeft mede plaats:

1°. tegen alle kooplieden, voor handelsschulden, zelfs voor de zoodanige, tot welke zij verbonden zijn jegens personen, die niet zijn kooplieden;

De orderbriefjes en andere handelspapieren, door een koopman onderteekend, worden geacht voor zijn handel te zijn aangegaan, indien daarin eene andere oorzaak niet is uitgedrukt;

2°. tegen alle personen zonder onderscheid, die een wisselbrief hebben geteekend, als trekkers, acceptanten of endossanten, of dezen door het teekenen voor aval gewaarborgd hebben;

3°. tegen personen, niet zijnde kooplieden, die orderbriefjes of andere handelspapieren hebben geteekend, of wel zoodanige wisselbrieven, welke, naar luid van artikel 85 des Wetboeks van Koophandel, slechts voor gewone schuldbekentenissen worden gehouden, doch alleen indien de bovengenoemde personen zich verbonden hebben terzake van koophandel;

4°. tegen alle personen, zonder onderscheid, voor de uitvoering van contracten van zeehandel, of van dien, welke daarmede is gelijkgesteld.

Tegen gehuwde en ongehuwde vrouwen, niet zijnde openbare koopvrouwen, zijn de bepalingen n°. 2, 3 en 4 van dit artikel niet toepasselijk.

467. In geen geval wordt lijfsdwang aan kinderen en verdere afstammelingen toegestaan tegen hunne bloed- en aanverwanten in de opgaande linie.

468. Behalve in de gevallen bij algemeene verordening omschreven mag lijfsdwang niet plaats hebben; elke hiermede strijdige overeenkomst is van rechtswege nietig, zelfs wanneer die niet in Curaçao is aangegaan.

469. Lijfsdwang mag niet worden ten uitvoer gelegd dan uit kracht van een vonnis, waarbij zij is toegestaan.

470. Verzet of hooger beroep belet niet de tenuitvoerlegging van lijfsdwang, toegestaan bij een vonnis, hetwelk bij voorraad mag worden ten uitvoer gelegd; mits in dit geval zekerheid worde gesteld voor de vergoeding van kosten, schade en interesten, waartoe de arrestant mocht worden veroordeeld.

471. Niemand mag terzake van dezelfde schuld langer dan vijf jaren in gijzeling worden gehouden.

Buiten de gevallen, bij het laatste lid van artikel 465 vermeld, houdt lijfsdwang in burgerlijke zaken op, zoodra de schuldenaar den vollen ouderdom van zeventig jaren heeft bereikt.

472. Bij de uitoefening van lijfsdwang is de schuldeischer verplicht iedere dertig dagen voor te schieten eene toereikende som tot onderhoud van den schuldenaar, volgens een door den Gouverneur bij besluit vastgesteld tarief.

Indien de schuldeischer in gebreke blijft om vóór den een en dertigsten dag aan deze verplichting te voldoen, is de schuldenaar bevoegd om zijn ontslag te vorderen, mits voegende bij zijn verzoek een door den cipier afgegeven getuigschrift, waaruit blijkt, dat de gelden voor onderhoud niet voorgeschoten zijn.

Indien evenwel de schuldeischer die in gebreke is gebleven om het onderhoud voor te schieten, dit voorschot nog doet voordat de schuldenaar zijn ontslag heeft gevraagd, is die vordering niet meer ontvankelijk.

473. De schuldenaar mag in gijzeling aanbevolen worden door anderen, die insgelijks recht hebben om lijfsdwang tegen hem uit te oefenen.

Hij die gevangenisstraf of hechtenis ondergaat of zich wegens een strafbaar feit in verzekerde bewaring bevindt, mag ook worden aanbevolen; hij mag, krachtens de aanbeveling, worden aangehouden, niettegenstaande zijn ontslag in de strafzaak mocht bevolen, of de tijd van zijne straf mocht geëindigd zijn.

474. De nietigheid van de gijzeling heeft, om welke reden zij ook moge zijn uitgesproken, geenszins de nietigheid van de aanbevelingen ten gevolge.

475. Hij die de aanbeveling heeft gedaan, is gehouden om desgevorderd bij gelijke deelen tot de betaling van het onderhoud van den gearresteerde bij te dragen; in dat geval mag de arrestant de gelden, tot onderhoud verstrekt, niet zonder diens toestemming terugnemen.

Deze vordering staat ter kennisneming van den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied de schuldenaar gegijzeld is.

476. De schuldenaar, die op eene wettige wijze in gijzeling is gesteld, verkrijgt zijn ontslag:

1°. door de toestemming van den schuldeischer, die hem heeft doen gijzelen, en van degenen, die hem aanbevolen hebben, indien er zoodanigen zijn.

Deze toestemming tot ontslag van den schuldenaar wordt gegeven hetzij voor een notaris, hetzij in het register, waarin de gegijzelden zijn ingeschreven;

2°. door de betaling of gerechtelijke bewaargeving van de gelden, welke zoowel aan den schuldeischer, die den lijfsdwang uitgeoefend heeft, als aan degenen, die hem aanbevolen hebben, verschuldigd zijn, mitsgaders van de verschenen interesten, van de vereffende kosten, van de kosten van de gijzeling, en van de gelden tot zijn onderhoud voorgeschoten;

3°. door boedelafstand.

477. De schuldenaar, wiens gijzeling nietig is verklaard of die bij gebreke van voorschot tot zijn onderhoud is ontslagen, mag voor dezelfde schuld niet wederom in gijzeling worden gesteld, dan ten minste één dag na zijn ontslag.

478. Uitoefening van den lijfsdwang belet noch schorst het vervolgen en ten uitvoer leggen van beslag op de goederen.

Evenmin belet of schorst de tenuitvoerlegging van beslag op goederen de uitoefening van lijfsdwang.

Tweede Afdeeling.

Van de tenuitvoerlegging van lijfsdwang.

479. Lijfsdwang kan eerst worden ten uitvoer gelegd ten minste één dag na de beteekening van het vonnis, waarbij de opneming in de gijzeling is toegestaan.

De kantonrechter is echter bevoegd om, indien daartoe gronden zijn, verlof te verleenen tot dadelijke tenuitvoerlegging van den toegestanen lijfsdwang.

Deze beteekening moet bevatten het bevel om te betalen en de keuze van eene woonplaats ter plaatse, waar de rechter, door welken het vonnis gewezen is, zitting houdt.

480. De schuldenaar mag niet ter overbrenging in de gijzeling worden aangehouden:

1°. in een aan den godsdienst gewijd gebouw gedurende de uitoefening van den eeredienst;

2°. op de plaats van en gedurende eene zitting van een der gestelde machten;

3°. in het huis door hem bewoond, of in eenig bijzonder huis, dat niet voor een iegelijk openstaat, tenware de deurwaarder vergezeld zij door den ambtenaar, daartoe door den Gouverneur aangewezen;

4°. zoolang een vrijgeleide duurt, waarvan de tijd moet bepaald worden door den rechter, die dit heeft afgegeven, ten einde den schuldenaar voor zich te doen verschijnen.

481. De gijzeling mag worden ten uitvoer gelegd ook op Zondag, en op zoodanige uren, waarop anders, volgens artikel 16, het doen van exploiten niet is toegelaten.

482. Het proces-verbaal van gijzeling moet, behalve de gewone vereischten van een exploit, bevatten:

1°. herhaling van het bevel tot betaling;

2°. de keuze van eene woonplaats ter plaatse, waar de schuldenaar in de gijzeling wordt gesteld.

De deurwaarder moet door twee getuigen worden bijgestaan.

483. Ingeval van feitelijken wederstand is de deurwaarder bevoegd om wachten aan de deuren te plaatsen, ten einde ontsnapping van den schuldenaar te voorkomen; ook moet hem desgevraagd de hulp van de openbare macht worden verleend, een en ander onverminderd eene strafvervolging tegen den gegijzelde, indien daartoe gronden zijn.

484. Ingeval de schuldenaar zich tegen de wettigheid van de gijzeling verzet en vordert, dat daarover onverwijld eene beslissing worde genomen, wordt hij dadelijk gebracht voor den kan-

tonrechter binnen wiens gebied de gijzeling plaats grijpt; deze beslist onverwijld in kort geding.

Het bevelschrift van den kantonrechter moet op het proces-verbaal van den deurwaarder worden gesteld; het wordt terstond ten uitvoer gelegd.

485. De te gijzelen schuldenaar, die in de toelating van de gijzeling berust, of wiens verzet daartegen is afgewezen, moet worden overgebracht in de daartoe bestemde gevangenis; de deurwaarder is verplicht van de insluiting dadelijk eene akte op te maken en te onderteekenen.

486. De akte van insluiting van den gegijzelde moet vermelden:

1°. het vonnis, waarbij de lijfsdwang is toegestaan;

2°. den naam, den voornaam en de woonplaats van den schuldeischer;

3°. de keuze van eene woonplaats ter plaatse, waar de schuldenaar in gijzeling is gezet;

4°. den naam, den voornaam en de woonplaats van den gegijzelde;

5°. het gegeven voorschot voor diens onderhoud gedurende ten minste dertig dagen;

6°. eindelijk de vermelding, dat de deurwaarder zelf zoowel van die akte als van het proces-verbaal van gijzeling aan den gegijzelde afschriften heeft overhandigd, hetgeen onmiddellijk moet plaats hebben.

487. De cipier moet de akte van insluiting in zijne registers overschrijven, mitsgaders een uittreksel van het vonnis, waarbij de gijzeling wordt bevolen, en het dispositief in zijn geheel.

Indien de deurwaarder in gebreke blijft om dat vonnis te vertoonen, moet de cipier weigeren den schuldenaar te ontvangen.

488. De vereischten, voor de gijzeling voorgeschreven, moeten ook voor de aanbevelingen worden in acht genomen; evenwel behoeft de deurwaarder niet door getuigen te worden vergezeld en behoeft degene, die de aanbeveling doet, een voorschot voor de kosten van onderhoud niet te geven, indien dit reeds geschied is.

489. In het geval van artikel 476 onder 2°., wordt de verschuldigde som aan den cipier in bewaring gegeven, zonder dat daartoe eenig rechterlijk bevel vereischt wordt.

Bij weigering van den cipier om die penningen in bewaring te nemen, laat de kantonrechter hem op korten termijn voor zich verschijnen.

490. Ingeval het ontslag bevolen is bij gebreke van voorschot voor de kosten van onderhoud, mag de schuldeischer den schuldenaar niet wederom doen gijzelen, dan na hem de kosten, tot bekoming van zijn ontslag gedaan, te hebben vergoed, of deze, op zijne weigering, onder den cipier in bewaring te hebben gesteld, en na tevens de gelden voor zes maanden onderhoud te hebben voorgeschoten.

Men behoeft de formaliteiten, welke aan de gijzeling voorafgegaan zijn, niet te hervatten.

491. Indien de hierboven voorgeschreven formaliteiten niet in acht genomen zijn, is de schuldenaar bevoegd om de nietigverklaring van de gijzeling te eischen; deze vordering moet, evenals die tot ontslag, gebracht worden voor den kantonrechter van de plaats, waar hij in gijzeling is gesteld.

De vordering tot nietigverklaring, welke gegrond is op middelen, rakende de zaak ten principale, moet gebracht worden voor den rechter, die met de uitvoering van het vonnis belast is.

De oproeping moet geschieden op korten termijn en ter woonplaatse, blijkens het register van den cipier gekozen; de schuldeischer mag veroordeeld worden tot vergoeding van kosten, schaden en interesten, indien daartoe gronden zijn.

ZESDE TITEL.

Van het vereffenen van kosten, schaden en interesten.

492. De rechter, die eene partij verwijst tot vergoeding van kosten, schaden en interesten, moet het beloop daarvan in het vonnis bepalen; indien hij dit beloop niet heeft kunnen bepalen, moet de wederpartij daarvan opmaken een staat, welke ter gekozene woonplaats van de partij moet worden beteekend; de tot bewijs strekkende bescheiden worden tegen ontvangbewijs aan de partij medegedeeld of ter griffie nedergelegd.

493. Binnen veertien dagen na de beteekening, is de verweerder gehouden een aanbod van zoodanige som tot vergoeding van kosten, schaden en interesten te doen, als hij zal te rade worden.

494. Indien partijen zich niet kunnen verstaan, is de meest gereede partij bevoegd om den rechter te verzoeken, het bedrag vast te stellen.

495. De rechter bepaalt den dag en het uur, waarop de zaak ter terechtzitting zal dienen, en doet partijen oproepen ten einde alsdan te verschijnen.

Ten aldus bepaalden dage stelt de rechter, na verhoor van partijen voor zoover zij zijn opgekomen, het bedrag vast en doet daarvan, behalve op het proces-verbaal van de zaak, ook op het vonnis aanteekening houden.

ZEVENDE TITEL.

Van het stellen van zekerheid.

496. Het vonnis, waarbij bevolen wordt zekerheid te stellen, moet den termijn bepalen, binnen welke daaraan behoort te zijn voldaan en dien, binnen welke de zekerheid behoort te zijn aangenomen of betwist.

497. De zekerheid moet worden aangeboden bij deurwaardersexploit. Zij behoort op dezelfde wijze te worden aangenomen.

496. Indien de genoegzaamheid van de zekerheid betwist wordt, is de partij die tegenspraak doet, verplicht de zaak binnen den bij het vonnis bepaalden termijn ter terechtzitting te brengen bij een aan den rechter, voor wien de hoofdzaak aanhangig is, gericht verzoekschrift.

499. Indien de zekerheid bestaat in een borg en die borg aangenomen of toegelaten wordt, moet hij zich ter griffie schriftelijk verbinden bij eene akte, welke op bevelschrift van den president of kantonrechter, uitgegeven in den vorm bij artikel 305 voorgeschreven, zal kunnen worden ten uitvoer gelegd.

DERDE BOEK.

Van rechtsplegingen van onderscheiden aard.

EERSTE TITEL.

VAN DE BESLISSINGEN VAN SCHEIDSMANNEN.

Eerste Afdeeling.

Van het compromis en van de benoeming van scheidsmannen.

500. Ieder is bevoegd om geschillen omtrent de rechten, waarover hij de vrije beschikking heeft, aan de beslissing van scheidsmannen te onderwerpen.

Hij, die op rechterlijk gezag is aangesteld, of die, overeenkomstig de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek of van dat van Koophandel, gerechtelijke machtiging tot het aangaan van eene dading of tot verkoop van goederen behoeft, is niet bevoegd om zonder dergelijke machtiging, in zijne betrekking zaken aan de beslissing van scheidsmannen te onderwerpen.

Men is zelfs bevoegd om zich vooraf te verbinden tot het aan de beslissing van scheidslieden onderwerpen van geschillen, welke in het vervolg mochten opkomen.

501. Nietig is een compromis, aangegaan ter zake van giften en legaten tot levensonderhoud, huisvesting of kleeding, van scheidingen tusschen echtgenooten, hetzij uit den echt, hetzij van tafel en bed, hetzij van goederen, van geschilpunten, welke den staat van een persoon aangaan, en van andere geschillen waarover het aangaan van eene dading bij algemeene verordening uitgesloten is.

502. Behoudens het bepaalde bij artikel 30 en met uitzondering van vrouwen en minderjarigen is ieder die lasthebber kan wezen, ook tot scheidsman benoembaar.

503. De akte van compromis moet in geschrifte worden gesteld en door de partijen geteekend; indien de partijen niet teekenen kunnen, moet de akte voor een notaris en getuigen worden opgemaakt.

De akte moet bevatten de onderwerpen van geschil en de voornamen, namen en woonplaats van de partijen, mitsgaders de namen en woonplaats van den scheidsman of van de scheidsmannen, welke steeds in oneven getal moeten zijn.

Alles op straffe van nietigheid.

504. Indien, in het geval bij het derde lid van artikel 500 voorzien, de partijen bij het ontstaan van het geschil niet onderling overeenkomen over de keuze, worden de scheidsmannen ten verzoeke van de meest gereede partij, benoemd door den rechter, welke bevoegd zou zijn geweest om kennis te nemen van het geschil, bijaldien een compromis niet zou hebben plaats gehad.

505. Het compromis bepaalt den termijn, binnen welken de aan de scheidsmannen onderworpen zaak behoort te zijn beslist; indien zulks niet werd bepaald, duurt de aan de scheidsmannen opgedragen last zes maanden, gerekend van den dag, waarop zij hunne benoeming hebben aangenomen.

Gedurende dien termijn mag de opdracht aan scheidsmannen slechts herroepen worden met instemming van alle partijen.

506. Niet door den rechter benoemde scheidsmannen mogen niet worden gewraakt, tenzij om redenen na de benoeming opgekomen.

Door den rechter benoemde scheidsmannen mogen, indien de partijen uitdrukkelijk of stilzwijgend in hunne benoeming hebben berust, niet worden gewraakt, tenzij om later opgekomen redenen.

De redenen van wraking zijn dezelfde als voor de rechters; zij worden summierlijk beoordeeld door den rechter, bij artikel 504 aangewezen.

507. De scheidsmannen aanvaarden hun last schriftelijk; de aanvaarding mag op de akte van benoeming worden gesteld.

508. Een scheidsman, die zijn last heeft aangenomen, mag zich daaraan vervolgens slechts om door den rechter goedgekeurde redenen onttrekken.

De scheidsmannen mogen worden veroordeeld tot vergoeding van schade en interesten jegens partijen, bijaldien zij zonder wettige redenen binnen den daartoe bepaalden termijn in de aan hun oordeel onderworpen zaak niet hebben beslist.

Tweede Afdeeling.

Van het geding voor scheidsmannen.

509. Het geding wordt gevoerd op de wijze en binnen de termijnen, bij het compromis, en, bij gebreke daarvan, door de scheidsmannen bepaald.

510. Na afloop van die termijnen zijn de scheidsmannen gehouden, alleen op de ingediende memoriën en stukken recht te doen.

511. Indien partijen hebben nagelaten om stukken in te dienen, zijn de scheidsmannen bevoegd om ten verzoeke van dezelven, een nieuwen termijn te bepalen, of te verklaren, dat hun last geëindigd is.

512. Alle door de scheidsmannen afgegeven bevelen bij voorraad en elke door hen gemaakte schikking nopens den aanleg van het geding, mogen zonder verdere formaliteiten worden ten uitvoer gelegd, gerekend van den dag, waarop de scheidsmannen daarvan aan partijen kennis gegeven hebben.

513. Indien er gerechtelijk onderzoek moet plaats hebben over de echtheid of onechtheid van een geschrift, of indien eenig tusschengeschil van strafrechtelijken aard in de zaak voorkomt, moeten de scheidsmannen de partijen naar den gewonen rechter verwijzen.

In dat geval hernemen de termijnen hun loop op den dag, dat het op het incident gewezen vonnis in kracht van gewijsde is gegaan.

514. De bepaling van het tweede lid van artikel 513 is mede van toepassing, wanneer scheidsmannen op een incident hebben beslist of wanneer zij eene interlocutoire beslissing hebben gegeven. Zij mogen zelfs, in het laatste geval, den voor de einduitspraak gestelden termijn verlengen.

515. Indien de scheidsmannen een getuigenverhoor hebben bevolen en de getuigen niet vrijwillig verschijnen of weigeren den eed of hunne verklaring af te leggen, is de meest gereede

partij bevoegd om zich bij verzoekschrift te wenden tot den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied dat getuigenverhoor is bevolen; deze rechter houdt dan het getuigenverhoor op dezelfde wijze als dat in gewone zaken geschiedt.

Inmiddels blijft de loop der termijnen geschorst, totdat het getuigenverhoor zal zijn afgeloopen.

Derde Afdeeling.

Van de beslissing van scheidsmannen.

516. De scheidsmannen beslissen naar de regelen des rechts, tenware het compromis hun de bevoegdheid heeft toegekend om als goede mannen naar billijkheid te oordeelen.

517. De beslissing moet inhouden:

de voornamen, namen en woonplaatsen van de partijen;

de slotsom van hare wederzijdsche beweringen;

de beweegredenen en het eindoordeel.

De beslissing wordt gedagteekend, met vermelding van de plaats waar zij is gevallen; zij wordt door ieder der scheidsmannen onderteekend.

518. Bijaldien de minderheid weigert te teekenen, maken de andere scheidsmannen daarvan melding; de beslissing heeft dan dezelfde kracht, alsof zij door allen geteekend was.

519. Binnen acht dagen, gerekend van den dag der beslissing, moet een der scheidsmannen de minuut daarvan nederleggen ter griffie van het kantongerecht, binnen welks rechtsgebied de beslissing is gevallen.

De griffier schrijft eene akte van nederlegging aan den voet of op den kant van de nedergelegde minuut; hij onderteekent haar met den scheidsman, die de nederlegging gedaan heeft.

De griffier mag de voor het opmaken der akte verschuldigde kosten en voorschotten niet terugvorderen van de scheidsmannen; zij moeten worden betaald door of verhaald op partijen zelve.

520. De scheidsmannen zijn gehouden om, met en benevens de minuut van hunne beslissing, tevens ter griffie neder te leggen de oorspronkelijke akte van hunne benoeming of een authentiek afschrift daarvan.

521. Eene beslissing van scheidsmannen, van welken aard ook, is niet voor verzet vatbaar.

522. Eene beslissing van scheidsmannen mag langs den gewonen weg van executie worden ten uitvoer gelegd uit kracht van een bevelschrift van den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied de beslissing gevallen is.

Dit bevel wordt geschreven op de minuut en wordt overgeschreven op de uitgifte daarvan.

523. Van geschillen, rakende de tenuitvoerlegging van eene beslissing van scheidsmannen, neemt de gewone rechter kennis.

Vierde Afdeeling.

Van de voorziening tegen de beslissing van scheidsmannen.

524. Beroep van eene beslissing van scheidsmannen is alleen toegelaten, zoo het vermogen daartoe bij het compromis is voorbehouden.

Dit voorbehoud is echter nietig, indien het gemaakt is ten aanzien van eene zaak, in welke de rechter, voor wien het geschil anders had moeten gebracht zijn, zonder beroep zou hebben moeten beslissen.

525. Het beroep van de beslissing van scheidsmannen staat ter kennisneming van het hof van justitie.

526. Het rechtsmiddel van request-civiel tegen eene beslissing van scheidsmannen is niet-ontvankelijk, zelfs al waren partijen anders overeengekomen.

527. Van eene niet voor beroep vatbare beslissing van scheidsmannen kan de vernietiging gevorderd worden in de volgende gevallen:

1°. indien de beslissing gewezen is buiten de grenzen van het compromis;

2°. indien de beslissing gewezen is op een compromis, hetwelk van onwaarde of vervallen is;

3°. indien de beslissing gewezen is door scheidsmannen, welke niet bevoegd waren te beslissen in afwezigheid van de andere;

4°. indien er beslist is over zaken, welke niet zijn geëischt of indien meer is toegekend dan gevorderd;

5°. indien de beslissing inhoudt tegenstrijdige bepalingen;

6°. indien de scheidsmannen hebben nagelaten te beslissen over een of meer der bij het compromis aan hun oordeel onderworpen punten;

7°. indien procesvormen, welke zijn voorgeschreven op straffe van nietigheid, zijn overtreden, doch dit alleen in het geval, wanneer, bij een uitdrukkelijk beding in het compromis, de scheidsmannen verplicht zijn geworden de regelen der gewone procesorde na te komen;

8°. indien er beslist is op stukken, welke, na de beslissing van scheidsmannen, voor valsch zijn erkend of als zoodanig verklaard;

9°. Indien na de beslissing afdoende stukken mochten gevonden zijn, welke door toedoen van een der partijen werden teruggehouden;

10°. indien de beslissing berust op ontdekt bedrog of arglist, in de procedure gepleegd.

528. De eisch tot vernietiging is slechts ontvankelijk indien zij wordt ingesteld binnen drie maanden, gerekend van den dag van de nederlegging ter griffie van de beslissing van scheidsmannen.

In de gevallen, genoemd onder nos. 8, 9 en 10 van het vorige artikel, begint de termijn van drie maanden eerst te loopen van den dag waarop, hetzij de valschheid, hetzij het bedrog of de arglist is gebleken, of de stukken ontdekt zijn, met dien verstande, dat in deze gevallen slechts schriftelijk bewijs ten aanzien van dien dag is toegelaten.

529. De eisch tot vernietiging moet gedaan worden bij verzoekschrift aan den rechter, door wien het bevel tot uitvoering gegeven is.

530. Deze rechter beslist over dien eisch; partijen zijn bevoegd om zich, zoo daartoe gronden zijn, tegen dit vonnis te voorzien, evenals in gewone rechtszaken.

531. Indien de scheidsmannen ten aanzien van de verliezende partij in het hoogste ressort verhaal bij lijfsdwang hebben toe-

gestaan en deze vermeent, dat dit dwangmiddel, in het gegeven geval, niet is toegelaten, is deze bevoegd om bij den rechter in artikel 529 vermeld, de vernietiging van dat gedeelte der beslissing te vorderen, binnen den termijn en op de wijze, bij de artikelen 528 en 529 voorgeschreven, en zulks niettegenstaande alle daarmede strijdige in het compromis voorkomende bepalingen.

Vijfde Afdeeling.

Van het uiteinde der gedingen voor scheidsmannen.

532. De dood van eene der partijen doet de gevolgen van het compromis of van het beding, in het laatste lid van artikel 500 vermeld, niet ophouden; ook de macht der scheidsmannen wordt niet geacht daardoor te zijn herroepen.

De loop van de termijnen van het compromis wordt echter ten aanzien van de erfgenamen van den overledene geschorst tot na het einde van de termijnen van boedelbeschrijving en van het recht van beraad.

533. De last der scheidsmannen houdt op door hunne beslissing.

534. Zij houdt insgelijks op:

1° door verloop van den termijn bij het compromis bepaald, of hangende het geding door partijen verlengd;

2°. na verloop van zes maanden, te rekenen van de dagteekening van de acte van aanneming, indien een andere termijn niet bepaald is;

3°. door de eenstemmig door partijen gedane herroeping van de opdracht aan scheidsmannen.

535. De last der scheidsmannen houdt insgelijks op door den dood, de aangenomen wraking of het ontslag van een of meer hunner.

Indien echter het tegendeel niet is bedongen, benoemen in die gevallen, òf partijen, òf, zoo deze deswege niet onderling kunnen overeenkomen, op de vordering van eene of van beide de partijen, de bij artikel 504 aangewezen rechter nieuwe scheidsmannen, met last om het geding op de laatste acten voort te zetten.

TWEEDE TITEL.

VAN PROCEDURES BETREKKELIJK ERFENISSEN.

Eerste Afdeeling.

Van verzegeling.

536. De kantonrechter van de plaats, waar na overlijden verzegeling moet plaats hebben, verricht de verzegeling in tegenwoordigheid van den griffier.

Hij bedient zich te dien einde van een daartoe bestemd zegel.

Hij stelt een bewaarder van de gelegde zegels aan en benoemt daartoe bij voorkeur den persoon door den belanghebbende aanbevolen, indien deze hem toeschijnt de vereischten daartoe te bezitten.

537. Verzegeling mogen vorderen:

1°. de overgebleven echtgenoot en al degenen, die mochten beweren eenig recht te hebben tot de nalatenschap of de gemeenschap;

2°. elke schuldeischer van de nalatenschap, voorzien van een executorialen titel, of anders na summier onderzoek door den kantonrechter van de gegrondheid van zijne vordering en van zijn belang bij eene verzegeling;

3°. ingeval personen als onder 1°. vermeld niet tegenwoordig zijn, diegenen, die in dienst waren van den overledene of met hem samenwoonden;

4°. uitvoerders van den uitersten wil;

5°. naastbestaanden van belanghebbende minderjarigen of onder curateele gestelden, indien dezen niet van voogden of van curators voorzien, of hunne voogden of curators niet tegenwoordig zijn.

538. Verzegeling heeft ambtshalve plaats, ingeval de minderjarige of onder curateele gestelde in eene nalatenschap belang- of medebelanghebbende niet voorzien is van een voogd of curator, of indien de voogd of curator, of de echtgenoot van den overledene, of een der erfgenamen, niet tegenwoordig is, of indien de overledene is openbare bewaarder van eenige zaken.

In dit laatste geval mag de verzegeling niet plaats hebben, dan ten aanzien van in deze bewaarhouding begrepen voorwerpen.

De verzegeling uit hoofde van niet-tegenwoordigheid geschiedt echter niet, indien de niet-tegenwoordige bij authentieke akte een gemachtigde heeft aangesteld, ten einde hem in de nalatenschap of nalatenschappen, welke hem mochten te beurt vallen, te vertegenwoordigen, en deze zich tegen de verzegeling verzet.

539. Van de verzegeling moet door een proces-verbaal blijken, hetwelk moet vermelden:

1°. den dag en het uur, mitsgaders de beweegredenen tot de verzegeling;

Indien deze mocht gevorderd of gedaan zijn eerst na de begrafenis, moet ook daarvan de reden worden opgegeven;

2°. de voornaam, naam en de woonplaats van hem, op wiens vordering de verzegeling geschiedt, en de keuze van woonplaats in de hoofdplaats van het eiland, waar de verzegeling gedaan is, indien hij daar niet woont;

3°. de beslissing door den kantonrechter krachtens artikel 537 n°. 2 genomen, of wel de vermelding van den executorialen titel, uit kracht waarvan de vordering is gedaan;

4°. de verschijning en de vorderingen der partijen;

5°. de opgave der plaatsen en der voorwerpen, waarop het zegel gezet is, en eene korte beschrijving van de goederen, welke buiten verzegeling zijn gebleven;

6°. de namen, de woonplaats en het beroep van den bewaarder;

7°. den eed bij de sluiting van de verzegeling, welke naar de wijze van ieders godsdienstige gezindheid moet worden afgelegd door degenen, welke het huis bewonen, alwaar de verzegeling is gedaan, dat zij niets verduisterd hebben, noch gezien hebben, noch weten, dat er iets verduisterd is, hetzij middellijk of onmiddellijk.

Wie niet tot eene erkende godsdienstige gezindheid behoort, legt eene plechtige verklaring af, nadat hem zal zijn voorgehouden de strafbepaling op het geven van een valsche getuigenis voor den rechter.

540. Indien bij de verzegeling een niet-verzegelde uiterste wil mocht worden gevonden, wordt daarvan in het proces-verbaal melding gemaakt, en indien eene zoodanige onderhandsche beschikking wordt gevonden, als bedoeld is bij artikel 961 van het

Burgerlijk Wetboek, handelt de kantonrechter daarmede bovendien overeenkomstig artikel 962 van dat Wetboek.

541. Bijaldien er bij de verzegeling verzegelde papieren gevonden zijn, omschrijft de kantonrechter in het proces-verbaal den uitwendigen toestand daarvan en van het zegel, gelijk mede het opschrift, zoo er een is; hij waarmerkt voorts met de tegenwoordige partijen, bijaldien deze kunnen schrijven, den omslag en geeft dag en uur op, waarop hij het pakket zal openen. Hij maakt ook van dit alles melding in zijn proces-verbaal. Deze mededeelingen moeten de partijen onderteekenen; zoo dit niet geschiedt, vermeldt de rechter de reden van hunne weigering of hun onvermogen.

Indien uit het opschrift of anderszins blijkt, dat de papieren niet tot de nalatenschap behooren, dat derzelver opening is verboden, of dat de overledene deswege eene bijzondere bestemming heeft aangeduid, geeft de kantonrechter, na oproeping van de belanghebbenden, die papieren gesloten aan hen over, indien niemand zich daartegen verzet, of beveelt anders, dat zij ongeopend ter griffie van het kantongerecht moeten worden bewaard, ten einde naderhand te worden uitgereikt aan wien dit zal bevonden worden te behooren.

542. Ten bepaalden dage, en zonder dat er eenige oproeping noodig is, opent de kantonrechter de pakketten, welke niet behooren tot degene waarvan in het laatste lid van het vorige artikel wordt gehandeld; hij doet van den staat daarvan blijken en beveelt de voorloopige overlegging daarvan ter griffie van het kantongerecht ter beschikking van de belanghebbenden.

Alles onverminderd de formaliteiten, bij den twaalfden titel des tweeden boeks van het Burgerlijk Wetboek ten aanzien van het openen van geheime uiterste willen voorgeschreven.

543. Indien iemand zich tegen de verzegeling verzet, of indien men bij de verzegeling beletselen ontmoet, of ook indien zich, hetzij vóór, hetzij gedurende de verzegeling, zwarigheden opdoen, beslist de kantonrechter daarover in kort geding behoudens hooger beroep binnen veertien dagen na zijne beslissing.

Te dien einde wordt de verzegeling gestaakt, en stelt de kantonrechter, buiten, of, naar gelang van omstandigheden, zelfs binnen het huis, bewaarders aan.

De kantonrechter is echter bevoegd om, indien de zaak uitstel niet gedoogt, bij voorraad daarover te beschikken, in afwachting van de beslissing in kort geding.

544. Indien er in den boedel roerende goederen niet worden gevonden, doet de kantonrechter daarvan in zijn proces-verbaal blijken.

Bevinden er zich in den boedel roerende goederen, welker gebruik noodzakelijk is voor de huisgenooten, of welke niet gevoegelijk kunnen worden verzegeld, dan neemt de kantonrechter daarvan in zijn proces-verbaal eene summiere beschrijving op.

Indien handelspapier in den boedel gevonden wordt, hetwelk niet buiten schade zou kunnen worden verzegeld, omschrijft de kantonrechter dat in zijn proces-verbaal en reikt het aan de belanghebbenden uit.

Tweede Afdeeling.

Van verzet tegen ontzegeling.

545. Hij, die recht heeft om tegenwoordig te zijn bij het opmaken van den inventaris, is bevoegd om tegen het lichten van de zegels in zijne afwezigheid verzet te doen.

546. Het verzet tegen het lichten van de zegels geschiedt bij eene geschreven of mondelinge verklaring van den opposant, welke de rechter in zijn proces-verbaal van verzegeling moet opnemen met vermelding van de redenen van het verzet en van de gekozen woonplaats in de hoofdplaats des eilands, waar de verzegeling plaats heeft, zoo de opposant daar niet woont.

Derde Afdeeling.

Van ontzegeling.

547. Behalve in het geval van dringende noodzakelijkheid, ter beoordeeling van den kantonrechter, mag het zegel niet worden opgeheven dan ten minste drie volle dagen nadat het gelegd is.

548. Indien een of meer van de erfgenamen minderjarig en zonder voogden zijn, mag de rechter tot de ontzegeling niet overgaan, alvorens in hunne voogdij is voorzien.

549. Hij die volgens artikel 537 het recht heeft om verzegeling te laten doen, is ook bevoegd om de ontzegeling te vorderen, uitgezonderd alleen hij, die het zegel heeft doen leggen krachtens het bepaalde onder 3°. van dat artikel.

550. De formaliteiten om tot ontzegeling te mogen overgaan, zijn:

1°. de vordering daarvan, op het proces-verbaal van verzegeling aangeteekend met de gekozen woonplaats in de hoofdplaats des eilands waar de verzegeling gedaan is, indien de verzoeker aldaar niet woont en indien zulks niet reeds geschied is;

2°. een bevel tot ontzegeling van den kantonrechter, den dag en het uur daarvoor bevattende;

3°. eene aanmaning om bij de ontzegeling tegenwoordig te zijn, welke ten minste vier en twintig uren voor de ontzegeling gedaan moet worden aan den overgebleven echtgenoot, aan de vermoedelijke erfgenamen, voor zooverre die bekend zijn, aan de uitvoerders van den uitersten wil, aan de schuldeischers op wier vordering de verzegeling gedaan is en aan allen die tegen eene ontzegeling buiten hunne tegenwoordigheid zijn opgekomen.

De aanmaning geschiedt aan de gekozen woonplaats voor de laatstgenoemde schuldeischers en opposanten; zij behoeft overigens niet te geschieden aan de overige opgenoemde personen, indien zij buiten het eiland woonachtig zijn, doch de kantonrechter wijst voor hen op hunne kosten een notaris of ander vertrouwd persoon aan om hen, bij hunne afwezigheid, bij de opheffing der zegels en de beschrijving des boedels te vertegenwoordigen.

551. De overgebleven echtgenoot, de vermoedelijke erfgenamen, of degenen, die hen vertegenwoordigen, en de uitvoerders van den uitersten wil, mogen bij al de zittingen van ontzegeling en boedelbeschrijving tegenwoordig zijn.

Het staat den kantonrechter vrij om, na de eerste zitting, de overige volgens het voorgaande artikel geroepenen bij de volgende zittingen niet anders toe te laten dan gezamenlijk door één gemachtigde op hunne kosten vertegenwoordigd, omtrent wien zij zonder uitstel moeten overeenkomen, of die anders door den kantonrechter wordt benoemd.

Indien een van deze belanghebbenden echter beweert bijzondere of tegenstrijdige belangen te hebben, mag hij, op vergunning van den kantonrechter, in persoon blijven verschijnen, of wel zich op eigen kosten door een bijzonderen gemachtigde laten vertegenwoordigen.

552. De kantonrechter verricht de ontzegeling in tegenwoordigheid van den griffier.

Indien de kantonrechter, na daartoe gedane vordering, weigert de zegels op te heffen, mag binnen veertien dagen na zijne beschikking daartegen worden gekomen in hooger beroep.

553. Het proces-verbaal van ontzegeling moet vermelden:

1° de dag en het uur waarop die gedaan wordt;

2°. den naam en de woonplaats of gekozene woonplaats van hem die de ontzegeling gevorderd heeft;

3°. het bevel tot ontzegeling;

4°. de aanmaning bij 3° van artikel 550 voorgeschreven;

5°. de verschijning en al de vorderingen of beweringen van partijen;

6°. de herkenning van de zegels, de bevinding van deze als gaaf en ongeschonden, en, indien zij dit niet zijn, den toestand waarin zij worden gevonden en van de maatregelen, welke de kantonrechter dientengevolge noodig geoordeeld en genomen heeft;

7°. de namen van een notaris en van schatters, indien daartoe gronden zijn, door de belanghebbenden gekozen, of bij verschil door den kantonrechter benoemd, mitsgaders de eedsaflegging der schatters;

8°. de opgave van de zwarigheden en verschillen bij de ontzegeling ontstaan, waarop eene beslissing moet vallen. In dat geval verwijst de kantonrechter partijen naar eene terechtzitting in kort geding, met bepaling van dag en uur, waarop zij zonder oproeping of nadere aanmaning voor de behandeling van de zaak moeten verschijnen.

Tegen de beslissing van den kantonrechter, welke in het proces-verbaal van ontzegeling wordt opgenomen, mag binnen veertien dagen in beroep worden gekomen.

554. Indien bij opheffing van de zegels de reden van hunne legging niet is vervallen en bij die opheffing eene boedelbeschrijving moet plaats vinden, worden de zegels opgeheven naar gelang deze beschrijving vordert; aan het einde van elke zitting worden de zegels weder op het nog niet beschrevene, doch reeds ontzegelde, gelegd.

555. Ingeval de reden der verzegeling vervalt, eer de ontzegeling is geschied, of terwijl deze geschiedt, worden de zegels in eens opgeheven, en wordt de verdere tegenwoordigheid van den kantonrechter bij de boedelbeschrijving, indien deze gedaan of voortgezet mocht worden, overbodig.

Vierde Afdeeling.

Van inventarisatie of boedelbeschrijving.

556. Boedelbeschrijving mag na de opheffing van de zegels, indien daaromtrent de belanghebbenden eenstemmig zijn, onderhands worden opgemaakt in al de gevallen, waarin bij algemeene verordening niet uitdrukkelijk het tegendeel is bepaald.

De akte van boedelbeschrijving, door partijen onderteekend, moet ter griffie van het kantongerecht, waar het sterfhuis gevallen is, nadat partijen voor den kantonrechter hare deugdelijkheid hebben beëedigd of plechtig verzekerd, worden overgebracht.

557. Hij, die volgens artikel 537 het recht heeft om verzegeling te vorderen, is ook bevoegd om bij de ontzegeling inventarisatie of boedelbeschrijving te vorderen, uitgezonderd alleen hij, die het zegel heeft doen leggen krachtens het bepaalde onder 3° van dat artikel.

558. Indien bij de opheffing van de zegels tot boedelbeschrijving wordt overgegaan, geschiedt dit in tegenwoordigheid van de personen opgenoemd onder 3° van artikel 550, en op den voet als aldaar voor de ontzegeling is bepaald.

559. In de gevallen, waarin ook buiten verzegeling eene boedelbeschrijving wordt voorgeschreven, of waarin eene boedelbeschrijving op eene ontzegeling volgt, moet de boedelbeschrijving, behalve de formaliteiten van alle authentieke of onderhandsche akten, vermelden:

1°. de voornamen, namen en woonplaats van de tegenwoordige of vertegenwoordigde personen en van hunne vertegenwoordigers, van de niet-tegenwoordige, indien zij bekend en daartoe opgeroepen zijn, en van de schatters;

2°. de plaats, waar de beschrijving gedaan is en de goederen zijn gevonden;

3°. de korte beschrijving van de goederen met vermelding van de waardeering van de roerende goederen;

4°. de muntspeciën, alsmede, zooveel doenlijk, de hoedanigheden en het gewicht van het goud- en zilverwerk;

5°. de aanteekeningsboeken of registers, zoo er die zijn. Indien de beschrijving notarieel wordt opgemaakt, moet de notaris deze op de eerste en laatste bladzijde waarmerken; indien de boedelbeschrijving onderhandsch is, moet een der belanghebbenden, bij overeenkomst daartoe te kiezen, dit doen;

6°. de gevonden titels en de schriftelijke verbintenissen ten laste of ten bate des boedels;

7°. den eed bij het sluiten van de boedelbeschrijving, welke naar de wijze van ieders godsdienstige gezindheid hetzij in handen van den notaris, hetzij in handen van den kantonrechter moet worden afgelegd door hen, die vóórdien in het bezit van de goederen zijn geweest of het huis bewoond hebben, waarin die goederen zich hebben bevonden, dat zij niets hebben verduisterd, noch gezien hebben, noch weten, dat iets verduisterd is. Wie niet tot een erkende godsdienstige gezindheid behoort, legt eene plechtige verklaring af, nadat hem de strafbepaling op het geven van valsche getuigenis voor den rechter zal zijn voorgehouden;

8°. dat gehandeld is met in den boedel gevonden testamenten en met niet tot de nalatenschap behoorende papieren overeenkomstig het voorschrift van de artikelen 540, 541 en 542, en aan wien de effecten en papieren des boedels zijn overgegeven, hetzij krachtens de wet, hetzij volgens overeenkomst der belanghebbenden.

560. Indien bij de boedelbeschrijving zwarigheden of verschillen ontstaan, moeten de partijen benevens de notaris die haar opmaakt, zich vervoegen voor den kantonrechter, om daarop in kort geding te beslissen, behoudens hooger beroep binnen veertien dagen na die beslissing.

Het laatste lid van artikel 543 is ten deze toepasselijk.

Vijfde Afdeeling.

Van verkoop van de roerende goederen.

561. Indien al de erfgenamen meerderjarig zijn en het vrije beheer van hunne goederen hebben, mag de verkoop van de roerende goederen, behoorende tot eene nalatenschap, geschieden op zoodanige plaats en wijze, als de belanghebbenden zijn overeengekomen.

562. Indien er verkoop moet plaats hebben van roerende goederen, waarbij minderjarigen, onder curateele gestelden of afwezigen belang hebben, of indien de erfgenamen niet eenstemmig zijn, moet de verkoop in het openbaar door een daartoe bevoegden ambtenaar worden gedaan overeenkomstig de plaatselijke gebruiken.

563. Indien echter alle belanghebbenden daarin toestemmen, is de kantonrechter, ook wanneer onder de belanghebbenden minderjarigen of onder curateele gestelden zijn, naar gelang van omstandigheden bevoegd om toe te staan, dat de verkoop geschiede op eene der andere wijzen, voorgeschreven bij artikel 442 van het Burgerlijk Wetboek.

564. Indien de verkoop in het openbaar moet geschieden, bepaalt de kantonrechter, indien en voor zooverre eene der partijen zulks verlangt, den dag daartoe en wijst den openbaren ambtenaar aan, die dezen verkoop zal doen.

Hij laat tevens van zijne beslissing aan de overige belanghebbenden kennis geven op zoodanige wijze en binnen zoodanigen tijd, als hij naar de omstandigheden zal vermeenen te behooren.

565. De verkoop heeft plaats zoowel bij afwezigheid als in tegenwoordigheid van de belanghebbende partijen.

Ingeval er zwarigheden rijzen, beslist de kantonrechter daarover bij voorraad in kort geding.

Zesde Afdeeling.

Van verkoop van de onroerende goederen.

566. Bijaldien de onroerende goederen alleen aan meerderjarigen toebehooren, die het vrije beheer van hunne goederen hebben, worden die goederen verkocht op zoodanige wijze, als de belanghebbenden overeenkomen.

567. Indien er verkoop moet plaats hebben van onroerende goederen, voor het geheel of ten deele toebehoorende aan minderjarigen, onder curateele gestelden of afwezigen, of ook indien de erfgenamen niet eenstemmig zijn, moet die verkoop plaats hebben op de wijze, voorgeschreven bij artikel 448 van het Burgerlijk Wetboek.

568. Indien al de belanghebbenden daarin toestemmen, is de kantonrechter, ook ingeval er zich minderjarigen of onder curateele gestelden onder die belanghebbenden bevinden, naar

gelang van omstandigheden, bevoegd om toe te staan, dat de verkoop van die onroerende goederen geschiede op de wijze, voorgeschreven bij artikel 449 van het Burgerlijk Wetboek.

569. Indien de verkoop in het openbaar moet geschieden, bepaalt de kantonrechter, indien en voor zooverre eene der partijen zulks verlangt, daartoe den dag en wijst den notaris aan, ten wiens overstaan de verkoop zal geschieden. De kantonrechter laat tevens van zijne beslissing aan de overige belanghebbenden kennis geven op zoodanige wijze en binnen zoodanigen tijd, als hij naar gelang van omstandigheden vermeent te behooren.

570. De verkoop mag plaats hebben zoowel buiten als in tegenwoordigheid van de belanghebbende partijen.

571. Ingeval er zwarigheden ontstaan, beslist de kantonrechter daarover bij voorraad in kort geding.

Zevende Afdeeling.

Van de verdeeling.

572. De rechtsvordering tot boedelscheiding wordt bij den kantonrechter op de gewone wijze aanhangig gemaakt.

573. Het vonnis, waarbij eene boedelscheiding wordt bevolen, moet, indien de belanghebbenden daarover niet overeenkomen, inhouden de benoeming van een notaris, ten wiens overstaan de scheiding behoort te worden tot stand gebracht.

De rechter is ook bevoegd om den dag te bepalen, waarop partijen gehouden zijn zonder nadere oproeping te verschijnen.

574. Bijaldien in den loop der werkzaamheden van de scheiding zwarigheden ontstaan, maakt de notaris daarvan een afzonderlijk proces-verbaal op, behelzende de beweringen van partijen.

Hij legt een afschrift daarvan neder ter griffie van het kantongerecht; de kantonrechter laat partijen, na ontvangst van een door de meest gereede partij daartoe ingediend verzoekschrift, ter openbare zitting oproepen voor de behandeling van de zaak.

575. Indien, gedurende de werkzaamheden der scheiding, het noodig bevonden wordt, dat eenige roerende goederen verkocht worden, wordt daartoe overgegaan, overeenkomstig de voorschriften van het Burgerlijk Wetboek en van de vijfde afdeeling van dezen titel.

576. De notarissen zijn verplicht aan elke der partijen zoodanige afschriften van of uittreksels uit de acte van scheiding af te geven, als iedere belanghebbende vordert.

Achtste Afdeeling.

Van het voorrecht van boedelbeschrijving.

577. Bijaldien de erfgenaam, die zich beraadt, zich overeenkomstig artikel 1053 van het Burgerlijk Wetboek wil doen machtigen tot den verkoop van tot de nalatenschap behoorende goederen, doet hij te dien einde verzoek aan den kantonrechter, in wiens rechtsgebied de nalatenschap is opengevallen.

578. Indien de erfgenaam, die de nalatenschap onder voorrecht van boedelbeschrijving heeft aanvaard, overgaat tot den verkoop van tot die nalatenschap behoorende roerende of onroerende goederen, is hij gehouden om zich te gedragen naar de voorschriften, vervat in artikel 1060 van het Burgerlijk Wetboek.

579. Indien een beneficiaire erfgenaam, op de daartoe aan hem gedane sommatie van schuldeischers of belanghebbenden, weigert of nalaat de zekerheid te stellen, vermeld in artikel 1061 van het Burgerlijk Wetboek, is de kantonrechter bevoegd om hem na verloop van acht dagen op verzoek van belanghebbenden, te doen oproepen en om, indien hij alsdan weigerachtig blijft of niet verschijnt, een curator te benoemen om te handelen zooals bij het tweede lid van voormeld artikel is voorgeschreven.

580. Een beneficiaire erfgenaam moet de rechtsvorderingen, welke hij ten laste van de nalatenschap mocht hebben, tegen de overige erfgenamen instellen; indien er andere erfgenamen niet zijn, of indien alle erfgenamen die rechtsvorderingen willen instellen, geschiedt zulks tegen een curator over de onder voorrecht van boedelbeschrijving aanvaarde nalatenschap, die op dezelfde wijze wordt benoemd als een curator over eene onbeheerde nalatenschap.

Negende Afdeeling.

Van den curator van eene onbeheerde nalatenschap.

581. De curator van eene onbeheerde nalatenschap, die wil overgaan tot den verkoop van tot die nalatenschap behoorende

roerende of onroerende goederen, moet in acht nemen de formaliteiten, ten aanzien van den verkoop van goederen, aan minderjarigen toebehoorende, voorgeschreven bij de artikelen 562, 563 en 567.

DERDE TITEL.

Van boedelafstand.

582. Boedelafstand geschiedt, wanneer een schuldenaar, die zich buiten staat bevindt om zijne schulden te betalen, al zijne goederen aan zijne schuldeischers overlaat.

583. Boedelafstand behoeft de vrijwillige aanneming van de schuldeischers. Hij heeft niet anders ten gevolge dan hetgeen voortspruit uit de bepalingen van de overeenkomst zelve tusschen hen en den schuldenaar aangegaan; behoudens de bepaling van het volgend artikel.

584. Boedelafstand draagt den eigendom aan de schuldeischers niet over; hij geeft hun alleen het recht om de goederen te hunnen voordeele te doen verkoopen en er de vruchten van te trekken tot de verkooping toe.

Hetgeen na de voldoening van alle de schuldeischers van de opbrengst van den verkoop overblijft, wordt aan den schuldenaar uitgekeerd.

VIERDE TITEL.

Van middelen tot bewaring van zijn recht.

Eerste Afdeeling.

Van het beslag tot revindicatie van roerende goederen.

585. Ieder, die recht heeft tot revindicatie of reclame van roerend goed, is bevoegd om dit in beslag te doen nemen.

586. Tot het leggen van dit beslag mag slechts worden overgegaan krachtens een bevelschrift van den kantonrechter, uitgevaardigd op een verzoekschrift, waarbij de goederen kortelijk moeten zijn omschreven, op straffe van vergoeding van kosten, schade en interesten, zoowel tegen de partij, als tegen den deurwaarder, die tot inbeslagneming, zonder zoodanig bevelschrift, zal zijn overgegaan.

587. De kantonrechter is bevoegd om het leggen van dergelijk beslag zelfs op Zondag toe te staan.

588. Indien degene, bij wien de goederen, welke men wil in beslag nemen, zich bevinden, de deuren weigert te openen of zich tegen de inbeslagneming verzet, behoort de beslaglegger zich onverwijld te vervoegen bij den kantonrechter, doch inmiddels het beslag te doen staken, onverminderd de bevoegdheid van den beslaglegger om een of meer wachten aan de deur te plaatsen.

589. Dit beslag geschiedt in denzelfden vorm als de inbeslagneming bij executie van roerende goederen.

590. Binnen acht dagen na het leggen van het beslag moet de beslaglegger bij verzoekschrift den eisch instellen tot vanwaardeverklaring van het beslag. Deze eisch, mitsgaders de eisch tot opheffing van het beslag, moeten gebracht worden voor den bevoegden rechter van den persoon, tegen wien de inbeslagneming gedaan is.

Indien het verzoekschrift tot vanwaardeverklaring niet binnen den bepaalden termijn is ingediend, vervalt het beslag van rechtswege.

Tweede Afdeeling.

Van inbeslagneming of arrest in handen van den schuldenaar.

591. De kantonrechter is bevoegd om aan iederen schuldeischer, die hem summierlijk van de deugdelijkheid van zijne schuldvordering doet blijken en aantoont, dat er gegronde vrees bestaat voor verduistering door den schuldenaar van zijne roerende of onroerende goederen, verlof te verleenen om conservatoir beslag te doen leggen op de roerende goederen van dien schuldenaar; hij is ook bevoegd om, daartoe gronden vindende, den schuldenaar vooraf in zijn belang te hooren.

592. In de beschikking waarbij het verlof verleend wordt, moet het bedrag der schuldvordering, tot welker verzekering het beslag mag worden gelegd, worden uitgedrukt.

593. De kantonrechter is, dit verlof verleenende, tevens bevoegd om te gelasten, dat het beslag slechts mag geschieden onder het stellen van zekerheid voor de kosten, schade en interesten, welke het beslag zou kunnen veroorzaken.

In dat geval moet de beslaglegger de zekerheid doen aanbieden bij het exploit van inbeslagneming, en staat het den gearresteerde vrij om, de aangeboden zekerheid niet voldoende achtende, zich deswege in kort geding te voorzien. Desniettemin mag alsdan het beslag voorloopig worden gelegd.

594. De formaliteiten, voorgeschreven voor de inbeslagneming bij executie van roerende goederen, zijn ook ten deze toepasselijk.

595. Degene, tegen wien het verlof tot inbeslagneming van zijne roerende goederen verleend is, is bevoegd om onverwijld daartegen op te komen.

596. De rechter moet de opheffing van het beslag gelasten:

1°. indien de schuldenaar genoegzame zekerheid heeft gesteld voor de voldoening van de schuldvordering, waarvoor het beslag is gelegd;

2°. indien, na verhoor van partijen, summierlijk van de ondeugdelijkheid van de vordering of van het onnoodige van het beslag mocht blijken.

Van rechtswege vervalt dit beslag, indien het verzoekschrift tot vanwaardeverklaring niet is ingediend binnen acht dagen nadat het beslag is gelegd.

In al deze gevallen wordt de beslaglegger veroordeeld tot vergoeding van kosten, schade en interesten, indien daartoe gronden aanwezig zijn.

597. De rechter is bevoegd om de tenuitvoerlegging van de in de vorige artikelen vermelde bevelschriften en beslissingen te bevelen met of zonder borgtocht, niettegenstaande verzet of hooger beroep.

598. Het verzoekschrift tot vanwaardeverklaring van het beslag moet worden gebracht voor den rechter, die bevoegd is om van de schuldvordering, voor welke het beslag gelegd is, kennis te nemen.

Derde Afdeeling.

Van arrest onder derden.

599. Behoudens het geval, in de tweede afdeeling van den tweeden titel des tweeden boeks vermeld, is iedere schuldeischer,

uit kracht van authentieke of onderhandsche bescheiden, bevoegd om beslag te doen leggen onder handen van derden op de gelden en goederen aan zijn schuldenaar verschuldigd of toebehoorende of zich tegen afgifte daarvan te verzetten.

Indien bescheiden niet bestaan, is de kantonrechter van de woonplaats van den schuldenaar, en zelfs die, binnen wiens rechtsgebied derden, onder welke zich gelden en goederen bevinden, woonachtig zijn, bevoegd om op een verzoekschrift verlof te geven tot het leggen van arrest. De bepalingen van artikel 593 zijn in dit geval mede toepasselijk.

De rechter moet echter het arrest opheffen indien behoorlijke borgstelling heeft plaats gehad voor het beloop der som, voor welker zekerheid het beslag gelegd is.

600. Ieder exploit van arrest moet bevatten de omschrijving van de bescheiden, of de vermelding van 's rechters verlof, mitsgaders de som, waarvoor de inbeslagneming gedaan is.

Niet vereffende vorderingen en de kosten, waarin de schuldenaar zou kunnen worden veroordeeld, worden door den rechter voorloopig begroot.

Het exploit moet insgelijks bevatten de verkiezing van eene woonplaats ter plaatse, alwaar de derde, onder wien beslag gelegd is, woonachtig is, indien de beslaglegger aldaar zijne woonplaats niet heeft.

Alles op straffe van nietigheid van het gedaan arrest.

601. Het exploit van eene inbeslagneming onder ontvangers of andere bewaarders van openbare kassen of gelden moet beteekend worden aan die ambtenaren, of degenen die zich aan het hoofd van het kantoor bevinden; zij zijn verplicht om het oorspronkelijke voor gezien te teekenen. Ingeval van weigering moet de deurwaarder daarvan melding maken.

602. Binnen acht dagen na het doen van het beslag is de beslaglegger, op straffe van nietigheid van het arrest, verplicht om onder overlegging van een afschrift van het exploit van inbeslagneming, bij den rechter, binnen wiens rechtsgebied de schuldenaar woont, bij verzoekschrift den eisch tot vanwaardeverklaring in te stellen.

Deze rechter is ook bevoegd om kennis te nemen van een eisch tot opheffing van het arrest.

Indien de schuldenaar op een ander eiland woont, wordt de termijn van beteekening door artikel 8 geregeld.

603. Indien de schuldenaar opheffing van het arrest bekomt, wordt de beslaglegger veroordeeld tot vergoeding van kosten, schade en interesten, indien daartoe gronden aanwezig zijn.

604. Indien de inbeslagneming van waarde verklaard is, is de beslaglegger verplicht om binnen den tijd van eene maand na de uitspraak van het vonnis, bij den bevoegden rechter van den derden gearresteerde, onder overlegging van een afschrift van het vonnis, een verzoekschrift in te dienen ten einde den derden gearresteerde te doen oproepen om ter terechtzitting verklaring te doen van hetgeen hij van den gearresteerde onder zich heeft, of aan hem verschuldigd is; voorts om te worden veroordeeld om dat, wat diensvolgens blijken zal aan den gearresteerde toe te komen, af te geven, of ter executie over te geven, ten behoeve van den beslaglegger ten einde daaraan diens vordering te verhalen, en om bij gebreke van het doen van der vermelde verklaring, te worden verwezen tot de voldoening van het bedrag der vordering, waarvoor het beslag deugdelijk is verklaard, met de interesten en kosten, evenals ware hij daarvan zuivere schuldenaar.

Wanneer de beslaglegger den in het eerste lid bedoelden termijn laat verloopen, zijn de betalingen door dien derde gedaan van waarde. Bij de oproeping worden de gewone termijnen in acht genomen.

605. De verklaring moet met redenen zijn omkleed; zij moet inhouden een staat van de gelden of roerende goederen, welke de derde gearresteerde onder zich heeft; de vermelding van de oorzaak en van het bedrag van diens schuld; van de betalingen op rekening, zoo die mochten hebben plaats gehad, en van de wijze van schuldkwijting, indien de derde gearresteerde beweert niets meer schuldig te zijn, en in allen gevalle de andere inbeslagnemingen, welke onder hem mochten zijn gedaan.

606. De verklaring wordt ten dage dienende ter terechtzitting gedaan, en moet schriftelijk, door of namens den derden gearresteerde onderteekend, worden overgegeven.

607. Indien de verklaring van den derden gearresteerde deugdelijk wordt bevonden en indien hij niet betwist de gevraagde veroordeeling tot afgifte, moeten hem al de kosten aan zijne zijde gevallen worden goedgedaan; hij is niet verplicht tot eenige af- of overgifte, dan tegen voldoening of onder korting van die kosten.

608. Indien de gronden, waarop de derde gearresteerde zijne verplichting tot het afleggen van eene verklaring betwist, worden verworpen, bepaalt de rechter den dag waarop hij alsnog zijne verklaring zal hebben uit te brengen, tevens met verwijzing in de kosten.

609. Indien de derde gearresteerde op de oproeping ter verklaring, of op den dag bij het vorige artikel vermeld, nalatig blijft in het uitbrengen van zijne verklaring, verleent de rechter tegen hem verstek en veroordeelt hem uit kracht daarvan, tot betaling van het bedrag der vordering, waarvoor het beslag gedaan is, met de interesten en kosten, evenals ware hij daarvan zuiver schuldenaar.

610. De derde gearresteerde is echter bevoegd om onder aanbod van betaling der kosten, tegen dit vonnis in verzet te komen; indien alsdan, na gedane verklaring, blijkt, dat hij aan dengene, tegen wien beslag gedaan is, niets verschuldigd is, of dat hij van dezen niets onder zich heeft, wordt hij op het verzet ontlast van zijne veroordeeling tot betaling van het bedrag van de vordering, waarvoor het beslag is gelegd.

611. Indien op dit verzet blijkt, dat hij minder dan het bedrag van de vordering van den beslaglegger onder zich heeft of verschuldigd is, brengt de rechter zijne veroordeeling tot dit lagere bedrag terug en kan de derde gearresteerde volstaan met de voldoening of afgifte daarvan; de rechter is echter bevoegd om hem te veroordeelen tot vergoeding van de door zijne nalatigheid geleden kosten, schade en interesten.

612. De beslaglegger is bevoegd om te eischen dat de derde, onder wien het beslag gelegd is, de waarheid van zijne verklaring met eede of met eene plechtige verklaring bevestige.

613. Indien bij betwisting der verklaring de derde gearresteerde in het ongelijk gesteld wordt, verbetert de rechter die verklaring en verwijst hij den derden gearresteerde tot voldoening of afgifte van hetgeen zal zijn gebleken door dezen verschuldigd te zijn of onder dezen te berusten.

De rechter is voorts bevoegd om den derden gearresteerde te veroordeelen tot vergoeding van kosten, schade en interesten.

614. De derde gearresteerde is verplicht om de gelden, welke hij alzoo blijkt van den schuldenaar onder zich te hebben of aan

dezen schuldig te zijn, aan den beslaglegger uit te betalen, tot het bedrag van de aan hem bij het vonnis van deugdelijkverklaring toegewezen vordering. De beslaglegger is bevoegd om die gelden desnoods op den derden gearresteerde, uit kracht van het tegen hem gewezen vonnis, bij executie te verhalen.

615. Op gelijke wijze kan de derde gearresteerde worden gedwongen tot afgifte van de gearresteerde goederen, welke zijn gebleken onder hem te berusten; deze worden bij executie verkocht, en de kooppenningen aan den beslagger tot het bedrag van het aan hem verschuldigde uitbetaald.

616. Verzet tegen de afgifte van de opbrengst van in beslag genomen goederen wordt niet toegelaten.

617. Indien echter, vóórdat het vonnis tot afgifte tegen den derden gearresteerde, overeenkomstig de vordering bij artikel 604 vermeld, is gewezen, nog inbeslagnemingen door andere schuldeischers onder den derden gearresteerde zijn gedaan, wordt het vonnis tot afgifte geacht, ten behoeve van allen te zijn gewezen en wordt het gearresteerde of de opbrengst van dien onder allen verdeeld, naar het bedrag waarvoor elke vordering deugdelijk is verklaard, op de wijze, als in de derde afdeeling van den tweeden titel des tweeden boeks is bepaald. De derde gearresteerde mag niet tot de afgifte worden verplicht vóórdat alle onder hem gelegde beslagen zijn van waarde verklaard of opgeheven.

Ieder beslaglegger, wiens gelegd beslag van waarde is verklaard, is bevoegd om, indien andere beslagleggers hunne vorderingen tot deugdelijkverklaring niet op de voorgeschreven termijnen van rechtspleging vervolgen, in het tot dat einde hangende geding tusschen te komen en incidenteel te vorderen, dat een termijn van afdoening worde gesteld, na verloop waarvan het beslag, voor zooverre het alsdan niet van waarde zal zijn verklaard, als opgeheven wordt beschouwd.

618. Indien deze schuldeischers niet willen berusten in de verklaring, door den derden gearresteerde gedaan of door den rechter verbeterd, zijn zij bevoegd om, behoudens hun recht van tusschenkomst hangende het geding nopens de verklaring, den derden gearresteerde alsnog op te roepen tot nadere verklaring en verwijzing, overeenkomstig artikel 604; mits daartoe andere gronden en bewijsmiddelen bijbrengende, dan in het afgeloopen geding met andere schuldeischers zijn gebezigd.

619. Dit beslag mag niet gelegd worden:

1°. op goederen, welke de wet verklaard heeft niet voor inbeslagneming vatbaar te zijn;

2°. op in rechten toegewezen gelden tot onderhoud;

3°. op gelden en jaarwedden tot onderhoud, welke de erflater of schenker niet voor inbeslagneming vatbaar heeft verklaard.

Evenwel kunnen de voorwerpen, onder 2° en 3° begrepen, worden in beslag genomen wanneer zij moeten dienen tot verhaal van onderhoud waarop de beslaglegger zelf aanspraak heeft.

620. Bezoldigingen en pensioenen wegens ambten of bedieningen zijn niet voor beslag vatbaar, dan voor zoodanig gedeelte en op zoodanige wijze, als door de daartoe betrekkelijke algemeene verordeningen wordt bepaald.

621. De schuldeischer is bevoegd om het in deze afdeeling vermelde beslag uit krachte van authentieke of onderhandsche bescheiden ook te leggen onder zich zelven.

Echter mag het beslag krachtens onderhandsche bescheiden slechts worden gelegd na op het daartoe ingeleverde verzoekschrift verlof verkregen te hebben van den kantonrechter op het eiland, waar de beslaglegger woont.

De rechter is bevoegd om het beslag op te heffen nadat behoorlijke zekerheid is gesteld voor of betaling heeft plaats gehad van het bedrag der som, voor welke het beslag gelegd is.

622. Het beslag wordt gelegd bij een exploit gedaan aan dengene, te wiens laste het gelegd wordt.

Dit exploit moet bevatten de omschrijving van de bescheiden en, indien het onderhandsche bescheiden zijn, bovendien de vermelding van 's rechters verlof, voorts eene nauwkeurige vermelding van de goederen of schuldvorderingen waarop, en van de som waarvoor de inbeslagneming gedaan wordt.

Niet-vereffende vorderingen en de kosten, waarin de gearresteerde zou kunnen worden veroordeeld, worden door den rechter voorloopig begroot.

623. De artikelen 602, 603, 619 en 620 zijn ook op dit beslag van toepassing.

624. De rechter beslist over de geheele vordering bij één vonnis, tenzij hij mocht bevinden, dat een deel daarvan vroeger dan het andere kan worden afgedaan, in welk geval zulks zal mogen geschieden.

Indien de vordering geheel of gedeeltelijk wordt toegewezen, is de beslaglegger bevoegd om op datgene wat volgens het vonnis onder het beslag valt, het hem verschuldigde overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 614, 615 en 616 te verhalen.

625. Indien echter, vóórdat een vonnis gewezen is, krachtens hetwelk verhaal kan plaats hebben, inbeslagnemingen door andere schuldeischers onder den beslaglegger zijn gedaan, geldt dat vonnis ten aanzien van allen en zijn overigens de artikelen 617 en 618 toepasselijk, met dien verstande dat aan deze schuldeischers het in artikel 618 bedoelde recht toekomt, indien zij meenen, dat meer dan waarop de beslaglegger beslag heeft doen leggen, onder hem berust of door hem verschuldigd is.

Indien voordat het beslag van artikel 621 gelegd is, andere schuldeischers onder den in dat artikel bedoelden schuldeischer beslag hebben gelegd, komt het bepaalde in de artikelen 617 en 618 ook aan eerstgenoemden schuldeischer ten goede.

Vierde Afdeeling.

Van pandbeslag voor huren en pachten.

626. Verhuurders van gebouwen en landelijke eigendommen, hetzij daarvan eene huurcedul is opgemaakt of niet, zijn bevoegd om één dag na gedaan bevel, zonder verlof van den kantonrechter, of ook dadelijk, zonder voorafgaand bevel, met zoodanig verlof, voor verschenen huren in beslag te doen nemen de goederen, welke bij de artikelen 1166 en 1168 van het Burgerlijk Wetboek voor de huurpenningen verbonden zijn verklaard.

627. De goederen van denzelfden aard, voor zooveel die aan onderhuurders toebehooren, kunnen in beslag genomen worden voor huren, door den eersten huurder verschuldigd, maar de onderhuurders bekomen opheffing van het beslag indien zij bewijzen, dat zij zonder arglist hebben betaald.

Betalingen bij voorraad gedaan gelden alleen dan, indien deze zijn geschied overeenkomstig artikel 1599 van het Burgerlijk Wetboek.

628. Het beslag wordt gelegd op gelijke wijze als het beslag op roerende goederen: de persoon, tegen wien het beslag gelegd is, mag worden aangesteld tot bewaarder.

629. Indien beesten of werktuigen voor den landbouw, vruchten te velde of andere voortbrengselen van landbouw, welke reeds van den grond zijn afgescheiden, of de zoodanige, welke nog tak- en wortelvast zijn, in beslag zijn genomen, is de kantonrechter bevoegd om op verzoek van den executant, en na verhoor of behoorlijke oproeping van den geëxecuteerde, een geschikt persoon aan te stellen, ten einde voor de bebouwing, inzameling, bewerking of bereiding zorg te dragen.

630. Indien vruchten te velde of andere voortbrengselen van landbouw, hetzij reeds van den grond afgescheiden, hetzij nog tak- en wortelvast in beslag worden genomen, moet het proces-verbaal van inbeslagneming vermelden ieder stuk gronds, waarop die vruchten of voortbrengselen zich bevinden, den inhoud zoo na mogelijk en de ligging van den grond, en ten minste twee belendingen, alsmede de soort van de vruchten of andere voortbrengselen.

631. De in pandbeslag genomen goederen mogen eerst worden verkocht nadat het beslag bij vonnis van den daartoe bevoegden rechter van waarde is verklaard. De rechter is verplicht om vóór zijne beslissing dengene, tegen wien het beslag is gelegd, op te roepen ten einde in zijn belang te worden gehoord.

Indien het beslag, overeenkomstig artikel 1168 van het Burgerlijk Wetboek, onder een derde is gedaan, doet de rechter ook dezen oproepen om het van waarde te hooren verklaren.

Het beslag vervalt van rechtswege, indien de eisch tot vanwaardeverklaring niet bij een aan den kantonrechter gericht verzoekschrift is ingesteld binnen acht dagen nadat het is gelegd.

Deze termijn wordt, indien de schuldenaar op een ander eiland woont, door artikel 8 geregeld.

Vijfde Afdeeling.

Van beslag tegen schuldenaren, die niet in Curaçao eene bekende woonplaats hebben, en tegen vreemdelingen, die niet zijn ingezetenen van Curaçao.

632. Ieder schuldeischer, zelfs die niet een schriftelijk bewijs in handen heeft, is bevoegd om zonder voorafgaand bevel, maar

met vergunning van den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied zich de goederen bevinden, beslag te doen leggen op de goederen van zijn schuldenaar indien deze niet in Curaçao eene bekende woonplaats heeft.

633. De formaliteiten, voorgeschreven ten aanzien van het executoriaal beslag op roerende goederen, zijn op dit beslag toepasselijk.

634. De beslaglegger is van rechtswege bewaarder van de in beslag genomen goederen, ingeval deze zich onder hem bevinden; zoo niet, dan stelt de rechter daarover een bewaarder aan.

635. De voorschriften van het eerste lid van artikel 631 gelden ook voor dit beslag; de eisch tot vanwaardeverklaring wordt ingesteld voor den rechter, binnen wiens rechtsgebied het beslag gelegd is.

636. Een vreemdeling, die niet is ingezetene van Curaçao, mag, zonder dat er een vonnis te zijnen laste bestaat, op bevel van den kantonrechter, bij voorraad worden gegijzeld ter zake van eene vervallen en opeischbare schuld, jegens een ingezetene van Curaçao aangegaan.

De formaliteiten, bij de tweede afdeeling van den vijfden titel van het tweede boek voorgeschreven, zijn ook op deze gijzeling toepasselijk.

637. De opheffing van de inbeslagneming en gijzeling, bij de artikelen 632 en 636 vermeld, wordt toegestaan na het stellen van behoorlijken borgtocht of andere voldoende zekerheid voor de schuld met de interesten en kosten.

638. De inbeslagneming en de gijzeling houden van rechtswege op en de gestelde zekerheid vervalt, indien de eisch tot vanwaardeverklaring niet bij een aan den kantonrechter gericht verzoekschrift is ingesteld binnen acht dagen, nadat de goederen in beslag zijn genomen of de schuldenaar is gegijzeld.

Hetzelfde geldt ten aanzien van de inbeslagneming, indien zij onder derden is gedaan, wanneer het verzoekschrift houdende den eisch tot vanwaardeverklaring niet binnen acht dagen, nadat het ingediend is, vanwege den beslaglegger is beteekend aan dengene, bij wien de goederen in beslag genomen zijn.

Indien de schuldenaar op een ander eiland woont, worden de termijnen van het indienen van het verzoekschrift en van het beteekenen door artikel 8 geregeld.

Zesde Afdeeling.

Van beslag op onroerend goed.

639. In de gevallen, voorzien bij de artikelen 240, 241, 242, 591 en 632 mag ook verlof verleend worden om beslag te leggen op een of meer bepaaldelijk aangewezen onroerende goederen van den schuldenaar.

Op dit beslag zijn van toepassing de bepalingen van de laatste zinsnede van artikel 591 en de artikelen 592, 593, 595, 596, 597 en 598.

640. Het beslag wordt gelegd in den vorm en met de gevolgen in de artikelen 377, 378 en 379 vermeld, met deze uitzondering, dat de deurwaarder zich niet op het in beslag genomen onroerend goed behoeft te begeven en dat in plaats van den titel, in artikel 377 onder 2° genoemd, het verlof moet worden vermeld, uit krachte waarvan de inbeslagneming geschiedt.

Bovendien moet in het proces-verbaal van inbeslagneming op straffe van nietigheid worden aangewezen de rechter voor wien de vordering tot de vanwaardeverklaring zal worden ingesteld.

641. De beslaglegger is verplicht om binnen veertien dagen, nadat dit beslag is gelegd, een verzoekschrift tot vanwaardeverklaring er van in te dienen.

Indien de schuldenaar niet op het eiland woont, waar de inbeslagneming is geschied, wordt de termijn van indiening van het verzoekschrift door artikel 8 geregeld.

642. Zoodra na de vanwaardeverklaring van het beslag overgegaan wordt tot uitvoering van het vonnis, wordt dat beslag als een executoriaal beslag aangemerkt en geschiedt de verkoop overeenkomstig de bepalingen van de tweede afdeeling van den derden titel van het tweede boek.

De termijn van artikel 381 gaat in op den dag, waarop het vonnis tot vanwaardeverklaring wordt beteekend.

643. Onverminderd het bepaalde in artikel 596 is de beslaglegger, die het gelegd beslag niet binnen den daartoe gestelden termijn door eene vordering tot vanwaardeverklaring doet volgen, verplicht om, op straffe van vergoeding van kosten, schade en interesten, zoo daartoe gronden zijn, de overschrijving in de openbare registers te doen doorhalen binnen acht dagen, nadat de termijn voor het instellen van de vordering tot vanwaardeverklaring is verstreken.

644. Indien de beslaglegger niet voldaan heeft aan het voorschrift van het vorige artikel, wordt de overschrijving van het proces-verbaal van inbeslagneming in de openbare registers doorgehaald uit kracht van eene verklaring van den griffier van den overeenkomstig het tweede lid van artikel 640, in het procesverbaal van beslag aangewezen rechter, vermeldende, dat binnen den in het vorige artikel genoemden termijn eene vordering tot vanwaardeverklaring niet is ingesteld.

De doorhaling van de overschrijving in de openbare registers geschiedt evenzeer:

1°. uit kracht van de toestemming tot doorhaling van de overschrijving van hem, te wiens verzoeke zij is geschied, blijkende in voege als bepaald in artikel 1220 van het Burgerlijk Wetboek;

2°. uit kracht van het vonnis, houdende last tot opheffing van het beslag.

Buiten de toestemming van de belanghebbenden wordt de overschrijving niet doorgehaald dan met inachtneming van de bepaling van artikel 307 met deze wijziging, dat de termijn van acht dagen na de beteekening van het vonnis vervangen wordt door dien van ééne maand na de uitspraak;

3°. uit kracht van eene verklaring van den griffier, vermeldende, dat van de instantie is afstand gedaan of dat deze is vervallen.

Indien de zaak naar een anderen rechter verwezen is, moet de hier bedoelde verklaring, met vermelding van het vonnis tot verwijzing, worden afgegeven door den griffier van het gerecht, waar de zaak ten gevolge van de verwijzing behandeld is.

645. De akte, waarbij tot de doorhaling wordt gemachtigd, of een authentiek afschrift van zoodanige akte, alsmede de verklaringen in het vorige artikel vermeld, blijven onder den hypotheekbewaarder berusten.

Een authentiek uittreksel van het vonnis houdende last tot opheffing van het beslag moet hem worden ter hand gesteld.

VIJFDE TITEL.

Van het doen van rekening en verantwoording.

646. De rekenplichtige, die nalatig is in het doen van rekening, wordt daartoe, na door den belanghebbende bij den kan-

tonrechter ingediend verzoekschrift, ter terechtzitting opgeroepen; het geding wordt op de gewone wijze gevoerd.

647. Bij het vonnis, waarbij het doen van rekening gelast wordt, bepaalt de rechter tevens den termijn, binnen welken de rekening aan de wederpartij moet worden beteekend en de tot bewijs strekkende bescheiden tegen ontvangbewijs of door middel van de griffie moeten worden medegedeeld.

Deze bescheiden mogen ongeregistreerd worden overgelegd.

648. Ingeval binnen den in het vorige artikel bepaalden termijn de beteekening niet heeft plaats gehad, of indien de rekenplichtige in gebreke blijft om rekening te doen, wordt hij, indien dit geëischt is, daartoe genoodzaakt door de inbeslagneming en den verkoop van zijne goederen tot zoodanig bedrag, als bij het vonnis is bepaald.

Ook is de rechter bevoegd om lijfsdwang tegen hem toe te staan.

649. Indien in hooger beroep een vonnis wordt vernietigd, waarbij een eisch tot het doen van rekening en verantwoording was afgewezen, wordt de rekening gedaan en beoordeeld voor en door den rechter, voor wien de eisch is ingesteld geweest, of voor en door zoodanigen anderen rechter, als bij de beslissing in hooger beroep daartoe is aangewezen.

650. De rekening moet de werkelijke ontvangsten en uitgaven bevatten. Ingeval de ontvangsten de uitgaven te boven gaan, is degene, aan wien de rekening gedaan wordt, bevoegd om van den rechter te vorderen een bevelschrift tot de uitbetaling van dat overschot, zonder dat hij geacht wordt daardoor de rekening te hebben goedgekeurd.

Dit bevelschrift wordt gegeven in den vorm vermeld in artikel 305.

651. Binnen den tijd van ééne maand na de beteekening behoort degene, aan wien de rekening gedaan wordt, deze goed te keuren, of anders aan zijne wederpartij eene schriftuur van debat te doen beteekenen, tenzij de rechter, om billijke redenen, aan hem een langer uitstel verleend hebbe.

Binnen een gelijken termijn na de beteekening van de schriftuur van debat is hij, die de rekening gedaan heeft, bevoegd om aan zijne wederpartij eene memorie van contra-debat te doen beteekenen tot rechtvaardiging van zijne rekening en oplossing

van de daartegen ingebrachte bedenkingen. De wederzijdsche bescheiden moeten aan het slot van de memorie worden vermeld; daarvan wordt mededeeling gedaan tegen ontvangbewijs of wel door middel van de griffie.

652. Veertien dagen ten langste na de beteekening van deze memorie van contra-debat of dadelijk na het verloop van den daartoe verleenden termijn, beveelt de rechter, ten verzoeke van de eerst gereede partij, dat partijen, op dag, uur en plaats bij bevelschrift bepaald, voor hem zullen verschijnen, ten einde zich omtrent de betwiste artikelen te verklaren, en, ware het mogelijk, het daaromtrent eens te worden.

Indien de rekenplichtige alsdan niet verschijnt, is artikel 648 op hem van toepassing.

Indien partijen niet tot overeenstemming komen, maakt de rechter van alles proces-verbaal op; hij laat aan partijen mondeling mededeelen den dag en het uur van de terechtzitting, waarnaar hij partijen verwijst; de partijen behooren zich, zonder nadere aanmaning of oproeping, aldaar te bevinden, ten einde hare belangen mondeling voor te dragen.

653. Bij het vonnis, dat op het debat van rekening valt, moet het bedrag van den geheelen ontvang en uitgaaf opgemaakt en het saldo bepaald worden.

654. Eene herrekening mag niet toegestaan worden op grond van misslagen van berekening, weglatingen, valsche of dubbel gebrachte posten; partijen zijn echter alleen bevoegd om daarvan aan denzelfden rechter de herstelling te vorderen.

655. Indien hij, aan wien de rekening gedaan moet worden, verzuimd heeft zijne schriftuur van debat te doen beteekenen of later op de bij artikel 652 bepaalde wijze zijne belangen voor te dragen, beslist de rechter op de overgelegde stukken, zonder dat tegen deze beslissing verzet wordt toegelaten.

Indien, tengevolge van deze beslissing, de rekenplichtige eenige gelden verschuldigd is, is hij bevoegd om deze, totdat zij worden opgevorderd, zonder daarvoor interesten verschuldigd te zijn, onder zich te houden.

656. Een rekenplichtige, die verlangt rekening te doen, wendt zich, bij weigering of nalatigheid van den belanghebbende om deze op te nemen en te sluiten, bij verzoekschrift tot den rechter, voor wien de rekenplichtige tot het doen van rekening zou kunnen

worden geroepen, met verzoek den belanghebbende te doen oproepen om de rekening op te nemen en te sluiten.

657. In dit geval wordt geprocedeerd op de gewone wijze, met inachtneming van de bijzondere voorschriften van dezen titel.

658. Indien echter beneficiaire erfgenamen, de curator in eene nalatenschap, welke onder het voorrecht van boedelbeschrijving is aanvaard, de curator in eene onbeheerde nalatenschap, of een andere rekenplichtige, verlangt rekening te doen, en deze rekening moet gedaan worden, hetzij aan eene massa van belanghebbenden, hetzij aan belanghebbenden welke slechts ten deele bekend zijn, hetzij er eindelijk afwezigen onder de belanghebbenden behooren, wenden de rekenplichtigen zich bij verzoekschrift tot den rechter in artikel 656 vermeld, met verzoek om tegen een bekwamen termijn, alle zoo bekende als onbekende of afwezige belanghebbenden te doen oproepen.

659. De rechter bepaalt dien termijn naar gelang van den vermoedelijken afstand van de woon- of verblijfplaatsen van de belanghebbenden; hij beveelt tevens, dat van de oproeping, naar mate van de meer of minder groote belangrijkheid van de zaak, hetzij eens, hetzij meermalen, mededeeling moet worden gedaan in een of meer bij het bevel aangewezen nieuwsbladen en voorts, dat afschrift daarvan worde aangeplakt aan de gehoorzaal van den rechter.

660. Het bevel houdt bovendien in den last aan den griffier om de bekende belanghebbenden te allen overvloede bij circulaire brieven op te roepen, waartoe de verzoeker in zijn verzoekschrift, hunne namen en woonplaatsen vermeldt.

661. De rekenplichtige legt zijne rekening met de bescheiden, tegen ontvangbewijs, gedurende den loop van den termijn, ter griffie neder ter inzage van belanghebbenden en kondigt zulks aan in de nieuwsbladen waarin de oproeping is geplaatst.

662. Ten dage dienende behandelt de rechter de zaak en doet van het voorgevallene proces-verbaal opmaken.

663. Hij verleent verstek tegen niet-verschenen zoo bekende als onbekende belanghebbenden en beveelt een tweede oproeping, op gelijke wijze als bij de artikelen 659 en 660 is voorgeschreven; hij houdt ten opzichte van de gedaagden, die verschenen zijn, de zaak aan tot den dag, waarop zij opnieuw moet dienen.

De rechter verleent op dien naderen rechtsdag, indien een of meer der andermaal opgeroepen belanghebbenden wederom niet verschijnen, daarvan akte; hij behandelt de zaak verder en beslist daarin.

664. Deze beslissing is voor alle partijen verbindende; verzet daartegen is niet toegelaten.

665. Indien er eene rangregeling moet plaats hebben, geschiedt deze overeenkomstig de voorschriften daaromtrent in dit wetboek voorkomende.

666. De rekenplichtige mag zich, hangende de geschillen over de rangregeling, ontlasten van het onder hem berustende saldo door overstorting in de kas der gerechtelijke consignatiën; de rechter is ook bevoegd om zoodanige overstorting op de vordering van een of meer der belanghebbenden te bevelen.

667. Indien, in de gevallen bij artikel 658 vermeld, op de oproeping aldaar voorgeschreven niemand verschijnt, wordt verstek verleend en wordt eene tweede oproeping bevolen; indien ook daarop niemand verschijnt, sluit de rechter de rekening en bepaalt het saldo zoodanig als hij op grond van de bescheiden rechtmatig oordeelt. Tegen dit vonnis is verzet niet toegelaten.

ZESDE TITEL.

Van eenige bijzondere rechtsplegingen.

Eerste Afdeeling.

Van aanbieding van betaling en van gerechtelijke bewaargeving of consignatie.

668. Het proces-verbaal van aanbod van betaling moet de zaken of den aard der geldspeciën, welke men aanbiedt, vermelden.

Het aanbod moet geschieden aan den persoon of de woonplaats van den schuldeischer, en daarin moet worden opgenomen het antwoord van den schuldeischer, of, indien hij afwezig is, van hem, aan wien het aanbod is gedaan.

Dit antwoord behoort door den schuldeischer, of, bij diens afwezendheid, door hem, die het antwoord gegeven heeft, te worden onderteekend.

Indien de schuldeischer, of hij, die het antwoord gegeven heeft, weigert te teekenen of verklaart zulks niet te kunnen doen, moet daarvan melding worden gemaakt in het proces-verbaal; de notaris of de deurwaarder sluit dit proces-verbaal af, dagteekent en onderteekent het en laat daarvan een gewaarmerkt afschrift aan den persoon of woonplaats van den schuldeischer, alles op straffe van nietigheid.

Ingeval de notaris of de deurwaarder noch den schuldeischer, noch iemand van diens huisgenooten aan zijne woonplaats vindt, handelt hij als in de artikelen 2 en 3 is bepaald.

669. Indien de schuldeischer de aangeboden zaak of geldsom niet aanneemt, mag de schuldenaar haar in gerechtelijke bewaring stellen, mits in acht nemende hetgeen voorgeschreven is in de artikelen 1421 tot en met 1429 van het Burgerlijk Wetboek.

670. De eisch tot vanwaarde- of tot nietigverklaring van de gedane aanbiedingen of van de bewaargeving wordt als eene gewone vordering behandeld. Indien zoodanige aanbieding of bewaargeving in eene hangende zaak voorkomt, wordt zij als een incident behandeld.

671. De vrijwillige of gerechtelijke bewaargeving verkort geenszins de rechten welke uit gedane inbeslagneming, zoo die heeft plaats gehad, zijn ontstaan; zij moet aan de beslagleggers en opposanten worden beteekend.

Tweede Afdeeling.

Van de machtiging van eene getrouwde vrouw.

672. Indien een man, hetzij omdat hij onder curateele gesteld is, hetzij om andere redenen, zich in de onmogelijkheid bevindt om zijne vrouw te machtigen, of indien hij een tegenstrijdig belang heeft, is de vrouw, die machtiging wenscht te verkrijgen, bevoegd om een verzoekschrift in te dienen aan den kantonrechter, die daarop zijne beschikking stelt.

673. Indien de vrouw beweert, dat de man, die de machtiging behoort te geven, deze weigert, beslist de kantonrechter op het verzoek na den man te hebben gehoord of nadat deze daartoe behoorlijk is opgeroepen.

674. Indien in een rechtsgeding tegen eene getrouwde vrouw de man, die opgeroepen is om haar te machtigen, niet verschijnt, is de kantonrechter bevoegd om die machtiging te verleenen.

Derde Afdeeling.

Van stuiting van een huwelijk.

675. De akte, waarin tot stuiting van een huwelijk verzet gedaan wordt, moet bevatten de gronden van het verzet, de hoedanigheid, welke aan den opposant recht geeft om tegen het huwelijk op te komen, en de keuze van eene woonplaats in de plaats of plaatsen, waar het huwelijk moest voltrokken worden; alles op straffe van nietigheid. Zij moet zoowel aan den ambtenaar van den burgerlijken stand als aan de partij, tegen welke het verzet gericht is, worden beteekend.

676. De eisch tot opheffing van de stuiting moet op de gewone wijze worden aangebracht en behandeld voor den rechter binnen wiens rechtsgebied woonplaats is gekozen, die daarop zoo spoedig mogelijk beslist.

Indien woonplaats is gekozen binnen het rechtsgebied van meer dan een kantonrechter, wordt de zaak aangebracht voor een van die kantonrechters, ter keuze van den aanlegger.

677. Tegen het vonnis, waarbij op de vordering tot opheffing van de stuiting van het huwelijk is beslist, wordt uiterlijk binnen veertien dagen hooger beroep toegelaten.

Vierde Afdeeling.

Van scheiding van goederen.

678. De vrouw mag een rechtsgeding tot scheiding van goederen niet aanvangen zonder machtiging van den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied haar man woonachtig is.

679. Tot dat einde moet de vrouw, die scheiding van goederen vraagt, zich tot den kantonrechter wenden met een verzoekschrift, hare gronden daarvoor bevattende; de rechter gelast bij een op dat verzoekschrift geplaatst bevelschrift partijen om op een bepaalden dag en een bepaald uur in persoon voor hem te verschijnen, ten einde tusschen hen, zoo mogelijk, door zijne tusschenspraak eene bevrediging te bewerken.

De kantonrechter laat dit bevelschrift en verzoekschrift ten minste drie dagen vóór den bepaalden dag van verschijning aan den man beteekenen.

680. Ingeval de vrouw ten bepaalden dage niet verschijnt, zonder van eenige wettige reden te doen blijken, wordt haar verzoek beschouwd als vervallen.

Indien partijen, beide verschenen zijnde, niet vereenigd hebben kunnen worden, of indien de man, behoorlijk opgeroepen, niet is verschenen, verleent de kantonrechter aan de vrouw de gevraagde machtiging tot het indienen van een verzoekschrift tot scheiding van goederen.

Van den uitslag van deze verschijning laat de rechter een proces-verbaal opmaken.

681. De eisch tot scheiding moet, nadat de oproeping ter terechtzitting heeft plaats gehad, openbaar worden bekend gemaakt door middel van aankondigingen, door een deurwaarder aangeplakt in de gehoorzaal en aan het gebouw van het kantongerecht en geplaatst in het nieuwsblad, waarin van overheidswege de officieele berichten worden geplaatst.

Die aankondigingen moeten vermelden:

1°. den eisch tot scheiding van goederen, en de dagteekening van het verzoekschrift waarbij de eisch is ingesteld;

2°. de namen, de voornamen, het beroep en de woonplaats van de echtgenooten.

De deurwaarder maakt van zijne verrichting proces-verbaal op.

682. De maatregelen, welke de vrouw naar aanleiding van artikel 239 van het Burgerlijk Wetboek mag in het werk stellen, zijn verzegeling, boedelbeschrijving en waardeering van goederen, conservatoir beslag op de roerende goederen van de gemeenschap of van de vrouw, en conservatoir beslag op de onroerende goederen van de gemeenschap, overeenkomstig de bepalingen van de volgende tien artikelen.

683. Het verlof om een of meer van deze maatregelen te nemen mag worden gevraagd bij of na het indienen van het in artikel 679 bedoelde verzoekschrift.

De kantonrechter is bevoegd om, alvorens die bewilliging te verleenen, indien hij dit noodig oordeelt, den man te doen oproepen.

684. Op het beslag op de roerende goederen van de gemeenschap of van de vrouw zijn de tweede zinsnede van het eerste lid en het derde lid van artikel 314; de artikelen 317, 318, 321, 322, het eerste lid van artikel 324, de artikelen 326, 327, 328 en 597 van overeenkomstige toepassing.

Tot bewaarders van het goed mogen niet worden aangesteld de beslaglegster, noch de kinderen of kleinkinderen der beide echtgenooten of van een hunner, tenzij met uitdrukkelijke toestemming van den echtgenoot.

685. Onder het beslag zijn niet begrepen de roerende goederen, van welke de echtgenoot aantoont, dat zij niet tot de gemeenschap of niet aan de vrouw behooren, alles behoudens ieders recht, waarover hetzij krachtens artikel 686 hetzij bij de toepassing van het laatste lid van artikel 687 de beslissing des rechters mag worden ingeroepen.

686. Hij die eigenaar beweert te zijn van aldus in beslag genomen goederen of van een gedeelte daarvan, is bevoegd om tegen de inbeslagneming op te komen op de wijze in artikel 330 bedoeld.

687. Het vonnis houdende afwijzing van den eisch tot scheiding beveelt tevens de opheffing van het beslag.

Bij toewijzing van de scheiding houdt het beslag op met de werkelijke verdeeling van de goederen van de gemeenschap of met de afgifte aan de vrouw van hare goederen.

688. Op het beslag op de onroerende goederen van de gemeenschap is het bepaalde bij het eerste lid van artikel 640 van overeenkomstige toepassing.

689. De overschrijving van het beslag op de onroerende goederen wordt in de openbare registers doorgehaald:

1°. uit kracht van de toestemming der vrouw tot doorhaling van de overschrijving, blijkende in voege als bepaald in artikel 1220 van het Burgerlijk Wetboek;

2°. uit kracht van het vonnis houdende afwijzing van den eisch tot scheiding of last tot opheffing van het beslag. Buiten de toestemming der belanghebbenden wordt de overschrijving niet doorgehaald dan met inachtneming van de bepaling van artikel 307 met deze wijziging, dat de termijn van acht dagen vervangen wordt door dien van ééne maand;

3°. uit kracht van eene verklaring van den griffier van het kantongerecht, dat van de instantie is afstand gedaan of dat de eisch tot scheiding is vervallen;

4°. ambtshalve door den hypotheekbewaarder bij de overschrijving van de akte van scheiding van de huwelijksgemeenschap of een uittreksel daarvan.

Artikel 645 is ook hier van toepassing.

690. De kantonrechter beveelt op verzoek van den echtgenoot tegen voldoende zekerheidstelling de geheele of gedeeltelijke opheffing van het beslag op de roerende of onroerende goederen.

De kantonrechter is bevoegd om tot vervreemding of bezwaring van de in beslag genomen goederen machtiging te verleenen, onder zoodanige voorwaarden als hij noodig acht om te voorkomen dat de belangen der vrouw daardoor worden benadeeld.

In beide gevallen wordt de vrouw vooraf gehoord of moet blijken dat zij daartoe behoorlijk is opgeroepen.

691. Het beslag op de roerende of onroerende goederen verhindert niet de inbeslagneming en uitwinning daarvan door derden wegens schuld, vóór de inbeslagneming aangegaan.

Het overschot van de opbrengst van eene door derden vervolgde uitwinning moet ten behoeve van de belanghebbenden worden geconsigneerd.

692. Het beslag op de roerende of onroerende goederen laat ongedeerd het aan den man toekomende genot van de inkomsten, onverminderd zijne verplichtingen tegenover zijne vrouw krachtens de wet of huwelijksche voorwaarden.

693. Behoudens de voorzieningen, strekkende tot bewaring van recht, mag de rechter op den eisch van scheiding niet beslissen voordat ten minste ééne maand verloopen is nadat de hierboven voorgeschrevene formaliteiten zijn in acht genomen.

694. De enkele bekentenis van den man geldt niet als bewijs, al zouden schuldeischers er niet zijn.

695. De scheiding van goederen wordt openbaar gemaakt door plaatsing van een uittreksel van het vonnis in het blad waarin van overheidswege de officieele berichten worden opgenomen.

Dat uittreksel moet bevatten de dagteekening van het vonnis en de aanduiding van den rechter door wien het gewezen is;

voorts de namen, voornamen, beroep en de woonplaats der echtgenooten.

De gronden waarop het vonnis berust, mogen in dit uittreksel niet worden opgenomen.

696. De vrouw mag het vonnis eerst ten uitvoer leggen nadat de bij het voorgaande artikel voorgeschreven formaliteit vervuld is.

697. Indien de vereischten, in deze afdeeling voorgeschreven, in acht genomen zijn, geldt het vonnis van scheiding ook ten aanzien van de schuldeischers van den man.

698. De van goederen gescheiden vrouw, die van de gemeenschap wil afstand doen, moet deswege hare verklaring afleggen ter griffie van het gerecht, welks rechter op den eisch van scheiding heeft beslist.

699. De akte, waarbij de gemeenschap van goederen wordt hersteld, moet op dezelfde wijze worden bekend gemaakt als bij artikel 695 ten aanzien van de scheiding van goederen is voorgeschreven.

Vijfde Afdeeling.

Van echtscheiding.

700. De echtgenoot, die een eisch tot echtscheiding wil doen, is verplicht om daartoe aan den kantonrechter in te dienen een verzoekschrift, bevattende de opgave van de daadzaken en van den in te stellen eisch, met bijvoeging van de tot bewijs strekkende stukken. De eischende echtgenoot in persoon moet dit verzoekschrift aan den kantonrechter overhandigen. De kantonrechter houdt hem zoodanige bedenkingen voor, als hij raadzaam oordeelt.

Indien de eischer wettiglijk verhinderd is om zich bij den kantonrechter te vervoegen, begeeft deze zich naar des eischers woonplaats om hem zijne bedenkingen onder het oog te brengen.

701. Indien de eischer volhardt, gelast de kantonrechter dat beide echtgenooten op een bepaalden dag en uur voor hem zullen verschijnen.

Het bevel wordt aangeteekend op het verzoekschrift; de griffier zendt er een afschrift van aan den verweerder.

702. De echtgenooten zijn gehouden in persoon te verschijnen; zij mogen zich niet door nabestaanden of raadslieden doen bijstaan.

703. Op den bepaalden dag maakt de kantonrechter aan beide echtgenooten, of aan den eischer, indien deze alleen verschenen is, zoodanige aanmerkingen als hij raadzaam oordeelt om eene verzoening te weeg te brengen. Ingeval de eischer niet verschijnt, zonder van eenige wettige reden te doen blijken, wordt het verzoek van echtscheiding gehouden voor vervallen.

Van den uitslag van deze verschijning doet de rechter een proces-verbaal opmaken.

704. De kantonrechter is bevoegd om, bij niet-vereeniging, de vrouw bij hetzelfde proces-verbaal te machtigen om bij voorraad haren intrek te nemen in zoodanig huis, als partijen zullen zijn overeengekomen, of als hij van ambtswege daarvoor aanwijst, en tevens te bevelen, dat de goederen, tot haar dagelijksch gebruik strekkende, aan haar moeten worden ter hand gesteld.

Insgelijks mag hij bij voorraad bepalen, bij wien der echtgenooten de kinderen inmiddels zullen verblijven; indien de kinderen niet reeds in de feitelijke macht van dien echtgenoot zijn, wordt in de beschikking tevens de afgifte van de kinderen aan dezen bevolen; de bepalingen van het tweede, derde, vierde en vijfde lid van artikel 368*e bis* van het Burgerlijk Wetboek zijn ten deze toepasselijk.

De kantonrechter is ook bevoegd om, daartoe gronden vindende, de som te bepalen, welke de echtgenoot voorloopig moet verstrekken tot onderhoud van de vrouw en van de kinderen, welke bij haar moeten verblijven.

Deze beschikkingen behouden gedurende het rechtsgeding hare kracht, totdat de rechter omtrent het onderwerp van die beschikkingen heeft beslist. Indien de rechter niet gebruik maakt van de bevoegdheid, hem bij artikel 263 van het Burgerlijk Wetboek toegekend, blijven de beschikkingen krachtens dit artikel betreffende de kinderen van kracht totdat het vonnis, waarbij de eisch tot echtscheiding is afgewezen, kracht van gewijsde heeft verkregen, of, in geval van toewijzing van dien eisch, totdat eene maand is verloopen, nadat de dientengevolge gegeven beschikking tot voorziening in de voogdij kracht van gewijsde heeft verkregen.

705. Indien de kantonrechter de echtgenooten niet heeft kunnen vereenigen, verleent hij aan den eischer verlof tot het indienen van een verzoekschrift tot echtscheiding.

Indien de vrouw eischeres is, moet zij dat verzoekschrift indienen binnen veertien dagen na het daartoe verleende verlof; bij gebreke van dien vervallen de voordeelen, welke haar krachtens het vorige artikel zijn toegekend.

706. De zaak wordt op de gewone wijze behandeld; het vonnis wordt in het openbaar uitgesproken.

707. De incidenteele vorderingen, gedaan naar aanleiding van de artikelen 262 en 263 van het Burgerlijk Wetboek, en die tot wijziging of opheffing van de beschikkingen bedoeld bij artikel 704 moeten met redenen omkleed ter terechtzitting worden gedaan.

708. De maatregelen, welke de vrouw naar aanleiding van artikel 264 van het Burgerlijk Wetboek mag nemen tot bewaring van haar recht, zijn dezelfde als die, welke haar in geval van aangevraagde scheiding van goederen in artikel 682 zijn toegekend. Zij kan echter tot het leggen van conservatoir beslag alleen verlof bekomen in geval van gegronde vrees voor verduistering.

709. De formaliteiten, voor de vordering tot echtscheiding voorgeschreven, zijn mede toepasselijk op de vordering tot scheiding van tafel en bed wegens bepaalde oorzaak.

710. Het voorschrift van artikel 1929, tweede en derde lid, van het Burgerlijk Wetboek is toepasselijk, zoowel bij de vordering tot scheiding van tafel en bed wegens bepaalde oorzaak, als bij de vordering tot echtscheiding; met deze wijziging echter voor de beide rechtsgedingen, dat de ouders en kinderen der echtgenooten zich van het geven van getuigenis mogen verschoonen.

711. Het vonnis, waarbij echtscheiding of scheiding van tafel en bed uitgesproken wordt, moet openbaar worden gemaakt op de wijze, bij artikel 695 vastgesteld.

Zesde Afdeeling.

Van aanvulling of verbetering van akten van den burgerlijken stand.

712. Hij die, krachtens artikel 62 van het Burgerlijk Wetboek de aanvulling of verbetering van eene akte van den burgerlijken stand, in rechten wil doen bevelen, dient daartoe aan den rechter, waarvan in artikel 63 van hetzelfde Wetboek is melding gemaakt, een met redenen omkleed verzoekschrift in.

713. De rechter is bevoegd om de oproeping van belanghebbende partijen te bevelen; het verzoek daartoe mag ook in een aanhangig rechtsgeding worden gedaan.

714. De zaak wordt als eene gewone vordering behandeld.

715. Het vonnis is aan hooger beroep onderworpen, al ware ook de verzoeker van aanvulling of verbetering alleen in het geding.

Zevende Afdeeling.

Van dwanguitgifte van akten.

716. Hij die zich in den loop van een geding een afschrift of uittreksel wil doen afleveren van eene akte, waarin hij niet partij is geweest, doet zijn eisch tot dwanguitgifte met redenen omkleed aan den kantonrechter.

717. De rechter is bevoegd om de tenuitvoerlegging van het vonnis, niettegenstaande verzet of hooger beroep, te bevelen.

718. De notaris of bewaarder is verplicht om op vertoon van het vonnis het afschrift van of het uittreksel uit de akte af te leveren; de notaris of de bewaarder maakt daarvan procesverbaal op.

Partijen zijn bevoegd om bij het opmaken van dat procesverbaal tegenwoordig te zijn en hunne aanmerkingen daarin te doen opnemen.

719. Indien er geschillen deswege ontstaan, worden deze op den dag dat de hoofdzaak wederom ter terechtzitting dient, zonder eenige nadere aanzegging behandeld; de notaris of de bewaarder is verplicht de akte mede te brengen indien de rechter daartoe gronden aanwezig acht.

De rechter beslist in het geschil, na de oorspronkelijke akte met het afschrift of het uittreksel vergeleken te hebben.

De eischer is verplicht om de kosten van het proces-verbaal, die van de reis- of verplaatsing van den notaris of van den bewaarder, benevens die van het maken van een afschrift of uittreksel, voor te schieten.

720. De griffiers en andere bewaarders van openbare registers zijn verplicht om daarvan zonder rechterlijk bevel, tegen betaling van de kosten, afschrift of uittreksel af te leveren aan hem, die zulks verlangt, op straffe van vergoeding van kosten, schade en interesten.

Niettemin mag aan hem, die niet partij in de zaak is geweest, uitgifte van het vonnis in eene strafzaak niet geschieden, zonder machtiging van den rechter, die, of van den voorzitter van het hof van justitie, dat, het vonnis geveld heeft; het verzoek daartoe mag alleen worden toegestaan op het bewijs, dat de verzoeker daarbij belang heeft.

721. De notarissen of andere bewaarders van minuten of akten zijn verplicht om daarvan, tegen betaling van de kosten, afschrift uit te reiken, zoowel aan de onmiddellijk belanghebbende personen, als aan hunne erfgenamen of rechtverkrijgenden.

Ingeval van weigering is de kantonrechter bevoegd hen daartoe te veroordeelen, met vergoeding van kosten, schade en interesten, indien daartoe gronden aanwezig zijn, verhaalbaar zelfs bij lijfsdwang.

722. Het geschil deswege wordt als eene gewone vordering behandeld, en de rechter is bevoegd om de tenuitvoerlegging van het vonnis bij voorraad te bevelen, niettegenstaande verzet of hooger beroep.

Ten aanzien van de schadevergoeding echter mag de rechter dit laatste alleen toestaan tegen het stellen van voldoende zekerheid.

723. De partij, welke zich eene tweede of verdere grosse wil doen afgeven, dient tot dat einde een verzoekschrift in bij den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied de bewaarder zijn woonplaats heeft; de rechter beveelt zoo noodig aan den bewaarder om op een bepaalden dag en uur de afgifte te doen, en aan de belanghebbende partijen om bij de afgifte tegenwoordig te zijn; aan den voet van de tweede of verdere grosse moet melding worden gemaakt van dat bevelschrift, mitsgaders van de som, voor welke het stuk ten uitvoer kan worden gelegd, indien de schuldvordering gedeeltelijk is voldaan of afgestaan.

724. Ingeval van tegenspraak beslist de kantonrechter.

725. Aan dezelfde partij mag eene tweede of verdere uitgifte in executorialen vorm van een vonnis alleen gedaan worden krachtens een bevelschrift van den kantonrechter die, of van den voorzitter van het hof van justitie, dat het gewezen heeft; hieromtrent moeten daarenboven worden in acht genomen de vormen, welke voorgeschreven zijn ter bekoming van tweede of verdere grossen van akten.

Achtste Afdeeling.

Van rechtsweigering.

726. Er bestaat rechtsweigering, indien een rechter weigert op een verzoekschrift te beschikken, of in een voor hem aanhangig rechtsgeding te beslissen.

727. Het bewijs van rechtsweigering wordt geleverd geacht door twee gerechtelijke aanmaningen aan den rechter gedaan in den persoon van den griffier, en beteekend van acht tot acht dagen ten minste. Alle deurwaarders, daartoe verzocht, zijn gehouden deze aanmaningen te doen, op straffe van afzetting.

Tegen den rechter mag na verloop van ten minste zes dagen na de tweede aanmaning, eene vordering tot vergoeding van kosten, schade en interesten worden ingesteld.

728. De rechtsvordering uithoofde van rechtsweigering tegen een kantonrechter of tegen den president of een lid van het hof van justitie wordt in het eerste en hoogste ressort gebracht, voor het hof van justitie.

729. Deze rechtsvordering wordt aanhangig gemaakt door indiening van een verzoekschrift aan het hof van justitie.

Bewijsstukken, indien die er zijn, moeten er worden bijgevoegd, en de verzoeker moet woonplaats kiezen in de plaats, waar het hof zitting houdt.

730. Het hof doet het verzoekschrift mededeelen aan den rechter, tegen wien het gericht is. Daartoe wordt een afschrift van dat bevel en van het verzoekschrift, met de daarbij gevoegde bewijsstukken, binnen den door het hof daartoe bepaalden termijn ter griffie van dien rechter beteekend.

731. Binnen den door het hof bepaalden termijn, na die beteekening is de rechter gehouden zijne verdediging in te brengen bij een schriftelijk antwoord ter griffie van het hof van justitie en dat antwoord aan den verzoeker te doen beteekenen.

732. De rechter, tegen wien de vordering gericht is, onthoudt zich, gedurende het onderzoek daarvan, van de kennisneming van het bij hem aanhangige geding, waarin de beweerde rechtsweigering zou hebben plaats gehad, mitsgaders van alle zaken, welke hij, die de vordering heeft ingesteld, bij hem mocht aanhangig hebben, op straffe van nietigheid van de vonnissen.

Hij moet zich, op gelijke wijze en mede op straffe van nietigheid, onthouden van de kennisneming van bij hem aanhangige zaken, waarin nabestaanden in de rechte linie van hem, die de vordering gedaan heeft, of diens echtgenoot, partij zijn, indien deze zulks vorderen.

733. Het hof van justitie beslist na den afloop van de hierboven bepaalde termijnen op de stukken, tenzij het college het indienen van nadere inlichtingen mocht verlangen of toelaten.

De memoriën, waarin die inlichtingen zijn vervat, moeten beteekend worden op de wijze, als bij de artikelen 730 en 731 is voorgeschreven.

734. Indien de rechtsvordering gegrond is, wordt de rechter veroordeeld tot vergoeding van kosten, schade en interesten jegens den verzoeker.

Het geding, waarin eene rechtsweigering heeft plaats gehad, moet, zoo daartoe gronden zijn, naar een anderen rechter worden verwezen.

Negende Afdeeling.

Van overtredingen van ambtenaren van den burgerlijken stand, notarissen en andere ambtenaren.

735. De overtredingen van ambtenaren van den burgerlijken stand, notarissen en andere ambtenaren, waarvan de burgerlijke rechter kennis neemt, worden als strafzaken ter kennisneming van den kantonrechter vervolgd en berecht.

Tiende Afdeeling.

Van toelating om kosteloos te procedeeren.

736. De rechter, bij wien een rechtsgeding of geschil moet worden aangevangen of hangende is, is bevoegd om aan zoodanige personen, die daarin eischende of verwerende willen optreden of optreden en die van hun onvermogen om proceskosten te dragen doen blijken, vergunning te verleenen om kosteloos te procedeeren.

Arme of onvermogende vreemdelingen, die niet zijn ingezetenen van Curaçao, mitsgaders vreemde armendirectiën of kerkbesturen zijn hiervan uitgesloten, tenzij bij verdrag anders is overeengekomen.

737. Indien de eischer verlangt kosteloos te procedeeren, doet hij daartoe het verzoek in het verzoekschrift of bij zijne mondelinge voordracht.

Indien de verweerder dergelijke toelating verlangt, vraagt hij haar aan bij zijn schriftelijk antwoord, indien hij zoodanig stuk indient, en anders ter terechtzitting vóór of bij zijn mondeling antwoord.

738. Het verzoekschrift of het schriftelijk antwoord mag op ongezegeld papier worden gesteld.

Hij die deze toelating verlangt moet aan den rechter overleggen een bewijs van zijn onvermogen om de proceskosten te betalen, afgegeven door een der ambtenaren, daartoe bij besluit van den Gouverneur aangewezen.

739. Tenzij de rechter reeds bij voorraad bevindt, dat de voorgenomen vordering of verdediging klaarblijkelijk van allen grond is ontbloot, onderzoekt hij, of genoegzaam van het onvermogen des verzoekers om de proceskosten te betalen blijkt; hij staat in dat geval het verzoek toe.

740. Indien de verkrijger van de kostelooze toelating in eersten aanleg in het ongelijk is gesteld, moet hij, om ook in hooger beroep kosteloos te kunnen procedeeren, daartoe te voren de toelating van den hoogeren rechter hebben bekomen op de wijze als voor den eersten aanleg is voorgeschreven.

Indien hij echter in eersten aanleg in het gelijk is gesteld, behoeft hij die nadere toelating om in hooger beroep kosteloos te procedeeren niet.

741. De toelating om kosteloos te procedeeren, mitsgaders al de akten, welke daaraan zijn voorafgegaan, alsmede de bij het verzoek overgelegde stukken, zijn vrij van zegel.

742. Het gevolg van de verleende toelating om kosteloos te procedeeren is, dat de gerechtelijke akten van de zijde des verkrijgers in debet voor zegel moeten worden geviseerd en geregistreerd, mitsgaders dat aan hem, die de toelating verkregen heeft, het salaris van deurwaarders, aan zijne zijde gevallen, niet mag worden in rekening gebracht.

743. Indien de wederpartij van hem, die de toelating verkregen heeft, in het ongelijk gesteld en dienvolgende in de kosten verwezen wordt, mogen de salarissen van deurwaarders, mitsgaders de zegel- en registratierechten, op haar worden verhaald, evenalsof er niet kosteloos ware geprocedeerd.

744. Indien daarentegen de verkrijger van de toelating bij eindvonnis in het ongelijk gesteld en in de kosten verwezen wordt, staat het der wederpartij vrij om de kosten, van hare zijde gevallen, op hem, zoo mogelijk, te verhalen.

745. Indien in het algemeen een behoeftige als in dezen titel bedoeld, buiten eigenlijk rechtsgeding, eenige gerechtelijke machtiging, goedkeuring of andere rechterlijke beschikking op eenvoudige requesten, of andere aanvragen noodig heeft, is hij bevoegd om zijn daartoe strekkend verzoekschrift, vergezeld van het bewijs van onvermogen bij artikel 738 vermeld, op ongezegeld papier in te dienen; de beschikking daarop is vrij van zegel en wordt vrij van alle andere kosten aan hem uitgereikt.

De rechter is verder bevoegd om aan behoeftigen vergunning te verleenen tot het kosteloos ten uitvoer leggen van rechterlijke beschikkingen en tot het executeeren van grossen.

746. Armeninrichtingen, besturen van gods- en gasthuizen, benevens de kerkbesturen der verschillende erkende godsdienstige gezindheden in Curaçao, zijn bevoegd om op gelijke wijze en met gelijk gevolg, als in dezen titel ten aanzien van onvermogenden is bepaald, kostelooze toelating te vragen en te erlangen; zij zijn echter niet verplicht om een bewijs van onvermogen òver te leggen.

747. De beslissingen van het hof en van de kantonrechters aangaande de toelating om kosteloos te procedeeren, zijn niet aan hooger beroep onderworpen.

Elfde Afdeeling.

Van voorloopig getuigenverhoor.

748. Indien in een geval, waarin bewijs door getuigen is toegelaten, vóórdat nog een geding aanhangig is of vóórdat in een aanhangig geding het verhoor kan plaats hebben, gevaar bestaat, dat dit bewijsmiddel zou verloren gaan, hetzij uit hoofde van ouderdom of ziekte van iemand, die als getuige zou moeten

worden gehoord, hetzij uit hoofde dat iemand voornemens is Curaçao te verlaten, hetzij om een andere dergelijke, door den rechter voldoende geachte reden, is de belanghebbende bevoegd om bij verzoekschrift te vragen, dat onverwijld een getuigenverhoor worde bevolen.

749. Het verzoek wordt gedaan aan den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied de persoon, die men als getuige wil doen hooren, of, indien er meer dan een zijn, het grootste getal van hen woonachtig zijn.

Het verzoekschrift vermeldt:

1°. de redenen, welke een voorloopig getuigenverhoor noodzakelijk maken;

2°. de daadzaken, welke men wil bewijzen;

3°. de namen en woonplaatsen van hem of van hen, die men als getuigen wil doen hooren.

750. Indien de kantonrechter het verzoek toestaat, bepaalt hij den dag en het uur, waarop het getuigenverhoor zal plaats hebben.

751. De bepalingen van de artikelen 143 tot en met 148, 151 en 153 zijn mede op dit getuigenverhoor toepasselijk, met uitzondering van hetgeen aldaar ten aanzien van de wederpartij is bepaald.

752. De in een voorloopig verhoor afgelegde verklaringen van getuigen mogen niet als bewijs worden aangenomen, zoolang het mogelijk is, hen op de gewone wijze in het geding te hooren.

753. Indien zulks door overlijden of afwezigheid van getuigen, of uit hoofde van andere dergelijke redenen, niet meer mogelijk mocht zijn, mag het ingevolge artikel 751 opgemaakte proces-verbaal in het geding worden overgelegd. De rechter mag aan den inhoud er van zoodanige bewijskracht toekennen als hij naar omstandigheden vermeent te behooren.

Tegenbewijs is van rechtswege toegelaten.

ZEVENDE TITEL.

Van het niet toelaten van gemachtigden.

754. De kantonrechter is bevoegd om te weigeren iemand, die van het verleenen van rechtsgeleerde hulp zijn beroep maakt en niet is praktizijn, als gemachtigde toe te laten.

Bij zoodanige weigering houdt hij de zaak tot eene volgende terechtzitting aan, tenzij de partij, wier gemachtigde niet is toegelaten, tegenwoordig zijnde, dadelijk behandeling wenscht.

De griffier stelt bij aangeteekenden brief de partij, wier gemachtigde niet is toegelaten, met de aanhouding en de reden daarvan in kennis en roept haar tevens op om op de voor de zaak bepaalde nadere terechtzitting in persoon of bij een anderen gemachtigde tegenwoordig te zijn.

De beschikking van den kantonrechter tot niet-toelating is uitvoerbaar bij voorraad.

De persoon, die niet als gemachtigde is toegelaten, is bevoegd om daarover aan het hof van justitie door tusschenkomst van den kantonrechter, die hem niet toeliet, schriftelijk zijn beklag te doen gedurende een maand na de hem van die niet-toelating door den kantonrechter gedane mededeeling.

Het onderzoek der klacht geschiedt door het hof van justitie in raadkamer, dat daarover oordeelt na den betrokken kantonrechter te hebben uitgenoodigd daarover de noodige inlichtingen te verstrekken en na den klager te hebben gehoord, indien deze zich op het eiland Curaçao bevindt.

ACHTSTE TITEL.

Slot- en overgangsbepaling.

755. Dit Wetboek treedt in werking op een daartoe door den Gouverneur van Curaçao bepaald tijdstip.

Op dat tijdstip vervalt het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering voor de kolonie Curaçao, vastgesteld bij Koninklijk Besluit van den 4den September 1868, n°. 18 (*Publicatieblad* n°. 16), zooals dat Wetboek sedert is gewijzigd en aangevuld.

Voor zoover de betrekkelijke bepalingen nog toepassing kunnen vinden, gelden de bij dit Besluit vastgestelde regelen van berechting en afdoening ook ten aanzien van op het in het eerste lid bedoelde tijdstip bij de onderscheidene gerechten aanhangige zaken en gedingen.

Op het in het eerste lid vermeld tijdstip ondergaat Ons Besluit van 6 Juli 1918, n°. 72 (*Publicatieblad* n°. 61), houdende wijziging van de rechterlijke macht en van de rechtspleging in burgerlijke en strafzaken in de kolonie Curaçao, zooals dat Besluit sedert is gewijzigd en aangevuld, de volgende wijzigingen:

a. § II „Van de rechtspleging in burgerlijke zaken", omvattende de artikelen 2 tot en met 74, wordt ingetrokken.

b. § III en § IV worden onderscheidenlijk § II en § III.

c. artikel 77 vervalt.

d. de artikelen 75, 76, 78, 79, 80 tot en met 91 worden onderscheidenlijk artikelen 2, 3, 4, 5, 6 tot en met 21.

e. het eenig lid van artikel 83 (9 nieuw) wordt het zevende lid nadat in dat artikel zijn opgenomen de volgende zes leden:

1. De kantonrechter is in burgerlijke zaken bevoegd en verplicht tot al datgene, waartoe de president van het hof van justitie of het hof van justitie bij de toegepaste bepalingen bevoegd en verplicht is verklaard, en verricht zelf de taak, waarvoor de benoeming van een rechter-commissaris aldaar is toegelaten of voorgeschreven.
2. Hetzelfde geldt voor den griffier van het kantongerecht ten aanzien van al datgene, waartoe de griffier van het hof van justitie bevoegd of verplicht is verklaard.
3. In de gevallen waarin in burgerlijke zaken de rechter-commissaris partijen op grond van betwisting, verzet of wederspraak naar de terechtzitting verwijst, doet de kantonrechter dit aan de belanghebbenden aanzeggen, met oproeping tegen dag en uur, waarop hij de zaak ter terechtzitting van het kantongerecht zal behandelen.
4. Ten dienenden dage hoort de kantonrechter de verschenen partijen in hare belangen en beslist in het gerezen geschil.
5. Van die beslissing is hooger beroep op het hof van justitie toegelaten.
6. Dit geding in hooger beroep wordt alleen gevoerd tusschen hen, die bij de wederspraak partijen zijn geweest.

f. aan artikel 87 (17 nieuw) wordt het volgende als derde lid toegevoegd:

3. Zij, die van het optreden als gemachtigde of als raadsman een beroep maken en die aan door den Gouverneur bij besluit gestelde eischen van bekwaamheid hebben voldaan, zijn gerechtigd den titel van praktizijn te voeren. De Gouverneur regelt bij besluit de toelating en het toezicht op de handelingen van alsook de uitoefening van tucht over de praktizijns en stelt voor hen eene ambtskleeding vast.

g. in artikel 84 (10 nieuw), eerste lid, wordt in plaats van ,,artikel 5'', gelezen: ,,artikel 112''.

h. in artikel 86*c* (15 nieuw), eerste en tweede lid, wordt in plaats van ,,artikel 86*b*'', telkens gelegen: ,,artikel 14''.

i. in artikel 86*d* (16 nieuw) wordt in plaats van ,,artikel 86*b*'' gelezen: ,,artikel 14''.

INHOUD.

EERSTE BOEK.

Van de wijze van procedeeren voor de kantongerechten en voor het hof van justitie.

EERSTE TITEL.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

TWEEDE TITEL.

VAN DE WIJZE VAN PROCEDEEREN VOOR DEN KANTONRECHTER.

Behoort bij Koninklijk besluit van 16 April 1931, n°. 50.

Mij bekend,

De Minister van Koloniën,

DE GRAAFF.